

Bruksela, dnia 20.5.2026 r.
COM(2026) 258 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIKI

do

**wniosku dotyczącego DECYZJI WYKONAWCZEJ RADY
zmieniającej decyzję wykonawczą z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia
oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski**

{SWD(2026) 136 final}

ZAŁĄCZNIK

SEKCJA 1: REFORMY I INWESTYCJE W RAMACH PLANU ODBUDOWY I ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI

1. Opis reform i inwestycji

A. KOMPONENT A: ODPORNOŚĆ I KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI

Ten komponent polskiego planu odbudowy i zwiększania odporności przyczynia się do podjęcia szeregu wyzwań związanych z odpornością i konkurencyjnością polskiej gospodarki. Pierwsze nadrzędne wyzwanie ma związek z klimatem inwestycyjnym i otoczeniem działalności gospodarczej, które w ostatnich latach charakteryzowały się lukami regulacyjnymi, uciążliwymi wymogami i procedurami administracyjnymi oraz częstymi zmianami kluczowych przepisów. Po drugie, Polska nadal musi zwiększać zdolności innowacyjne, aby zmodernizować swój model wzrostu, przechodząc z modelu opartego na konkurencyjności kosztowej na model oparty na zrównoważonym rozwoju i działalności o wyższej wartości dodanej. Łączne wydatki na badania i rozwój utrzymują się na niskim poziomie – 1,4 % PKB w porównaniu z 2,3 % w UE w 2020 r. Mimo że wydatki przedsiębiorstw na badania i rozwój wzrosły w ciągu ostatnich dziesięciu lat ponad czterokrotnie, pozostają one na poziomie poniżej średniej UE. Po trzecie, transformacja cyfrowa i inne przemiany gospodarcze wymagają starań, by lepiej dopasować umiejętności oraz modernizację kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy. Czwartym wyzwaniem jest fakt, że aktywność zawodowa kobiet, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób o niskich kwalifikacjach jest znacznie niższa niż w wielu innych państwach UE. Wynika to z kilku czynników, w tym z ograniczonego dostępu do opieki nad dziećmi i opieki długoterminowej, a także z niskiego ustawowego i rzeczywistego wieku przechodzenia na emeryturę. Ponadto elastyczność rynku pracy ograniczają specjalne systemy emerytalne i brak elastyczności uregulowań dotyczących czasu pracy. I wreszcie, wysoki pozostaje odsetek umów o pracę na czas określony, mimo tego, iż ulega on stałemu zmniejszeniu.

Głównym celem przedmiotowego komponentu jest pobudzenie inwestycji oraz zwiększenie wydajności, konkurencyjności i odporności polskiej gospodarki. W tym celu komponent jest ukierunkowany na: (i) zwiększenie stabilności i adekwatności ram budżetowych; (ii) ograniczenie regulacyjnego i administracyjnego obciążenia przedsiębiorstw i przedsiębiorców; (iii) wspieranie transformacji cyfrowej i ekologicznej oraz odporności kluczowych sektorów gospodarki, w tym sektora rolno-spożywczego; (iv) poprawę ekosystemu innowacji; (v) wspieranie dopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy i poprawę uczenia się przez całe życie; (vi) wzrost współczynnika aktywności zawodowej i podniesienie rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę; (vii) poprawę dostępu do opieki nad dziećmi poniżej trzeciego roku życia i jej jakości oraz (viii) zwiększenie skuteczności publicznych służb zatrudnienia.

Komponent ten stanowi odpowiedź na następujące zalecenia krajowe skierowane do Polski w ramach europejskiego semestru w latach 2019 i 2020: zalecenia krajowe nr 3, 2019 r. i 4, 2020 r. dotyczące poprawy klimatu inwestycyjnego i otoczenia regulacyjnego, w szczególności poprzez zwiększenie roli konsultacji publicznych w procesie legislacyjnym; Komponent ten obejmuje ponadto następujące kwestie: zalecenia krajowe nr 1, 2019 i 1, 2020 dotyczące zwiększenia efektywności wydatków publicznych i systemu budżetowego oraz wspierania ożywienia gospodarczego za pomocą środków publicznych; zalecenie krajowe nr 2, 2019 dotyczące adekwatności przyszłych świadczeń emerytalnych i stabilności systemu emerytalnego, w szczególności przez zastosowanie środków służących podwyższaniu rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę, oraz podjęcia działań w celu

zwiększenia uczestnictwa w rynku pracy, w tym przez poprawę dostępu do opieki nad dziećmi i do opieki długoterminowej, oraz likwidacji utrzymujących się przeszkód dla bardziej trwałych form zatrudnienia, a także środków służących zwiększeniu dopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy i poprawy kształcenia przez całe życie; zalecenie krajowe nr 3, 2019 dotyczące wzmocnienia zdolności gospodarki do innowacji, w tym poprzez wspieranie instytucji badawczych i ich ściślejszej współpracy z przedsiębiorstwami.

Oczekuje się, że żaden ze środków w tym komponencie nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01).

A.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Podkomponent A1 – Ograniczenie wpływu COVID-19 na przedsiębiorstwa

A1.1 Reforma ram budżetowych

Celem reformy jest zwiększenie przejrzystości i efektywności wydatków publicznych.

Działanie to polega na przyjęciu aktu prawnego lub aktów prawnych zmieniających stabilizującą regułę wydatkową, system klasyfikacji budżetowej, średniookresowe ramy budżetowe oraz ramy przeglądu wydatków, a także wprowadzających wymogi dotyczące wyceny inwestycji publicznych.

A1.2 Dalsze ograniczanie obciążenia regulacyjnego i administracyjnego

Nadrzędnym celem reformy jest ograniczenie obciążeń administracyjnych i regulacyjnych, z jakimi zmagają się przedsiębiorstwa w Polsce, a także wspieranie inwestycji prywatnych, zwłaszcza w MŚP. W tym celu reforma jest ukierunkowana na: (i) uproszczenie procedur administracyjnych i prawnych; (ii) zminimalizowanie wymogów prawnych dla przedsiębiorstw i przedsiębiorców; (iii) przyspieszenie procesu decyzyjnego.

Reforma składa się z jednego pakietu legislacyjnego. Tarczą prawną wprowadza się przepisy prawne, które: (i) sprawią, że procedury elektroniczne staną się dominującym kanałem rozwiązywania spraw związanych z procedurami administracyjnymi i prawnymi, w tym składanie oświadczeń przez operatorów turystycznych i przedsiębiorców do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego; (ii) uproszczą procedury administracyjne, w szczególności związane z zawodami marynarza oraz handlem napojami alkoholowymi; (iii) przyczynią się do ograniczania stosowania procedury dwuinstancyjnej w co najmniej dziesięciu procedurach związanych w szczególności z zasobami geologicznymi; (iv) ograniczą liczbę dokumentów i formalności wymaganych w procedurach administracyjnych, np. w procesach związanych z planowaniem przestrzennym i procesach budowlanych oraz (v) przedłużą terminy w przypadku niektórych procedur administracyjnych, na przykład rejestracji samochodu kupionego w innym państwie członkowskim.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2023 r.

A1.2.1 Projekty ukierunkowane na dywersyfikację działalności gospodarczej

Inwestycja ta ma na celu wspieranie przedsiębiorstw w sektorach HoReCa, turystyki lub kultury.

Działanie to polega na wspieraniu projektów ukierunkowanych na dywersyfikację działalności przedsiębiorstw w tych sektorach.

A1.3 Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego

Nadrzędnym celem reformy jest stworzenie stabilnego i przewidywalnego klimatu inwestycyjnego dla sektora budowlanego, a także przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy na tereny podmiejskie, zwłaszcza największych miast. W tym celu reforma jest ukierunkowana na (i) usprawnienie istniejących przepisów i poprawę ram prawnych zagospodarowania przestrzennego na szczeblu gminnym; (ii) ustanowienie przejrzystych i jasnych zasad zagospodarowania terenu na szczeblu gminnym, w szczególności przez zapewnienie dostępu do czytelnych, cyfrowych i rzetelnych informacji na temat zagospodarowania terenu w gminach; (iii) zwiększenie udziału zainteresowanych stron i partnerów społecznych w opracowywaniu planów ogólnych gmin.

Reforma polega na przyjęciu nowej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W ustawie: (i) wprowadza się wymóg opracowania i przyjęcia przez wszystkie gminy ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego przekształcanych w akty prawa miejscowego, określających ogólne zasady zabudowy na obszarze gminy; (ii) wprowadza się wymóg zobowiązujący inwestorów do realizacji dodatkowych przedsięwzięć na rzecz gminy przy realizacji nowych projektów zabudowy w celu m.in. ograniczenia rozwoju zabudowy mieszkaniowej bez wystarczającego wyposażenia w usługi; (iii) określa się proces, w ramach którego zainteresowane strony mogą uczestniczyć w opracowywaniu strategii i planów ogólnych w gminach.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 marca 2023 r.

A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego

Celem inwestycji jest wsparcie przygotowania nowej reformy planowania przestrzennego określonej w działaniu A.1.3 komponentu A.

Działanie to polega na: (i) przyjęciu ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego przez 40 % gmin w Polsce; (ii) zapewnieniu wsparcia technicznego w przygotowaniu ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego poprzez udostępnienie gminom materiałów edukacyjnych; (iii) zorganizowaniu szkoleń dotyczących nowej ustawy o planowaniu przestrzennym.

A1.4 Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/konsumentów w sektorze rolnym

Nadrzędnym celem reformy jest wzmocnienie pozycji konsumentów i producentów w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych, tak aby zwiększyć inwestycje i odporność wszystkich podmiotów w sektorze rolno-spożywczym, w szczególności MŚP i drobnych producentów. Aby osiągnąć ten cel, reforma jest ukierunkowana na: (i) utworzenie zbioru zasad i dobrych praktyk w zakresie relacji pionowych w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych; (ii) poprawę systemu egzekwowania umów w sektorze rolno-spożywczym, aby zapobiec nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej, oraz (iii) zwiększenie przejrzystości rynku.

Reforma obejmuje nową ustawę o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w sektorze rolno-spożywczym, która ma szerszy zakres niż dyrektywa 2019/633 w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych. Reforma:

- oprócz wykazu nieuczciwych praktyk handlowych określonych w dyrektywie 2019/633 wprowadzi otwartą definicję nieuczciwych praktyk handlowych. W szczególności Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) uznaje takie dodatkowe praktyki handlowe za nieuczciwe, jeżeli (i) są one niezgodne z wymogami dobrych praktyk handlowych (ii) i w istotny sposób zakłócają lub mogą zakłócić interes drugiej strony umowy;
- chroni wszystkie podmioty handlowe, w tym nabywców produktów rolnych i spożywczych.

Reforma obejmuje również sporządzenie przeglądu śródk okresowego nowej ustawy, który zawiera ocenę stopnia osiągnięcia celów oraz określa możliwości działania w przypadku wystąpienia problemów na etapie wdrażania.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2025 r.

A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym

Celem tej inwestycji jest zwiększenie konkurencyjności i odporności sektora rolnego w Polsce.

Inwestycja polega na finansowaniu budowy lub modernizacji infrastruktury lub sprzętu podmiotów z tego sektora, a także na zapewnianiu finansowania projektów służących zastąpieniu materiałów szkodliwych dla środowiska i zdrowia w budynkach wykorzystywanych do produkcji rolnej.

Podkomponent A2 – Rozwój narodowego systemu innowacji: wzmocnienie koordynacji, stymulowanie potencjału innowacyjnego oraz współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami i organizacjami badawczymi, w tym w zakresie technologii środowiskowych

A2.1 Przyspieszenie procesów robotyzacji i cyfryzacji i innowacji

Reforma ma na celu wzmocnienie popytu na wiedzę i innowacje oraz ich efektywnego wdrażanie w przedsiębiorstwach, w sektorze gospodarki cyfrowej.

Reforma obejmuje wbudowanie w system podatkowy preferencji dla przedsiębiorstw przeprowadzających proces cyfryzacji poprzez inwestycje w robotyzację i transformację cyfrową. Ulga podatkowa ma formę odliczenia od podatku dodatkowych kosztów w celu wspierania zakupu robotów przemysłowych.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

A2.1.1 Inwestycje wspierające robotyzację lub cyfryzację w przedsiębiorstwach

Inwestycja ma na celu wspieranie robotyzacji i cyfryzacji przedsiębiorstw.

Działanie to polega na wspieraniu projektów związanych z robotyzacją, sztuczną inteligencją lub cyfryzacją procesów, technologii, produktów lub usług w przedsiębiorstwach.

A2.2 Stworzenie warunków do przejścia na model gospodarki o obiegu zamkniętym

Celem reformy jest stworzenie odpowiednich ram prawnych dla funkcjonowania obrotu surowcami wtórnymi. W ramach reformy wprowadzone zostaną rozporządzenia o zniesieniu statusu odpadów

odnoszące się do kluczowych odpadów przemysłowych, zawierające definicje zniesienia statusu odpadu w odniesieniu do takich materiałów oraz ułatwiające ich obrót i wykorzystanie jako surowców wtórnych.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2024 r.

A2.2.1 Inwestycje w technologie i innowacje środowiskowe związane z gospodarką o obiegu zamkniętym

Celem tego działania jest finansowanie technologii i innowacji środowiskowych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym, ułatwienie MŚP przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz wykorzystywanie odpadów jako surowców wtórnych.

Działanie to polega na podpisaniu: (i) umów o udzielenie dotacji na projekty dotyczące technologii i innowacji środowiskowych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym, które ułatwiają MŚP przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym; (ii) umów o udzielenie dotacji na projekty dotyczące technologii i innowacji środowiskowych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym lub przyczyniających się do utworzenia rynku surowców wtórnych.

A2.3 Zapewnienie instytucjonalnych i prawnych podstaw rozwoju bezzałogowych statków powietrznych

Celem reformy jest utworzenie podmiotu wspierającego testowanie i wdrażanie nowych rozwiązań opartych na bezzałogowych statkach powietrznych, w szczególności w obszarach zurbanizowanych.

W ramach reformy przyznane zostanie Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej prawo do posiadania kapitału własnego w spółkach handlowych oraz upoważnia się Agencję lub jej spółki zależne do prowadzenia projektów pilotażowych wspierających wdrażanie modeli biznesowych i usług w zakresie bezzałogowych statków powietrznych. Polska Agencja Żeglugi Powietrznej będzie również działać jako instytucja zapewniająca specjalistyczne usługi związane z bezzałogowymi statkami powietrznymi w ramach planowanej sieci centrów kompetencji.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2023 r.

A2.3.1 Lokalne centra kompetencji w dziedzinie bezzałogowych statków powietrznych

Celem tej inwestycji jest ustanowienie lokalnych centrów kompetencji w dziedzinie bezzałogowych statków powietrznych, aby umożliwić zaawansowane loty bezzałogowych statków powietrznych na obszarze przypisanym do każdego centrum kompetencji.

Inwestycja polega na ustanowieniu dziesięciu lokalnych centrów zapewniających infrastrukturę cyfrową, pola lądowania i infrastrukturę śledzenia statków bezzałogowych.

A2.4 Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem

Reforma obejmuje dwa działania. W następstwie pierwszego działania uczelnie i instytuty badawcze będą mogły stać się udziałowcami w przedsiębiorstwach. Ma to na celu doprowadzenie do większej interdyscyplinarności i elastyczności transferu technologii.

Pierwsze działanie w ramach tej reformy obejmuje rozszerzenie kategorii podmiotów, z którymi uniwersytety będą mogły tworzyć spółki celowe. Będą to instytuty badawcze, instytuty Polskiej Akademii Nauk oraz instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz. Reforma umożliwi utworzenie spółek

celowych ukierunkowanych konkretnie na komercjalizację wyników działań w zakresie badań i rozwoju.

Realizacja reformy miała zostać zakończona do dnia 31 marca 2022 r.

W ramach drugiego działania przewidzianego w tej reformie ustanowi się – na potrzeby instytutów badawczych i jednostek podległych pod nadzorem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – zasady korzystania z laboratoriów, infrastruktury badawczej i transferu wiedzy w ramach współpracy między nauką a światem nauki i biznesu. Zasady przyznawania pomocy będą zgodne z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości.

Realizacja reformy miała zostać zakończona do dnia 31 marca 2022 r.

A2.4.1 Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego

Celem tej inwestycji jest wyposażenie instytucji badawczych w infrastrukturę badawczą lub analityczną.

Działanie to polega na wspieraniu projektów dotyczących laboratoriów dysponujących infrastrukturą badawczą lub analityczną.

Podkomponent A3 – Edukacja dla nowoczesnej gospodarki

A3.1 Kadry dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy

Celem reformy jest przygotowanie kadry na potrzeby nowoczesnej gospodarki oraz zwiększenie dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy.

Działanie to polega na wejściu w życie aktu prawnego lub aktów prawnych ustanawiających ramy prawne funkcjonowania branżowych centrów umiejętności.

A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie

Celem inwestycji jest utworzenie branżowych centrów umiejętności.

Działanie to polega na (i) powołaniu i rozwijaniu Wojewódzkich Zespołów Koordynacji oraz (ii) przeprowadzeniu robót budowlanych i zakupie sprzętu dla branżowych centrów umiejętności.

Podkomponent A 4 – Zwiększenie dopasowania strukturalnego, efektywności i odporności kryzysowej rynku pracy

A4.1 Reformy strukturalne instytucji rynku pracy

Celem reformy jest zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej oraz zapewnienie elastyczności i bezpieczeństwa na polskim rynku pracy.

Działanie to polega na: (i) wprowadzeniu w życie nowych przepisów dotyczących publicznych służb zatrudnienia, zatrudniania obywateli państw trzecich oraz zawierania niektórych umów o pracę w formie elektronicznej; (ii) publikacji planu rozwoju publicznych służb zatrudnienia na lata 2025–

2027; (iii) przeprowadzeniu konsultacji z partnerami społecznymi na temat potencjału porozumień zbiorowych oraz badania dotyczącego potencjalnej roli jednolitej umowy o pracę; (iv) a w dalszej kolejności – przyjęciu przepisów uwzględniających określone priorytetowe reformy.

A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy

Celem tej inwestycji jest zwiększenie zdolności publicznych służb zatrudnienia do wspierania funkcjonowania rynku pracy.

Działanie to polega na (i) cyfryzacji publicznych służb zatrudnienia i (ii) zorganizowaniu szkoleń dotyczących stosowania nowych procedur.

A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech

Nadrzędnym celem reformy jest ułatwienie dostępu do placówek opieki nad dziećmi do lat trzech oraz zapewnienie wysokich standardów edukacyjnych i jakościowych usług opieki nad dziećmi. W tym celu reforma jest ukierunkowana na (i) usprawnienie zarządzania środkami krajowymi i zewnętrznymi przeznaczonymi na tworzenie i funkcjonowanie placówek opieki nad dziećmi; (ii) wdrożenie długoterminowego finansowania ze środków krajowych usług opieki nad dziećmi do lat trzech; a także (iii) wdrożenie zestawu minimalnych wiążących standardów edukacyjnych i jakościowych dla placówek opieki nad dziećmi.

Reforma polega na przyjęciu zmian ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech oraz na opracowaniu specjalnego wieloletniego programu dotyczącego tworzenia i funkcjonowania placówek opieki nad dziećmi. Zmiana polega m.in. na połączeniu zarządzania trzema odrębnymi źródłami finansowania procesu tworzenia oraz funkcjonowania placówek opieki nad dziećmi: finansowania krajowego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Reforma zapewni również długoterminowe finansowanie ze środków krajowych usług opieki nad dziećmi do lat trzech. Ponadto reforma polega na przeprowadzeniu niezależnej analizy obowiązujących standardów opieki i edukacji dla dzieci do lat trzech, opracowaniu odpowiednich standardów jakości opieki i edukacji dla usług opieki nad dziećmi, z uwzględnieniem tej analizy, oraz wprowadzeniu odpowiednich zmian prawnych w celu ustanowienia wiążących minimalnych standardów dla placówek opieki nad dziećmi, aby wspierać wysoką jakość edukacji i opieki od najmłodszych lat.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2024 r.

A4.2.1 Wsparcie placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech w ramach programu „Aktywny Maluch” (dawniej „Maluch+”)

Celem tej inwestycji jest zwiększenie dostępności placówek opieki nad dziećmi do trzeciego roku życia.

Działanie to polega na (i) stworzeniu systemu informatycznego na potrzeby zarządzania finansowaniem i tworzeniem placówek opieki nad dziećmi oraz (ii) budowie, remoncie lub dostosowaniu placówek opieki nad dziećmi do trzeciego roku życia.

A4.3 Wdrożenie ram prawnych dla rozwoju ekonomii społecznej

Nadrzędnym celem reformy jest zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych. W tym celu reforma jest ukierunkowana na określenie w przepisach ram funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.

Reforma polega na przyjęciu ustawy o ekonomii społecznej. W ustawie określa się podstawowe przepisy związane z tym sektorem, w tym w szczególności zasady funkcjonowania i wspierania przedsiębiorstw społecznych, nowe formy współpracy między podmiotami ekonomii społecznej a władzami lokalnymi w zakresie realizacji usług społecznych, a także zasady koordynacji polityki w dziedzinie rozwoju ekonomii społecznej.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

A4.3.1 Inwestycje w podmioty ekonomii społecznej

Celem przedmiotowej inwestycji jest maksymalizacja oddziaływania podmiotów ekonomii społecznej pod względem reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych.

Działanie to polega na przyznaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego podmiotom ekonomii społecznej oraz podpisaniu umów o udzielenie dotacji z tymi podmiotami, które zobowiążą się utrzymać zatrudnienie przez co najmniej 12 miesięcy od daty podpisania umowy.

A4.4 Uelastycznienie form zatrudnienia i wprowadzenie pracy zdalnej

Nadrzędnym celem reformy jest ułatwienie godzenia obowiązków rodzinnych i zawodowych oraz zapewnienie pomocy osobom z grup o niższych współczynnikach aktywności zawodowej w znalezieniu stałego zatrudnienia. W tym celu w kodeksie pracy uwzględni się pracę zdalną i elastyczne formy organizacji czasu pracy.

Reforma polega na przyjęciu zmian w kodeksie pracy. Zmiany mają umożliwić pracę zdalną w dowolnym czasie, a nie tylko w nadzwyczajnych okolicznościach, oraz pozwolić na stosowanie elastycznych form organizacji czasu pracy. W ramach zmiany określa się również szereg uzgodnień operacyjnych dotyczących pracy zdalnej i elastycznej, w tym: (i) możliwość pracy zdalnej poza miejscem zatrudnienia w oparciu o uzgodnienia między pracownikiem i pracodawcą; (ii) określenie przepisów dotyczących narzędzi pracy, jakie ma zapewnić pracodawca, oraz (iii) opracowanie ram dotyczących zasad bezpieczeństwa i higieny pracy mających zastosowanie do pracy zdalnej.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 września 2022 r.

A4.5 Przedłużanie kariery zawodowej i promowanie pracy po przekroczeniu ustawowego wieku emerytalnego

Nadrzędnym celem reformy jest zwiększenie zdolności i motywacji pracowników do pozostawania na rynku pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego. W tym celu wprowadza się zachętę podatkową dla osób, które osiągnęły ustawowy wiek emerytalny, ale zdecydowały się nie przechodzić na emeryturę i w dalszym ciągu pracują. Po dwóch latach od wprowadzenia zachęty podatkowej opublikowane zostanie sprawozdanie oceniające jej wpływ na rzeczywisty wiek przejścia na emeryturę.

Reforma polega na przyjęciu zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz na ocenie tego działania. W ramach zmiany od 2023 r. obniża się podatek dochodowy od osób

fizycznych w przypadku osób, które osiągnęły ustawowy wiek emerytalny, ale nie chcą przejść na emeryturę i w dalszym ciągu pracują. Pracownicy objęci zakresem pierwszego progu podatku dochodowego (85 528 PLN w 2021 r.) i zarabiający nie więcej niż przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce publicznej w Polsce są zwolnieni z odprowadzania podatku dochodowego. Stawka podatku dochodowego od osób fizycznych w przypadku innych pracowników o wyższych zarobkach, którzy osiągnęli ustawowy wiek emerytalny, ale nie przeszli na emeryturę i w dalszym ciągu pracują, zostaje obniżona. Dzięki tej zachęcie podatkowej podatnicy będą zarabiać dodatkowe kwoty odpowiadające kwocie niezapłaconego podatku dochodowego, co ma ich zachęcić do wydłużenia okresu ich aktywności zawodowej. Po dwóch latach od wprowadzenia powyższego działania sporządzone zostanie sprawozdanie w celu oceny wpływu zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych na rzeczywisty wiek przejścia na emeryturę. Ocena ta będzie miała na celu przeanalizowanie wpływu na współczynnik aktywności zawodowej, trwałość systemu emerytalnego, finanse publiczne oraz równouprawnienie płci.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2024 r.

A4.6 Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej

Celem reformy jest zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej niektórych grup, w szczególności kobiet, poprzez zwiększenie dostępu do systemu opieki długoterminowej w Polsce i efektywności tego systemu. Działanie to polega na: (i) opublikowaniu strategicznego przeglądu opieki długoterminowej w Polsce; (ii) wprowadzeniu w życie nowych lub zmienionych ustaw obejmujących: 1) definicję pojęcia „opieka długoterminowa”, 2) definicje pojęć „opiekun nieformalny” oraz „opieka nieformalna”, 3) przyjęcie przepisów dotyczących standardów organizacyjnych opieki długoterminowej w ramach systemu opieki zdrowotnej oraz przyjęcie nowych przepisów regulujących standardy usług opieki świadczonej w miejscu zamieszkania, 4) wskazanie organów odpowiedzialnych za koordynację systemu opieki długoterminowej, monitorowanie i ewaluację oraz działalność informacyjną; (iii) opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o usługach i świadczeniach opieki długoterminowej w ramach polityki opieki zdrowotnej i społecznej; (iv) opublikowaniu przeglądu wydatków publicznych; a także (v) opublikowaniu dokumentu, w którym zaproponowana zostanie zharmonizowana definicja jakości opieki długoterminowej w ramach systemów opieki społecznej i opieki zdrowotnej, a także system monitorowania i gromadzenia danych oraz ich wykorzystania do celów oceny jakości opieki długoterminowej.

A4.7 Ograniczenie segmentacji rynku pracy

Celem reformy jest ograniczenie segmentacji rynku pracy i wzmocnienie roli kontrolnej Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie przestrzegania przepisów prawa pracy.

Działanie to polega na wejściu w życie aktu ustawodawczego upoważniającego Państwową Inspekcję Pracy do wydawania decyzji administracyjnych przekształcających umowy cywilnoprawne w umowę o pracę oraz na podjęciu szeregu działań mających na celu zwiększenie zdolności Państwowej Inspekcji Pracy.

Podkomponent A5 – Instrumenty finansowe dla sektora prywatnego

A5.1 Wkład w moduł państwa członkowskiego w ramach Programu InvestEU

Działanie to obejmuje inwestycję publiczną na rzecz modułu państwa członkowskiego w ramach InvestEU w celu zachęcania do inwestycji prywatnych i poprawy dostępu do finansowania dla polskich MŚP. Wkład do modułu państwa członkowskiego w ramach InvestEU wykorzystuje się na potrzeby gwarancji. Ten produkt finansowy umożliwia udzielanie gwarancji przez pośredników finansowych sektorowi prywatnemu.

W życie wejdzie umowa w sprawie gwarancji między Komisją a partnerem wykonawczym, wybranym zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiającego Program InvestEU i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2015/1017.

Polska podpisze z Komisją Europejską umowę o przyznanie wkładu, która obejmie:

1. proponowanego partnera wykonawczego,
2. wymóg zgodności ze zmienionymi wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady DNSH ((2023) 6454 final). W razie potrzeby w umowie w sprawie gwarancji za niekwalifikowalne uznaje się następujące działania i aktywa: (i) działania i aktywa związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla¹; (ii) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności²; (iii) działania i aktywa związane ze składowiskami odpadów, spalarniami³ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów⁴.
3. Opis systemu monitorowania stosowanego do przekazywania informacji na temat uruchomionych środków finansowych.

Podkomponent A6 – Wkład w programy satelitarne UE

A6.1: Dobrowolny wkład w unijny program bezpiecznej łączności (IRIS²)

Działanie to ma na celu wsparcie zdolności Polski w zakresie bezpiecznej komunikacji.

Działanie to obejmuje dobrowolny wkład w wysokości 656 326 691 EUR na rzecz unijnego programu bezpiecznej łączności (IRIS²). Wkład ten zostanie przeznaczony na zakup dodatkowych

---

¹ Z wyjątkiem a) projektów związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” ((2023) 6454 final) oraz b) działań i aktywów przewidzianych w ppkt (ii), w przypadku których stosowanie paliw kopalnych jest tymczasowe i technicznie nieuniknione do celów terminowego przejścia na działalność bez udziału paliw kopalnych.

² Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

³ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności te mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

⁴ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności te mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

satelitów na niskiej i średniej orbicie okołozemskiej, wsparcie infrastruktury naziemnej z bramą sieciową i punktem połączeniowym znajdującymi się w Polsce, poprawę przepustowości łączności satelitarnej lub rozwój pomocniczych działań w zakresie łączności.

A.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

A1 – OTOCZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A1G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Opracowanie dokumentu koncepcyjnego w sprawie standardowego planu kont zintegrowanego z klasyfikacją budżetową	Publikacja na stronie internetowej Ministerstwa Finansów				I kw.	2022	Opublikowanie dokumentu koncepcyjnego w Biuletynie Informacji Publicznej (na ogólnodostępnej stronie internetowej) Ministerstwa Finansów. W dokumencie koncepcyjnym należy przedstawić opis i strukturę nowego systemu klasyfikacji.
A2G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Zmienione średniookresowe ramy budżetowe i ramy przeglądu wydatków	Przepis w akcie prawnym lub aktach prawnych wskazujący na wejście w życie tych zmian				IV kw.	2025	Wejście w życie zestawu środków ustawodawczych wprowadzających zmienione średniookresowe ramy budżetowe. Wejście w życie aktu prawnego lub aktów prawnych zmieniających ramy przeglądu wydatków poprzez wprowadzenie wymogu: – aby osoby odpowiedzialne za budżet uwzględniły ustalenia zawarte w sprawozdaniach z przeglądu wydatków w materiałach na potrzeby projektu przyszłorocznej ustawy budżetowej; – aby Minister Finansów przedkładał Radzie Ministrów roczne sprawozdania z działań podjętych w odpowiedzi na ustalenia zawarte w sprawozdaniach z przeglądu wydatków.
A2aG	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Zmiany agregacji wydatków budżetowych i kryteriów wyceny inwestycji publicznych	Przepisy w akcie prawnym lub aktach prawnych wskazujące na wejście w życie tych zmian				I kw.	2026	Wejście w życie aktów prawnych wprowadzających: – nowy układ grup agregujących wydatki budżetu państwa, który zacznie obowiązywać przy planowaniu budżetu państwa na rok budżetowy 2027;

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>– nowe (i) ogólne kryteria wyceny projektów inwestycji publicznych, w tym wymóg oceny oczekiwanych kosztów ich utrzymania, oraz (ii) przepisy określające jednostki sektora publicznego i wartość projektów inwestycyjnych, do których kryteria te mają obowiązkowo zastosowanie;</p> <p>– obowiązek, aby ministrowie poszczególnych resortów publikowali ogólne kryteria wyceny projektów inwestycji publicznych w sektorach, za które są odpowiedzialni;</p> <p>– wymóg zamieszczenia na stronie internetowej Ministerstwa Finansów wzoru publikacji informacji o nowych projektach inwestycyjnych, których łączny koszt przekracza 100 mln PLN.</p>
A3G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Wejście w życie zmienionej ustawy o finansowaniu publicznym ukierunkowanej na rozszerzenie zakresu stabilizującej reguły wydatkowej (SRW) w celu uwzględnienia państwowych funduszy celowych	Przepis w zmienionej ustawie o finansach publicznych wskazujący na wejście w życie tej zmiany				III kw.	2021	<p>Wejście w życie zmienionej ustawy o finansowaniu publicznym w celu rozszerzenia zakresu stabilizującej reguły wydatkowej (SRW). Zakładane skutki zmian to objęcie zakresem SRW większej liczby jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych (państwowych funduszy celowych), co pozwoli na zwiększenie przejrzystości i efektywności zarządzania finansami publicznymi. Za przygotowanie zmiany odpowiedzialne jest Ministerstwo Finansów.</p>
A4G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Przegląd funkcjonowania stabilizującej reguły wydatkowej	Publikacja na stronie internetowej Ministerstwa Finansów				I kw.	2025	<p>Publikacja przeglądu funkcjonowania stabilizującej reguły wydatkowej (SRW). Przegląd zostanie opublikowany na stronie internetowej Ministerstwa Finansów. Przegląd obejmuje lata 2019–2023. Przegląd obejmuje zalecenia dotyczące wzoru SRW i jej zakresu.</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A5G	A1.2 Dalsze ograniczanie obciążenia regulacyjnego i administracyjnego	Kamień milowy	Wejście w życie pakietu legislacyjnego ukierunkowanego na ograniczenie administracyjnego obciążenia przedsiębiorstw i obywateli	Przepisy w pakiecie legislacyjnym wskazujące na jego wejście w życie				II kw.	2022	<p>Wejście w życie pakietu legislacyjnego mającego na celu wyeliminowanie barier prawnych, które mają wpływ na klimat inwestycyjny, w szczególności poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uproszczenie procedur administracyjnych i procedur milczącej zgody w co najmniej 12 procedurach, w szczególności związanych z zawodami marynarza oraz handlem napojami alkoholowymi; 2) ograniczenie stosowania procedury dwuinstancyjnej w co najmniej 10 procedurach związanych w szczególności z zasobami geologicznymi; 3) digitalizację sposobu obsługi wniosków w co najmniej ośmiu procedurach administracyjnych związanych na przykład ze składaniem oświadczeń przez operatorów turystycznych i przedsiębiorców do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz składaniem przez studentów wniosków o przyznanie świadczeń społecznych, a także związanych z procedurami geodezyjnymi; 4) wprowadzenie innych racjonalizacji procedur administracyjnych (takich jak ograniczenie liczby dokumentów lub mniejsza liczba formalności) związanych w szczególności z wprowadzeniem szeregu usprawnień w procesie planowania przestrzennego, w procesie budowy i w procesie scalania gruntów; 5) przedłużenie terminu na wypełnienie obowiązków spoczywających na przedsiębiorcach i osobach fizycznych wobec administracji w przypadku niektórych procedur administracyjnych – na przykład przedłużenie z 30 do 60 dni terminu rejestracji samochodu zakupionego w innych państwach

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										członkowskich lub przedłużenie terminu korzystania z bonu turystycznego z 31 marca 2022 r. na 30 września 2022 r.
A7G	A1.2.1 Projekty ukierunkowane na dywersyfikację działalności gospodarczej	Wartość docelowa	Przedsiębiorstwa z sektorów HoReCa, kultury lub turystyki, które podpisały umowy o realizację projektów ukierunkowanych na dywersyfikację ich działalności gospodarczej		Liczba	0	2 510	IV kw.	2024	Co najmniej 2 510 przedsiębiorstw z sektora HoReCa, kultury lub turystyki podpisało umowy o realizację projektów ukierunkowanych na dywersyfikację lub rozszerzenie ich działalności gospodarczej. Zgodnie z kryteriami kwalifikowalności, określonymi w zaproszeniach do składania wniosków, projekty muszą obejmować co najmniej jeden z następujących trzech rodzajów działań: 1) inwestycje w projektowanie i produkcję towarów i usług, tj. zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do wyprowadzenia na rynek nowych produktów lub usług, prace budowlane oraz inwestycje związane z zieloną transformacją; 2) usługi doradcze w zakresie realizacji projektów; 3) podnoszenie/zmiana kwalifikacji pracowników. Zgodnie z kryteriami kwalifikowalności, określonymi w zaproszeniach do składania projektów, żadne z działań z grupy pierwszej powyżej nie może wyrządzać poważnych szkód dla środowiska w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852 (zasada „nie czynić poważnych szkód”).
A8G	A1.2.1 Projekty ukierunkowane na dywersyfikację działalności gospodarczej	Wartość docelowa	Przedsiębiorstwa z sektorów HoReCa, kultury lub turystyki, które otrzymały finansowanie na dywersyfikację ich działalności gospodarczej		Liczba	0	2 510	II kw.	2026	Co najmniej 2 510 przedsiębiorstw z sektora HoReCa, kultury lub turystyki otrzymało finansowanie projektów ukierunkowanych na dywersyfikację ich działalności gospodarczej.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A12G	A1.3 Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o planowaniu przestrzennym	Przepis w ustawie o planowaniu przestrzennym wskazujący na jego wejście w życie				I kw.	2023	Przeprowadzenie konsultacji publicznych, a następnie wejście w życie nowej ustawy o planowaniu przestrzennym, na podstawie której: 1) wprowadza się wymóg opracowania i przyjęcia przez wszystkie gminy ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego przekształcanych w akty prawa miejscowego, określających ogólne zasady zabudowy na obszarze gminy; 2) wprowadza się wymóg zobowiązujący inwestorów do realizacji dodatkowych przedsięwzięć na rzecz gminy przy realizacji nowych projektów zabudowy w celu m.in. ograniczenia rozwoju zabudowy mieszkaniowej bez wystarczającego wyposażenia w usługi; 3) określa się proces, w ramach którego zainteresowane strony mogą uczestniczyć w opracowywaniu strategii i planów ogólnych w gminach.
A13G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Kamień milowy	Opublikowanie dokumentu, w którym określono mechanizm przydziału i orientacyjną kwotę wsparcia, jakie ma zostać przyznane każdej gminie w Polsce na wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Publikacja na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii				III kw.	2022	Przeprowadzenie konsultacji publicznych, a następnie opublikowanie dokumentu, w którym określono mechanizm przydziału i orientacyjną kwotę wsparcia, jakie ma otrzymać każda gmina na wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego, o której mowa w kamieniu milowym A12G. W szczególności w dokumencie wskaże się kwotę wsparcia, która zostanie przyznana każdej gminie, oraz wyjaśni się, na jakiego rodzaju działania można wykorzystać to wsparcie. Wszystkie gminy w Polsce otrzymają wsparcie na wdrożenie tego działania. W ramach kwoty wsparcia, która ma zostać przyznana każdej gminie, uwzględną się liczbę ludności i wielkość obszaru gminy (gminy o większej gęstości

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										zaludnienia/gminy o rozległym obszarze otrzymują większe wsparcie).
A14G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Pracownicy samorządów i planiści przestrzeni terytorialnych, którzy ukończyli szkolenie dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym.		Liczba	0	850	II kw.	2024	Co najmniej 850 pracowników samorządów terytorialnych oraz planistów przestrzennych ukończyło szkolenie lub studia podyplomowe dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym, o której mowa w kamieniu milowym A12G.
A15G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Szkolenia dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym		Liczba	850	1 700	II kw.	2025	Wydanie co najmniej 1 700 świadectw ukończenia szkolenia dotyczącego nowej ustawy o planowaniu przestrzennym.
A16G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Odsetek gmin, które zaczęły opracowywanie ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego		% (procent)	0	50	IV kw.	2024	Co najmniej 50 % gmin zaczęło opracowywanie ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wymogiem określonym w nowej ustawie, o której mowa w kamieniu milowym A12G. Dokona się to poprzez zgłoszenie do ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych.
A17G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Odsetek gmin, które przyjęły ogólne plany zagospodarowania przestrzennego		% (procent)	0	40	II kw.	2026	40 % gmin przyjęło ogólny plan zagospodarowania przestrzennego.
A18G	A1.4 Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/konsumentów w sektorze rolnym	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi	Przepis w nowej ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi wskazujący jej wejście w życie				I kw.	2022	Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych wejście w życie nowej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, na podstawie której: 1) zapewniono podstawę dla lepszego funkcjonowania łańcucha dostaw żywności i zatwierdzono zbiór zasad dotyczących dobrych praktyk w zakresie relacji pionowych w łańcuchu dostaw żywności, a także zagwarantowano minimalną harmonizację norm,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>o której mowa w dyrektywie (UE) 2019/633;</p> <p>2) zapewniono ochronę wszystkich transakcji handlowych dotyczących produktów rolnych i spożywczych przed nieuczciwymi praktykami handlowymi;</p> <p>3) i która wykracza poza zakres stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych.</p> <p>Ustawa ta wykracza poza zakres stosowania dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w następujący sposób:</p> <p>a) o ile dyrektywa zawiera jedynie zamknięty wykaz nieuczciwych praktyk handlowych, w nowej ustawie – oprócz tego wykazu – wprowadza się otwartą definicję nieuczciwych praktyk handlowych. W szczególności Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) uznaje takie dodatkowe praktyki handlowe za nieuczciwe, jeżeli (i) są one niezgodne z wymogami dobrych praktyk handlowych (ii) i w istotny sposób zakłócają lub mogą zakłócić interes drugiej strony umowy;</p> <p>b) o ile w dyrektywie przewidziano jedynie ochronę dostawców produktów rolnych i spożywczych, o tyle nowa ustawa zapewni ochronę wszystkich podmiotów handlowych, w tym nabywców produktów rolnych i spożywczych.</p> <p>Reforma umożliwia Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie tylko zbadanie spraw przedłożonych przez uczestników rynku, ale również wszczęcie własnego postępowania przygotowawczego.</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A20G	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Kamień milowy	Przyjęcie kryteriów kwalifikacji beneficjentów w odniesieniu do wszystkich projektów objętych zakresem tej inwestycji	Opublikowanie na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informacji na temat przyjęcia kryteriów wyboru beneficjentów				I kw.	2022	Przyjęcie kryteriów kwalifikacji beneficjentów w odniesieniu do wszystkich projektów objętych zakresem tej inwestycji w następstwie konsultacji publicznych. Kryteria kwalifikacji są zgodne z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości. W ramach kryteriów kwalifikacji pierwszeństwo przyznaje się następującym obszarom: (i) transformacji cyfrowej; (ii) tworzeniu miejsc pracy; (iii) ochronie środowiska i praktykom w zakresie zrównoważonej produkcji żywności; (iv) gospodarce o obiegu zamkniętym, w tym działaniom związanym z zapobieganiem marnotrawieniu żywności. Proces składania i weryfikacji wniosków realizuje Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) w celu zapewnienia spójności, przejrzystości i zapobiegania podwójnemu finansowaniu.
A21G	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Wartość docelowa	Zlecenia dokonania płatności końcowej wydane w odniesieniu do projektów budowy lub modernizacji centrów dystrybucji lub magazynowania lub rynków hurtowych		Liczba	0	150	II kw.	2026	Zlecenia dokonania płatności końcowej wydane w odniesieniu do projektów budowy lub modernizacji centrów dystrybucji lub magazynowania lub rynków hurtowych. Zaproszenia do składania projektów gwarantują zgodność z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w odniesieniu do wymogów związanych z gospodarowaniem odpadami. Zaproszenia do składania projektów zawierają następujące wymogi: 1. aby nabywane samochody ciężarowe i inne pojazdy ciężkie były wyłącznie zeroemisyjnymi, niskoemisyjnymi lub LNG/CNG ciężarówkami napędzanymi biogazem/biometanem. Pojazdy

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										specjalnego przeznaczenia podlegają tym samym zasadom, które przedstawiono powyżej; 2. aby zakłady produkujące energię z biogazu spełniały kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych określone w art. 29–31 oraz były zgodne z przepisami dotyczącymi biopaliw bazujących na roślinach spożywczych i pastewnych określonymi w art. 26 dyrektywy w sprawie energii odnawialnej (dyrektywa 2018/2001/UE) oraz w powiązanych aktach wykonawczych i delegowanych.
A23G	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Wartość docelowa	Zlecenia dokonania płatności końcowej wydane w odniesieniu do projektów budowy lub modernizacji infrastruktury lub sprzętu przedsiębiorstw w sektorze rolno-spożywczym lub sektorze rybołówstwa		Liczba	0	811	II kw.	2026	Zlecenia dokonania płatności końcowej wydane w odniesieniu do projektów budowy lub modernizacji infrastruktury lub sprzętu przedsiębiorstw w sektorze rolno-spożywczym lub sektorze rybołówstwa. Zaproszenia do składania projektów gwarantują zgodność z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w odniesieniu do wymogów związanych z gospodarowaniem odpadami. Zaproszenia do składania projektów zawierają następujące wymogi: 1. aby nabywane samochody ciężarowe i inne pojazdy ciężkie były wyłącznie zeroemisyjnymi, niskoemisyjnymi lub LNG/CNG ciężarówkami napędzanymi biogazem/biometanem. Pojazdy specjalnego przeznaczenia podlegają tym samym zasadom, które przedstawiono powyżej; 2. aby zakłady produkujące energię z biogazu spełniały kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych określone w art. 29–31 oraz były zgodne z przepisami dotyczącymi biopaliw bazujących

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										na roślinach spożywczych i pastewnych określonymi w art. 26 dyrektywy w sprawie energii odnawialnej (dyrektywa 2018/2001/UE) oraz w powiązanych aktach wykonawczych i delegowanych.
A25G	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Wartość docelowa	Rolnicy, którzy otrzymali dofinansowanie na realizację projektów wymiany materiałów szkodliwych dla środowiska i zdrowia w budynkach wykorzystywanych do produkcji rolnej		Liczba	0	22 000	IV kw.	2023	Co najmniej 22 000 rolników otrzymało dofinansowanie na zrealizowanie projektów wymiany materiałów szkodliwych dla środowiska i zdrowia w budynkach wykorzystywanych do produkcji rolnej
A25aG	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Wartość docelowa	Finansowanie projektów wymiany materiałów szkodliwych dla środowiska i zdrowia w budynkach wykorzystywanych do produkcji rolnej		Liczba	22 000	42 641	IV kw.	2025	Projekty otrzymały dofinansowanie na wymianę materiałów szkodliwych dla środowiska i zdrowia w budynkach wykorzystywanych do produkcji rolnej.
A26G	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Wartość docelowa	Zlecenia dokonania płatności końcowej wydane w odniesieniu do projektów budowy lub modernizacji infrastruktury lub sprzętu przez rolników lub rybaków		Liczba	0	13 519	II kw.	2026	Zlecenia dokonania płatności końcowej wydane w odniesieniu do projektów budowy lub modernizacji infrastruktury lub sprzętu przez rolników lub rybaków Zaproszenia do składania projektów gwarantują zgodność z wytycznymi technicznymi dotyczącymi zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w odniesieniu do wymogów związanych z gospodarowaniem odpadami. Zaproszenia do składania projektów zawierają następujące wymogi:

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>1. aby nabywane samochody ciężarowe i inne pojazdy ciężkie były wyłącznie zeroemisyjnymi, niskoemisyjnymi lub LNG/CNG ciężarówkami napędzanymi biogazem/biometanem. Pojazdy specjalnego przeznaczenia podlegają tym samym zasadom, które przedstawiono powyżej;</p> <p>2. aby zakłady produkujące energię z biogazu spełniały kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych określone w art. 29–31 oraz były zgodne z przepisami dotyczącymi biopaliw bazujących na roślinach spożywczych i pastewnych określonymi w art. 26 dyrektywy w sprawie energii odnawialnej (dyrektywa 2018/2001/UE) oraz w powiązanych aktach wykonawczych i delegowanych.</p>

A2 – INNOWACJE

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A27G	A2.1 Przyspieszenie procesów robotyzacji i cyfryzacji i innowacji	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o wspieraniu automatyzacji i cyfryzacji przedsiębiorstw poprzez wprowadzenie ulgi podatkowej w zakresie robotyzacji	Przepis w nowej ustawie o wspieraniu automatyzacji i cyfryzacji oraz innowacyjności przedsiębiorstw wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2022	Na mocy nowej ustawy wprowadza się ulgę podatkową, dzięki której przedsiębiorca jest uprawniony do dodatkowego odpisu części kosztów robotyzacji od podstawy opodatkowania na zakończenie roku podatkowego. Ulga podatkowa jest dostępna dla wszystkich przedsiębiorców bez względu na ich wielkość i miejsce prowadzenia działalności. Za koszty kwalifikowalne uznaje się następujące koszty: <ul style="list-style-type: none"> • koszty zakupu nowych robotów • maszyn i urządzeń peryferyjnych do robotów funkcjonalnie z nimi powiązanych • maszyn, urządzeń i innych rzeczy funkcjonalnie powiązanych z robotami, wykorzystywanych do zapewnienia ergonomii i bezpieczeństwa w miejscu pracy • maszyn, urządzeń lub systemów służących do zdalnego zarządzania, diagnozowania, monitorowania lub obsługi robotów • urządzeń do interakcji człowiek–maszyna dla robotów współpracujących lub robotów o wysokiej wrażliwości • koszty wartości niematerialnych dotyczących środków trwałych wymienionych powyżej • koszty usług szkoleniowych dotyczących robotów

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>• opłaty związane z umową leasingu dotyczącą środków trwałych wymienionych powyżej, jeżeli po zakończeniu podstawowego okresu obowiązywania umowy leasingu własność środków trwałych zostanie przeniesiona na podatnika.</p> <p>Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01). W szczególności reforma będzie wspierać inwestycje o niewielkim wpływie na środowisko, które są neutralne technologicznie na poziomie ich zastosowania.</p>
A29G	A2.1.1 Inwestycje wspierające robotyzację lub cyfryzację w przedsiębiorstwach	Wartość docelowa	Projekty związane z robotyzacją, sztuczną inteligencją lub cyfryzacją procesów, technologii, produktów lub usług w przedsiębiorstwach		Liczba	0	40	II kw.	2026	Wnioski beneficjentów o płatność końcową, które zostały zatwierdzone przez właściwy organ w odniesieniu do projektów związanych z robotyzacją, sztuczną inteligencją lub cyfryzacją procesów, technologii, produktów lub usług w przedsiębiorstwach.
A30G	A2.2 Stworzenie warunków do przejścia na model gospodarki	Kamień milowy	Wejście w życie nowych przepisów, z pomocą których wprowadza się zmiany do ram legislacyjnych w celu	Przepis w nowej ustawie wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2024	Nowa ustawa umożliwi obrót wybranymi surowcami wtórnymi. Ustawa zapewni możliwość ułatwionego gospodarowania tymi surowcami, w celu ograniczenia

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	o obiegu zamkniętym		umożliwienia obrotu surowcami wtórnymi							eksploatacji złóż surowców naturalnych, dzięki zastąpieniu naturalnych surowców i produktów, oraz ograniczy magazynowanie odpadów na hałdach.
A31G	A2.2.1 Inwestycje w technologie i innowacje środowiskowe związane z gospodarką o obiegu zamkniętym	Wartość docelowa	Podpisanie umów o udzielenie dotacji na projekty dotyczące technologii i innowacji środowiskowych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym		Liczba	0	150	I kw.	2025	<p>Liczba podpisanych umów o udzielenie dotacji na projekty dotyczące technologii i innowacji środowiskowych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym.</p> <p>Zgodnie z kryteriami kwalifikacji zawartymi w zaproszeniu do składania wniosków projekty muszą ułatwiać MŚP przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym.</p> <p>Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla⁵; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów</p>

⁵ Z wyjątkiem projektów w ramach tego działania dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01).

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności ⁶ ; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami ⁷ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ⁸ oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu.
A32G	A2.2.1 Inwestycje w technologie i innowacje środowiskowe związane z gospodarką o obiegu zamkniętym	Wartość docelowa	Podpisanie umów o udzielenie dotacji na projekty dotyczące technologii i innowacji środowiskowych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym lub przyczyniających się do utworzenia rynku surowców wtórnych		Liczba	0	7	II kw.	2025	Liczba podpisanych umów o udzielenie dotacji na projekty dotyczące technologii i innowacji środowiskowych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym lub przyczyniających się do utworzenia rynku surowców wtórnych. Zaproszenie do składania wniosków obejmuje kryteria kwalifikowalności, zgodnie z którymi projekty muszą dotyczyć co najmniej jednej z następujących kategorii:

⁶ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

⁷ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

⁸ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>– technologie w zakresie wykorzystania odpadów jako surowców wtórnych;</p> <p>– zwiększanie ilości surowców nadających się do recyklingu;</p> <p>– zmniejszanie ilości surowców pierwotnych wykorzystywanych w procesach produkcji;</p> <p>– wspieranie kluczowych procesów projektowania w zakresie recyklingu;</p> <p>– wydłużanie cyklu życia produktów;</p> <p>– zmniejszanie ilości odpadów kierowanych na składowiska.</p> <p>Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań:</p> <p>(i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla⁹; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż</p>

⁹ Z wyjątkiem projektów w ramach tego działania dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01).

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										odpowiednie wskaźniki emisyjności ¹⁰ ; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami ¹¹ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ¹² oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu.
A33G	A2.3 Zapewnienie instytucjonalnych i prawnych podstaw rozwoju bezzałogowych statków powietrznych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej	Przepis w ustawie o zmianie ustawy o Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2023	W ustawie zmieniającej Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej (PAŻP) zostanie przyznane prawo do posiadania kapitału własnego w spółkach handlowych oraz upoważnia się PAŻP lub jej spółki zależne do prowadzenia projektów pilotażowych wspierających wdrażanie modeli biznesowych i usług w zakresie bezzałogowych statków powietrznych.
A35G	A2.3.1 Lokalne centra kompetencji w dziedzinie	Wartość docelowa	Lokalne centra kompetencji w dziedzinie bezzałogowych statków powietrznych		Liczba	0	10	II kw.	2026	Certyfikat lub certyfikaty niezależnego audytu potwierdzające, że w dziedzinie bezzałogowych statków powietrznych ustanowiono dziesięć lokalnych

¹⁰ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

¹¹ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinyowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

¹² Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	bezzałogowych statków powietrznych									centrów kompetencji, zapewniających infrastrukturę cyfrową, pola lądowania i infrastrukturę śledzenia.
A38G	A2.4 Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w zakresie katalogu podmiotów, które mogą tworzyć spółki celowe wraz ze szkołami wyższymi	Przepis w ustawie o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wskazujący na jej wejście w życie				I kw.	2022	Ustawa zmieniająca umożliwi tworzenie spółek celowych ukierunkowanych specjalnie na komercjalizację wyników działań w zakresie badań i rozwoju. Oczekuje się, że pozwoli to na większą interdyscyplinarność i elastyczność transferu technologii.
A39G	A2.4 Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem	Kamień milowy	Ustanowienie zasad korzystania z laboratoriów i transferu wiedzy instytutów pod nadzorem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Dokument zawierający ustanowione zasady				I kw.	2022	Zasady korzystania z laboratoriów i transferu wiedzy określać będą procedury dotyczące korzystania z infrastruktury badawczej w ramach współpracy nauka–nauka i nauka–biznes. Przepisy są zgodne z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości.
A40G	A2.4.1 Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego	Wartość docelowa	Projekty dotyczące laboratoriów dysponujących infrastrukturą badawczą lub analityczną		Liczba	0	54	II kw.	2026	Protokoły odbioru projektów lub wnioski o płatność końcową w odniesieniu do projektów dotyczących laboratoriów dysponujących infrastrukturą badawczą lub analityczną.

A3 – EDUKACJA

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A41G	A3.1 Kadry dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, w ramach której ustanowiono ramy prawne dotyczące sieci branżowych centrów umiejętności	Przepisy w aktach prawnych wskazujące na ich wejście w życie				III kw.	2023	<p>Wejście w życie aktów prawnych (w tym ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe), w ramach których ustanowione zostaną ramy prawne dotyczące sieci branżowych centrów umiejętności zapewniających ukierunkowane podnoszenie i zmianę kwalifikacji odpowiadające potrzebom rynku pracy. Zmiana ustawy – Prawo oświatowe zostanie przeprowadzona w konsultacji z zainteresowanymi stronami, w tym z przedstawicielami sektora, partnerami społecznymi i władzami regionalnymi.</p> <p>W planowanych aktach prawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przewiduje się plan rozwoju centrów umiejętności; • określa się rolę centrów umiejętności w systemie kształcenia i szkolenia; • określa się warunki zatrudnienia personelu w centrach umiejętności; • ustanawia się przepisy dotyczące regularnych przeglądów w celu zapewnienia nadzoru nad branżowymi centrami umiejętności;

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<ul style="list-style-type: none"> • dzięki dostosowanym do potrzeb przepisom dotyczącym zarządzania centrami umiejętności dostosowuje się istniejący system zarządzania, obejmujący pracodawców (w tym przedstawicieli MŚP), partnerów społecznych i inne odpowiednie zainteresowane strony, w tym samorządy terytorialne i lokalne; • ustanawia się ustalenia dotyczące finansowania, warunki szkoleń oraz przepisy dotyczące poradnictwa zawodowego i programów nauczania oraz • określa się rodzaje oferowanych szkoleń, ich grupy docelowe, rodzaje kwalifikacji i norm, mechanizmy zapewniania i weryfikacji jakości oraz zapewnia się powiązanie sektorów z centrami umiejętności. <p>Uwzględniona zostanie również kwestia włączenia osób z niepełnosprawnościami.</p>
A42G	A3.1 Kadry dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych (w tym ustawy o zmianie ustawy – Karta nauczyciela) umożliwiających realizację ustawicznego doskonalenia nauczycieli	Przepisy umożliwiające realizację ustawicznego doskonalenia nauczycieli zawodu				III kw.	2023	Wejście w życie aktów prawnych (w tym ustawy o zmianie ustawy – Karta nauczyciela) umożliwi branżowym centrom umiejętności realizację ustawicznego doskonalenia nauczycieli zawodu, w tym szkolenia nauczycieli

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	wymogów rynku pracy		zawodu w branżowych centrach umiejętności	w branżowych centrach umiejętności						w zakresie korzystania z nowych technologii. W aktach prawnych określone zostaną ramy doskonalenia nauczycieli w centrach umiejętności.
A43G	A3.1 Kadry dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego lub aktów prawnych określających zakres odpowiedzialności regionów w odniesieniu do polityki w zakresie umiejętności	Przepisy aktu prawnego lub aktów prawnych wskazujące daty wejścia w życie nowych przepisów				I kw.	2025	W akcie prawnym lub aktach prawnych określa się obowiązki regionów w odniesieniu do polityki w zakresie umiejętności oraz mandat Wojewódzkich Zespołów Koordynacji, w tym obowiązek monitorowania regionalnej polityki w zakresie umiejętności.
A44G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T1 – Ustanowienie sieci branżowych centrów umiejętności zapewniających podnoszenie i zmianę kwalifikacji		Liczba	0	10	I kw.	2024	Ustanowienie 10 branżowych centrów umiejętności w celu zapewnienia sektorowego szkolenia VET, w tym dla osób uczących się, studentów, nauczycieli zajmujących się kształceniem i szkoleniem zawodowym oraz innych osób dorosłych. Obejmuje to: <ul style="list-style-type: none"> • budowę, odbudowę, rozbudowę lub renowację centrów umiejętności; • zakup sprzętu; • strukturę instytucjonalną centrów, w tym zaangażowanie organizacji sektorowych; • zatrudnianie pracowników; • zestaw programów nauczania, które mają być realizowane w centrum, z wybranymi kursami

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>zawierającymi wymiar ekologiczny i cyfrowy dla każdego centrum.</p> <p>Budowa nowych budynków musi być zgodna z normą dotyczącą budynków o niemal zerowym zużyciu energii, jak określono w dyrektywie w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.</p> <p>Studia wykonalności należy przeprowadzić przed zakończeniem inwestycji.</p>
A45G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T2 – Branżowe centra umiejętności		Liczba	10	120	III kw.	2025	<p>120 wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub odnowionych branżowych centrów umiejętności.</p> <p>Każde centrum zakupiło sprzęt, co potwierdzono w wykazie faktur za zakupiony sprzęt.</p> <p>Branżowym centrům umiejętności w obszarze przemysłu petrochemicznego należy zapewnić programy nauczania na potrzeby oceny zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”.</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Branżowych centrów umiejętności nie tworzy się w następujących obszarach zawodowych: <ul style="list-style-type: none"> górnictwo podziemne i przetwórstwo węgla kamiennego; geologia, wiertnictwo, górnictwo i sieć gazowa.
A49G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	Powołanie funkcjonujących Wojewódzkich Zespołów Koordynacji koordynujących politykę w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie		Liczba	0	14	III kw.	2022	Ustanowienie co najmniej 14 Wojewódzkich Zespołów Koordynacji w ramach ogólnego celu, jakim jest powołanie 16 Wojewódzkich Zespołów Koordynacji (po jednym na każde województwo) Wojewódzkie Zespoły Koordynacji, w skład których wchodzi najważniejsze zainteresowane strony, koordynują politykę w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego i uczenia się przez całe życie, a także współpracują ze szkolnictwem wyższym w razie potrzeby i jeżeli zostanie to ustalone z zainteresowanymi instytucjami szkolnictwa wyższego.
A50G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	Opracowanie zoperacjonalizowanych programów wdrożenia Zintegrowanej Strategii Umiejętności na poziomie regionalnym przez powołane Wojewódzkie Zespoły Koordynacji kształcenia i szkolenia		Liczba	0	14	III kw.	2023	Sporządzenie co najmniej 14 regionalnych programów wdrożenia w ramach ogólnego celu, jakim jest opracowanie 16 operacyjnych programów wdrożenia (po jednym dla każdego województwa). Zoperacjonalizowane programy wdrożeniowe krajowej Zintegrowanej Strategii

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			zawodowego oraz uczenia się przez całe życie							Umiejętności 2030 obejmą różne formy uczenia się, w tym koordynację kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) oraz uczenia się przez całe życie. Obejmą one plany rozwoju VET w regionach, uwzględniając transformację cyfrową i ekologiczną oraz sprzyjanie innowacjom. Obejmą one mechanizmy monitorowania i oceny.

A4 – RYNEK PRACY

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A51G	A4.1 Reformy strukturalne instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o publicznych służbach zatrudnienia, ustawy o zatrudnianiu obywateli państw trzecich oraz ustawy o zawieraniu niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny: - wprowadzanie zmian w publicznych służbach zatrudnienia i aktywnej polityce rynku pracy w celu zwiększenia aktywności zawodowej - zmniejszanie barier administracyjnych przy zatrudnianiu cudzoziemców - upraszczanie procesu zawierania niektórych umów	Przepisy w ustawie o publicznych służbach zatrudnienia, ustawie o zatrudnianiu obywateli państw trzecich oraz ustawie o zawieraniu niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny wskazujące na wejście w życie				II kw.	2024	<p>Wejście w życie trzech nowych ustaw, które wprowadzą nowe przepisy:</p> <p>1. w sprawie publicznych służb zatrudnienia oraz aktywnych polityk rynku pracy, aby zwiększyć uczestnictwo w zatrudnieniu przez: (i) poszerzenie grupy klientów urzędów pracy o osoby biernie zawodowo; (ii) identyfikację i dotarcie do osób biernych zawodowo, (iii) wprowadzenie dla pracodawców z sektora publicznego oraz prywatnego (dla przedsiębiorców, którzy korzystają ze środków publicznych np. uczestnicząc w przetargach) obowiązku zgłaszania ofert pracy do Centralnej Bazy Ofert Pracy; (iv) zwiększenie dostępu do uczenia się przez całe życie osobom poszukującym pracy, przez finansowanie z Funduszu Pracy zarówno kosztów szkoleń, jak i poświadczenia nabycia wiedzy i umiejętności, w tym kwalifikacji zawodowych; (v) wprowadzenie nowej formy wsparcia (bonu na podjęcie kształcenia ustawicznego) zarówno dla osób zatrudnionych, jak i bezrobotnych.;</p> <p>2. w celu zmniejszenia barier administracyjnych i usprawnienia procedur dotyczących zatrudniania cudzoziemców: (i) możliwość tworzenia przez publiczne służby zatrudnienia wyspecjalizowanych punktów wspierania cudzoziemców na rynku pracy, zarówno pracujących, jak i bezrobotnych (nie w formie odrębnego urzędu); (ii) zwiększenie</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>roli publicznych służb zatrudnienia w procesie wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców, co czyni ten proces bardziej efektywnym; (iii) wejście w życie przepisów ustanawiających ramy pełnej cyfryzacji procedur związanych z uzyskaniem zezwolenia na pracę dla cudzoziemców; (iv) wejście w życie ram prawnych dotyczących integracji i przepisów wzmacniających służby uprawnione do kontroli legalności zatrudnienia.</p> <p>3. w sprawie zawierania niektórych umów, celem uproszczenia procesu zatrudniania. Regulacje prawne stworzą możliwość zawierania i rozliczania niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny, zintegrowany z systemem zabezpieczenia społecznego i systemem podatkowym. Ułatwi to proces nawiązywania stosunku pracy. Przepisy mogą przewidywać rozsądny okres przejściowy na skuteczne stosowanie przepisów, niezbędny do opracowania systemu informatycznego.</p>
A52G	A4.1 Reformy strukturalne instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Publikacja planu rozwoju publicznych służb zatrudnienia na lata 2025–2027	Publikacja przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) planu rozwoju publicznych służb zatrudnienia na lata 2025–2027				IV kw.	2024	Opublikowanie planu rozwoju publicznych służb zatrudnienia na lata 2025–2027. Plan ten powinien określać priorytety polityki rynku pracy oraz sposoby ich realizacji przez publiczne służby zatrudnienia.
A53G	A4.1 Reformy strukturalne instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Przeprowadzenie procesu konsultacji z partnerami społecznymi na temat	Publikacja sprawozdań z konsultacji z partnerami				IV kw.	2022	Celem konsultacji z partnerami społecznymi jest określenie roli i potencjału porozumień zbiorowych na polskim rynku pracy w celu zapewnienia nowych elastycznych rozwiązań

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			potencjału porozumień zbiorowych oraz przeprowadzenie kompleksowego badania dotyczącego potencjalnej roli jednolitej umowy o pracę w zapewnianiu nowej elastyczności i bezpieczeństwa na polskim rynku pracy	społeczny przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS)						dopasowanych do nowej, szybko zmieniającej się rzeczywistości. Zostanie przeprowadzone badanie służące uwzględnieniu potencjału ewentualnej jednolitej umowy o pracę, przedstawieniu podstawy analitycznej i prawnej oraz stosowaniu analizy porównawczej. Przy jego opracowywaniu można wykorzystać wsparcie organizacji międzynarodowych lub specjalną pomoc techniczną.
A54G	A4.1 Reformy strukturalne instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie przepisów uwzględniających wyniki konsultacji na temat porozumień zbiorowych oraz badania dotyczącego jednolitej umowy o pracę w Polsce.	Przepis prawa wskazujący na jego wejście w życie				III kw.	2024	Wejście w życie przepisów uwzględniających wyniki badania dotyczącego potencjalnej roli jednolitej umowy o pracę oraz co najmniej następujące wyniki konsultacji na temat porozumień zbiorowych: 1) uproszczenie procedur rejestracji porozumień zbiorowych; 2) korzystanie z mediacji podczas negocjowania porozumień zbiorowych; 3) podmioty upoważnione do zawierania porozumień zbiorowych; 4) kwestie objęte porozumieniami zbiorowymi.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A55G	A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Cyfryzacja publicznych służb zatrudnienia	Zmodernizowane systemy informatyczne i infrastruktura informatyczna				II kw.	2026	Publicznym służbom zatrudnienia udostępnionych zostanie 13 zmodernizowanych systemów informatycznych. Będą one obsługiwać: – wnioski o rejestrację klientów publicznych służb zatrudnienia, o zezwolenie cudzoziemcom na wykonywanie pracy w Polsce, o przyznanie świadczenia oraz o dokonanie wpisu do rejestru; lub – indywidualne profile klientów publicznych służb zatrudnienia; lub – narzędzie do badania satysfakcji klientów publicznych służb zatrudnienia; lub – rozszerzenie funkcjonalności stron internetowych publicznych służb zatrudnienia za pomocą mechanizmów opartych na sztucznej inteligencji. Zakupiona zostanie infrastruktura informatyczna dla publicznych służb zatrudnienia.
A56G	A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Kursy szkoleniowe dotyczące stosowania nowych procedur	Kursy szkoleniowe dotyczące stosowania nowych procedur				II kw.	2026	Władze przedstawią sprawozdanie lub sprawozdania końcowe ze szkoleń zorganizowanych dla 10 025 uczestników i dotyczących nowych procedur określonych w: (i) nowej ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia, (ii) nowej ustawie o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom lub (iii) nowej ustawie o systemie teleinformatycznym do obsługi niektórych umów.
A57G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości	Kamień milowy	Przyjęcie norm jakości w zakresie opieki nad dziećmi, w tym standardów w zakresie usług edukacji i opieki nad	Przepis w odpowiednich ustawach wskazujący na wejście w życie				II kw.	2024	Niezależna analiza obowiązujących standardów opieki i edukacji dla dzieci w wieku do lat trzech oraz dostępu do wysokiej jakości i przystępnych cenowo systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. Analiza zostanie przeprowadzona

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	opieki nad dziećmi do lat trzech		dziećmi w wieku do trzeciego roku życia							<p>z uwzględnieniem zalecenia Rady z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (2019/C 189/02) i zostanie przedstawiona w sprawozdaniu, które opublikuje Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.</p> <p>Rozporządzenie dotyczące norm jakości w zakresie opieki nad dziećmi, obejmujące standardy usług edukacji i opieki nad dziećmi do trzeciego roku życia, zostaną poddane konsultacjom publicznym i uzgodnione z zainteresowanymi stronami przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Przepisy te mogą przewidywać rozsądny okres przejściowy na skuteczne stosowanie przyjętych standardów przez placówki opieki nad dziećmi.</p> <p>Wejście w życie zmiany ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech nada minimalnym standardom charakter wiążący dla podmiotów świadczących opiekę nad dziećmi. Na podstawie tej ustawy Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wspierać będzie gminy w przeprowadzaniu kontroli jakości.</p>
A58G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech zapewniającej długoterminowe finansowanie usług	Przepis w ustawie o zmianie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2024	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech, która zapewni długoterminowe finansowanie ze środków krajowych funkcjonowania usług opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech ze środków krajowych							
A59G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat trzech	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech mającej na celu zmianę organizacji systemu finansowania opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, aby wdrożyć jeden spójny system zarządzania finansowaniem w zakresie tworzenia i funkcjonowania usług opieki nad dziećmi do lat trzech	Przepis w ustawie o zmianie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech usprawni zarządzanie finansami w zakresie tworzenia i funkcjonowania placówek opieki nad dziećmi poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - wdrożenie jednego spójnego systemu zarządzania finansowaniem w zakresie tworzenia i funkcjonowania usług opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech; - zarządzanie środkami finansowymi pochodzącymi z różnych źródeł finansowania w ramach programu MALUCH+.
A60G	A4.2.1 Wsparcie placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech w ramach programu „Aktywny Maluch” (dawniej „Maluch+”)	Kamień milowy	Stworzenie systemu informatycznego na potrzeby zarządzania finansowaniem i tworzeniem placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, który łączy różne źródła finansowania opieki nad dziećmi	W pełni funkcjonujący system informatyczny				II kw.	2022	Stworzenie i wdrożenie operacyjnego systemu informatycznego (lub rozbudowa jednego z istniejących systemów), który wykorzystuje się w celu wsparcia projektów realizowanych przez odbiorców końcowych pomocy finansowej, czyli podmioty tworzące i prowadzące instytucje opieki nad dziećmi, na każdym etapie ich realizacji. System ten będzie również wykorzystywany przez instytucje nadzorujące i wdrażające reformę. System ten obejmuje informacje o różnych źródłach finansowania opieki nad dziećmi.
A61G	A4.2.1 Wsparcie placówek opieki nad dziećmi w wieku do	Wartość docelowa	Budowa, remont lub dostosowanie placówek opieki nad		Liczba	0	1 060	II kw.	2026	Liczba wybudowanych, wyremontowanych lub dostosowanych placówek opieki nad dziećmi do lat trzech.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	lat trzech w ramach programu „Aktywny Małuch” (dawniej „Małuch+”)		dziećmi w wieku do lat trzech							
A62G	A4.3 Wdrożenie ram prawnych dla podmiotów ekonomii społecznej	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o ekonomii społecznej	Przepis w ustawie o ekonomii społecznej wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie ustawy o ekonomii społecznej, która ureguluje podstawowe kwestie związane z tym sektorem, w tym w szczególności: definicję przedsiębiorstwa społecznego, zasady funkcjonowania i wspierania przedsiębiorstwa społecznego, nowe modele współpracy między przedsiębiorstwami społecznymi a władzami lokalnymi w zakresie realizacji usług społecznych, a także zasady koordynacji polityki w dziedzinie rozwoju ekonomii społecznej.
A63G	A4.3.1 Inwestycje w podmioty ekonomii społecznej	Wartość docelowa	Decyzje przyznające status przedsiębiorstwa społecznego		Liczba	0	1 400	II kw.	2025	Przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego 1 400 podmiotom.
A64G	A4.3.1 Inwestycje w podmioty ekonomii społecznej	Wartość docelowa	Liczba podmiotów ekonomii społecznej otrzymujących wsparcie finansowe		Liczba	0	1 000	IV kw.	2025	Podpisanie umów o udzielenie dotacji na wsparcie finansowe co najmniej 1 000 podmiotów ekonomii społecznej. Umowy o udzielenie dotacji zawierają warunek utrzymania zatrudnienia w danym podmiocie przez co najmniej 12 miesięcy od daty zawarcia umowy.
A65G	A4.4 Uelastycznienie form zatrudnienia i wprowadzenie pracy zdalnej	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie Kodeksu pracy wprowadzającej na stałe do przepisów Kodeksu pracy instytucję pracy zdalnej oraz elastyczne formy	Przepis w ustawie o zmianie Kodeksu pracy wskazujący na jej wejście w życie				III kw.	2022	Wejście w życie ustawy o zmianie Kodeksu pracy, która przyczyni się do skuteczniejszego godzenia obowiązków zawodowych z prywatnymi, lepszego reagowania na kryzys i zapewnienia wsparcia w znalezieniu stałego zatrudnienia osobom biernym zawodowo o niższym wskaźniku aktywności zawodowej. Reforma obejmuje: - wprowadzenie możliwości wykonywania

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			organizacji czasu pracy							pracy zdalnej (całkowicie lub częściowo) poza miejscem pracy na podstawie uzgodnień między pracownikiem a pracodawcą dokonywanych przy zawieraniu umowy o pracę albo w trakcie zatrudnienia; - ustalenie zasad wykonywania pracy zdalnej na podstawie uzgodnień pomiędzy pracodawcą a przedstawicielami pracowników; - uwzględnienie szczególnych przypadków, kiedy praca zdalna mogłaby być wykonywana na polecenie pracodawcy (np. w nadzwyczajnych okolicznościach); - ustanowienie obowiązku zapewnienia przez pracodawcę materiałów i narzędzi niezbędnych do wykonywania pracy zdalnej lub możliwości korzystania ze sprzętów będących własnością pracowników; - wprowadzenie elastycznych form organizacji czasu pracy.
A67G	A4.5 Przedłużanie kariery zawodowej i promowanie pracy po przekroczeniu ustawowego wieku emerytalnego	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadzającej od 2023 r. obniżenie stawki podatku dochodowego od osób fizycznych dla osób, które osiągnęły wiek emerytalny i nadal pracują	Przepis w ustawie o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wskazujący na jej wejście w życie				IV kw.	2022	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, która wprowadzi następujące zmiany: obniżenie stawki podatku dochodowego od osób fizycznych będzie przysługiwać podatnikom, którzy osiągną ustawowy wiek emerytalny i zdecydują się na kontynuację zatrudnienia zamiast przejścia na emeryturę. Tacy pracownicy będą zwolnieni z odprowadzania podatku dochodowego do określonego limitu dochodów (tylko do pierwszego progu podatkowego wynoszącego 85 528 PLN w 2021 r. i tylko do wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce publicznej w Polsce). Obniżona zostanie stawka podatku dochodowego od osób fizycznych dla osób znajdujących się powyżej

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										pierwszego progu podatkowego. Dzięki tej zachęce podatkowej podatnicy będą zarabiać dodatkowe kwoty odpowiadające kwocie niezapłaconego podatku dochodowego, co ma ich zachęcić do wydłużenia okresu aktywności zawodowej.
A68G	A4.5 Przedłużanie kariery zawodowej i promowanie pracy po przekroczeniu ustawowego wieku emerytalnego	Kamień milowy	Sprawozdanie oceniające wpływ działań służących podwyższaniu rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę	Publikacja sprawozdania oceniającego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej				IV kw.	2024	Celem tego sprawozdania jest dokonanie po dwóch latach od wprowadzenia powyższego działania oceny wpływu zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych na rzeczywisty wiek przejścia na emeryturę. Ocena ta będzie miała na celu przeanalizowanie wpływu na współczynnik aktywności zawodowej, trwałość systemu emerytalnego, finanse publiczne oraz równouprawnienie płci.
A69G	A4.6 Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej	Kamień milowy	Strategiczny przegląd opieki długoterminowej w Polsce w celu określenia priorytetów w zakresie reform	Publikacja sprawozdania ze strategicznego przeglądu przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) i Ministerstwo Zdrowia				IV kw.	2023	Ukończenie analizy systemu opieki długoterminowej w Polsce pod względem jego przyszłej reformy i opublikowanie odnośnego sprawozdania na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Zdrowia. W analizie tej ocenia się w szczególności, czy możliwe są: – integracja społecznej i zdrowotnej opieki długoterminowej, – przyspieszenie deinstytucjonalizacji tych usług, – podporządkowanie tych usług jednemu organowi, – ograniczenie fragmentacji świadczenia opieki, – dokonanie przeglądu świadczeń opiekuńczych, aby umożliwić podejmowanie zatrudnienia,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>– stworzenie stabilnego systemu odpowiedniego finansowania usług w zakresie opieki długoterminowej, zwłaszcza opieki środowiskowej i domowej,</p> <p>– wprowadzenie ram jakościowych dotyczących usług w zakresie opieki długoterminowej (wymogów dotyczących pracowników, sprzętu, dopuszczenia do rynku podmiotów świadczących usługi w zakresie opieki długoterminowej).</p> <p>Analiza zostanie przeprowadzona w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym partnerami społecznymi, którzy zajmują się przepisami dotyczącymi opieki długoterminowej, opiekunami nieformalnymi, osobami otrzymującymi opiekę, osobami, które nie otrzymują opieki, lecz powinny ją otrzymywać, i samorządami terytorialnymi.</p>
A70G	A4.6 Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych i publikacja dokumentów nieustawodawczych	Przepis prawny wskazujący na jego wejście w życie oraz publikacja dokumentów związanych z przeglądem wydatków publicznych i ram jakości usług w zakresie opieki długoterminowej				II kw.	2026	<p>Wejście w życie aktów prawnych obejmujących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) definicję pojęcia „opieka długoterminowa”; 2) definicje pojęć „opiekun nieformalny” oraz „opieka nieformalna”; 3) przyjęcie przepisów dotyczących standardów organizacyjnych opieki długoterminowej w ramach systemu opieki zdrowotnej oraz przyjęcie nowych przepisów regulujących standardy usług opieki świadczonych w miejscu zamieszkania; 4) wskazanie organów odpowiedzialnych za koordynację systemu opieki długoterminowej, monitorowanie

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>i ewaluację oraz działalność informacyjną.</p> <p>Oprócz tych zmian ram prawnych Polska podejmie następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opublikuje w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o usługach i świadczeniach opieki długoterminowej w ramach polityki opieki zdrowotnej i społecznej; • opublikuje przegląd wydatków publicznych na potrzeby oceny stanu finansów publicznych przeznaczanych na opiekę długoterminową; • opublikuje dokument, w którym zaproponowana zostanie zharmonizowana definicja jakości opieki długoterminowej w ramach systemów opieki społecznej i opieki zdrowotnej, a także system monitorowania i gromadzenia danych oraz ich wykorzystania do celów oceny jakości opieki długoterminowej.
A71G	A4.7 Ograniczenie segmentacji rynku pracy	Kamień milowy	Reforma Państwowej Inspekcji Pracy	Przepis w akcie ustawodawczym wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2025	<p>Wejście w życie aktu ustawodawczego, w którym przewiduje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nadanie Państwowej Inspekcji Pracy uprawnień do wydawania decyzji administracyjnych zamieniających umowy cywilnoprawne zawarte na warunkach określonych w Kodeksie pracy w umowy o pracę; 2) umożliwienie wymiany danych między Państwową Inspekcją Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>i Krajową Administracją Skarbową (KAS) do celów inspekcji pracy;</p> <p>3) wprowadzenie możliwości przeprowadzania przez Państwową Inspekcję Pracy kontroli zdalnych;</p> <p>4) nałożenie na Państwową Inspekcję Pracy obowiązku przygotowywania rocznych i długoterminowych planów działania dotyczących ukierunkowanych kontroli w oparciu o analizę ryzyka;</p> <p>5) co najmniej podwojenie maksymalnej kwoty kar pieniężnych, jakie Państwowa Inspekcja Pracy może nakładać w postępowaniach mandatowych.</p>
A72G	A4.7 Ograniczenie segmentacji rynku pracy	Kamień milowy	Działania na rzecz budowania zdolności Państwowej Inspekcji Pracy	Przyjęcie zestawu działań mających na celu zwiększenie zdolności Państwowej Inspekcji Pracy				II kw.	2026	<p>Przyjęty zostanie zestaw działań mających na celu zwiększenie zdolności Państwowej Inspekcji Pracy, w tym:</p> <p>1) Przyjęcie wieloletniej strategii budowania zdolności i poprawy warunków pracy, która przewiduje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zarządzenie wyzwanie nieobsadzonych wakatów, • wprowadzenie narzędzi informatycznych do prowadzenia inspekcji zdalnych, • plan szkoleń dla pracowników w zakresie nowych przepisów, standardów operacyjnych i narzędzi informatycznych, • metody zarządzania i narzędzia oceny ryzyka, aby inspekcje były ukierunkowane i skuteczne, <p>2) przyjęcie budżetu Państwowej Inspekcji Pracy na 2026 r., zwiększonego o co najmniej 10 % w porównaniu z 2025 r.,</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>3) utworzenie międzyinstytucjonalnej grupy zadaniowej ds. oceny ryzyka z udziałem przedstawicieli Państwowej Inspekcji Pracy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Krajowej Administracji Skarbowej,</p> <p>4) uruchomienie kanału elektronicznej wymiany danych między Państwową Inspekcją Pracy (PIP), Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) i Krajową Administracją Skarbową (KAS),</p> <p>5) przeprowadzenie audytu systemów bezpieczeństwa informatycznego w Państwowej Inspekcji Pracy oraz</p> <p>6) przyjęcie zarządzenia Głównego Inspektora Pracy w sprawie metod i standardów zarządzania inspekcjami pracy.</p>
A73G	A5.1 Wkład w moduł państwa członkowskiego w ramach Programu InvestEU	Kamień milowy	Podpisanie umowy o przyznanie wkładu między rządem Polski a Komisją Europejską	Podpisanie umowy o przyznanie wkładu				IV kw.	2025	Podpisanie umowy o przyznanie wkładu w ramach Programu InvestEU między rządem Polski a Komisją Europejską na kwotę 339 305 938 EUR.
A74G	A5.1 Wkład w moduł państwa członkowskiego w ramach Programu InvestEU	Wartość docelowa	Operacje z zakresu finansowania lub inwestycji zatwierdzone przez Komitet Inwestycyjny InvestEU		Procent (%)	0	100 %	III kw.	2026	Operacje z zakresu finansowania lub inwestycji stanowiące 100 % łącznej kwoty zasobów finansowych przydzielonych na ten instrument muszą zostać zatwierdzone przez Komitet Inwestycyjny InvestEU.
A75G	A6.1 Dobrowolny wkład w unijny program bezpiecznej łączności (IRIS ²)	Kamień milowy	Podpisanie umowy o przyznanie wkładu między rządem Polski a Komisją Europejską oraz przyznanie	Podpisanie umowy o przyznanie wkładu				II kw.	2026	Podpisanie umowy o przyznanie wkładu między Polską a Komisją Europejską. Umowa ta obejmie działania, które byłyby finansowane w ramach dobrowolnego wkładu.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			dobrowolnego wkładu na rzecz unijnego programu bezpiecznej łączności (IRIS ²)							Polska prześle środki w wysokości 656 326 691 EUR na rzecz unijnego programu bezpiecznej łączności (IRIS ²).

A.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z pożyczki

A2.5 Zwiększenie znaczenia sektora kultury i przemysłu kultury dla rozwoju gospodarczego

Nadrzędnym celem tej reformy jest opracowanie i stworzenie ram wsparcia sektora kultury i sektora kreatywnego w następstwie pandemii COVID-19. Reforma polega na przyjęciu dokumentu programowego poświęconego następującym kwestiom: (i) określeniu kluczowych średnio- i długoterminowych wyzwań w sektorze kultury i sektorze kreatywnym; (ii) zapewnieniu zgodności z zasadami horyzontalnymi UE, w tym z zasadami równouprawnienia płci i niedyskryminacji; (iii) określeniu zdolności ekologicznych i cyfrowych narzędzi i platform do sprostania tym wyzwaniom; (iv) opracowaniu koncepcji współpracy i transferu wiedzy i umiejętności między sektorem kultury i sektorem kreatywnym a sektorami nauki, edukacji, technologii i przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem ogólnych zasad UE, w tym równouprawnienia płci i niedyskryminacji; (v) określeniu preferowanych wariantów zapewniania publicznego wsparcia na rzecz działań w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2022 r.

A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i sektora kreatywnego

Celem tej inwestycji jest zapobieganie długoterminowym negatywnym skutkom pandemii COVID-19 oraz zachęcanie do dwojakiej transformacji – zielonej i cyfrowej – w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. Działanie to polega na zapewnieniu: (i) programu dotacji na projekty w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz (ii) programu stypendialnego dla osób prywatnych aktywnych w sektorze kultury lub sektorze kreatywnym.

A2.6 Reforma krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne

Celem reformy jest ułatwienie korzystania z danych satelitarnych.

Działanie to polega na przyjęciu ustawy o działalności w przestrzeni kosmicznej.

A2.6.1 Inwestycje w Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS) i satelity

Celem tej inwestycji jest ułatwienie wykorzystania satelitarnych obserwacji Ziemi w Polsce oraz wytwarzania przetworzonych informacji dotyczących obserwacji Ziemi oraz ich udostępniania.

Inwestycja polega na utworzeniu platformy informatycznej Narodowego Systemu Informacji Satelitarnej (NSIS) służącej do monitorowania usług wykorzystujących satelitarną obserwację Ziemi oraz na budowie czterech satelitów.

A2.7.1 Fundusz Bezpieczeństwa i Obronności

Działanie to ma na celu zwiększenie odporności polskiej gospodarki przez strukturalne dostosowanie poziomu wsparcia publicznego dostępnego na przeciwdziałanie niedoskonałościom i niewydolności rynku w sektorach bezpieczeństwa i obrony.

Działanie to obejmie zastrzyk kapitałowy w wysokości 5 471 689 564 EUR na rzecz przedsiębiorstwa („Fundusz”) w celu finansowania inwestycji w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, jak określono poniżej.

Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) zostanie uprawniony na mocy ustawy do utworzenia i nadzorowania Funduszu. Ustawa zawierać będzie następujące elementy:

- a) Określenie celów Funduszu oraz kwalifikujących się obszarów inwestycyjnych, na które można przeznaczyć wsparcie z Funduszu: (i) rozwój budynków ochronnych i infrastruktury ochrony ludności, (ii) budowa i modernizacja infrastruktury podwójnego zastosowania, (iii) inwestycje w cyberbezpieczeństwo oraz (iv) modernizacja przedsiębiorstw, w tym wsparcie na rzecz badań naukowych i rozwoju.
- b) Ustawa określi, że Fundusz ma działać zgodnie z celami Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Ustawa zawierać będzie również wymóg zapewnienia, aby zakres inwestycji, które mają być realizowane, był zgodny z tym, co może być finansowane z budżetu UE, w tym na mocy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- c) Wymóg, aby Fundusz był jednostką zależną BGK, a BGK był jedynym właścicielem Funduszu. Część kapitału wniesionego do Funduszu zostanie powierzona BGK przez Fundusz, aby BGK mógł udzielać pożyczek beneficjentom końcowym i zarządzać bezpośrednio tymi transakcjami pożyczkowymi. Pozostała część wniesionego kapitału zostanie przeznaczona na inwestycje kapitałowe. BGK będzie uczestniczył w decyzjach inwestycyjnych Funduszu dotyczących tych inwestycji kapitałowych.
- d) Strukturę zarządzania Funduszem, skład i obowiązki różnych organów zarządczych i kierowniczych oraz odpowiednich komitetów inwestycyjnych i zasady ich powoływania.
- e) Wymóg, aby decyzje inwestycyjne Funduszu były podejmowane przez odpowiednie organy i zatwierdzane większością głosów członków niezależnych od rządu polskiego.
- f) Wymóg stosowania przez Fundusz systemu audytu i kontroli BGK, który został pozytywnie oceniony przez Komisję zgodnie z art. 157 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.
- g) Wymóg, aby kapitał wniesiony do Funduszu był wykorzystywany w oparciu o politykę inwestycyjną.

Polityka inwestycyjna dotycząca wykorzystania kapitału wniesionego do Funduszu obejmie następujące elementy:

1. Opis obszarów inwestycyjnych Funduszu, zgodnie z obszarami kwalifikowalnymi określonymi w ustawie.
2. Opis produktów finansowych, w tym pożyczek i kapitału własnego, celów Funduszu, sposobu, w jaki Fundusz zapewniać będzie wsparcie, oraz oczekiwanych kwalifikujących się beneficjentów końcowych, których Fundusz będzie początkowo wspierać. Te produkty finansowe muszą być zgodne z ustawą ustanawiającą Fundusz, w tym z przepisami określającymi, co może być finansowane z budżetu UE.
3. Przewidywany harmonogram etapów realizacji inwestycji początkowych.
4. Stosowanie zasady „nie czyn poważnych szkód” ustanowionej w wytycznych technicznych dotyczących DNSH (2021/C58/01):
  - i. W przypadku pożyczek lub instrumentów równoważnych polityka inwestycyjna wyklucza możliwość uznania za kwalifikowalne następujących działań i aktywów: (i) działania i aktywa związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla¹³; (ii) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do

¹³ Z wyjątkiem a) działań i aktywów dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01); b) działań i aktywów przewidzianych w ppkt (ii), w przypadku których stosowanie paliw kopalnych jest tymczasowe i technicznie nieuniknione do celów terminowego przejścia na działalność bez udziału paliw kopalnych; c) statków powietrznych wykorzystywanych do ochrony ludności lub gaszenia pożarów, pociągów bimodalnych, statków hybrydowych, statków

emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności¹⁴ (iii) działania i aktywa związane ze składowiskami odpadów, spalarniami¹⁵ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów¹⁶.

- ii. W przypadku kapitału własnego polityka inwestycyjna wyklucza przedsiębiorstwa, których działalność w znacznym stopniu skupia się¹⁷ na następujących sektorach: (i) produkcja energii z paliw kopalnych i działalność pokrewna¹⁸; (ii) energochłonne lub wysokoemisyjne gałęzie przemysłu¹⁹; (iii) produkcja, wynajem lub sprzedaż pojazdów zanieczyszczających środowisko²⁰; (iv) zbieranie odpadów, przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów²¹, (v) przetwarzanie paliwa jądrowego, produkcja energii jądrowej. Ponadto polityka inwestycyjna wymaga zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w dziedzinie ochrony środowiska beneficjentów końcowych Instrumentu.

---

o napędzie dwupaliwowym; d) statków i pojazdów specjalnego przeznaczenia opartych na najlepszych dostępnych poziomach efektywności środowiskowej oraz e) budowy nowych połączeń drogowych, mostów, niezelektryfikowanych linii kolejowych lub tuneli o indywidualnej długości mniejszej niż 20 km oraz renowacji torów kolejowych, dróg, mostów lub tuneli.

¹⁴ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

¹⁵ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu. .

¹⁶ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu. .

¹⁷ Uznaje się, że beneficjent końcowy „w znacznym stopniu skupia się” na danym sektorze lub działalności gospodarczej, jeżeli przychody brutto uzyskane z sektora lub działalności objętych ograniczeniami przekraczają 50 % wszystkich jego przychodów brutto.

¹⁸ Z wyjątkiem a) aktywów i działań związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01) oraz b) działań i aktywów przewidzianych w pkt (ii), w przypadku których stosowanie paliw kopalnych jest tymczasowe i technicznie nieuniknione do celów terminowego przejścia na działalność bez udziału paliw kopalnych.

¹⁹ Włączając działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności. Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

²⁰ Pojazdy zanieczyszczające definiuje się jako pojazdy niebezpieczne. To wyłączenie nie ma zastosowania do statków powietrznych wykorzystywanych do ochrony ludności lub gaszenia pożarów, pociągów bimodalnych, statków hybrydowych, statków o napędzie dwupaliwowym, ani do statków i pojazdów specjalnego przeznaczenia opartych na najlepszych dostępnych poziomach efektywności środowiskowej w sektorze.

²¹ To wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

A.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

A2 – INNOWACJE

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A1L	A2.5 Zwiększenie znaczenia sektora kultury i przemysłu kultury dla rozwoju gospodarczego	Kamień milowy	Przyjęcie dokumentu programowego w sprawie wspierania działań ekologicznych i cyfrowych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym	Publikacja dokumentu programowego				IV kw.	2022	<p>Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych przyjęcie przez ministra właściwego do spraw kultury dokumentu programowego dotyczącego wsparcia sektora kultury i sektora kreatywnego. Dokument ten będzie poświęcony w szczególności następującym kwestiom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określeniu kluczowych średnio- i długoterminowych wyzwań w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, w tym wniosków wyciągniętych z kryzysu związanego z COVID-19; - zapewnieniu zgodności z zasadami ogólnymi UE, w tym z zasadami równouprawnienia płci i niedyskryminacji, w projektach, które mają zostać objęte wsparciem; - określeniu zdolności ekologicznych i cyfrowych narzędzi i platform do sprostania tym wyzwaniom; - opracowaniu koncepcji współpracy i transferu wiedzy i umiejętności między sektorem kultury i sektorem kreatywnym oraz z sektorami nauki, edukacji, technologii i przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem ogólnych zasad UE, w tym równouprawnienia płci i niedyskryminacji, a także sektorem ekologicznym i cyfrowym.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Określenie preferowanych wariantów zapewnienia publicznego wsparcia na rzecz działań w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.
A2L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i sektora kreatywnego na rzecz stymulowania ich rozwoju	Kamień milowy	Kryteria kwalifikacji projektów do otrzymania wsparcia w sektorze kultury i sektorze kreatywnym	Publikacja kryteriów kwalifikacji i powołanie niezależnej komisji selekcyjnej				IV kw.	2022	<p>Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyjmie i opublikuje kryteria kwalifikacji MŚP, instytucji kultury i organizacji pozarządowych do objęcia wsparciem w tworzeniu projektów w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.</p> <p>Ponadto ustanowiona zostanie niezależna komisja selekcyjna, w skład której wejdą eksperci z różnych dziedzin, w tym przedstawiciele niezależnych organizacji i instytucji sektora kultury i sektora kreatywnego. Komisja selekcyjna będzie podejmowała decyzje w sprawie przyznania dotacji i stypendiów.</p> <p>Kryteria kwalifikacji wniosków o dotacje na projekty złożonych przez instytucje kultury, organizacje pozarządowe, MŚP i mikroprzedsiębiorstwa w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, odpowiadającym jednemu z sektorów NACE zdefiniowanych przez Eurostat, będą:</p> <p>a) zapewniać przyznanie pierwszeństwa projektom, które prawdopodobnie będą miały trwały wpływ na cyfrową i zieloną transformację w sektorze kultury i sektorze kreatywnym;</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>b) zapewniać przyznanie pierwszeństwa tym beneficjentom, którzy opracowali biznesplan określający, w jaki sposób dotacje mają być wykorzystywane do finansowania kosztów projektu;</p> <p>c) zapewniać przyznanie pierwszeństwa tym beneficjentom, którzy w ciągu ostatnich 24 miesięcy mieli udokumentowane osiągnięcia w zakresie działań lub projektów związanych z wnioskiem dotyczącym projektu.</p> <p>We wszystkich projektach uwzględnione zostaną ogólne zasady UE, w tym zasady równouprawnienia płci i niedyskryminacji.</p>
A3L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywny	Wartość docelowa	Liczba podpisanych umów dotyczących projektów w sektorze kultury i sektorze kreatywnym		Liczba	0	1 873	IV kw.	2025	W odniesieniu do projektów w sektorze kultury i sektorze kreatywnym zostaną podpisane 1 873 umowy.
A4L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywny	Wartość docelowa	Liczba stypendiów przyznanych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym		Liczba	0	945	IV kw.	2025	Osoby z sektora kultury i sektora kreatywnego otrzymają 945 stypendiów.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A7L	A2.6 Reforma krajowego systemu monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o działalności w przestrzeni kosmicznej	Przepis w ustawie wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2025	Ustawa ułatwi m.in. wykorzystanie danych satelitarnych przez administrację publiczną. Ustawa ustanowi krajowego operatora danych satelitarnych. Ustawa nałoży na krajowego operatora obowiązek rozpowszechniania wiedzy na temat danych satelitarnych i promowania ich wykorzystania, w tym organizowania szkoleń dla zainteresowanych podmiotów. W ustawie zostaną również określone zasady i warunki prowadzenia działalności w przestrzeni kosmicznej i nadzoru nad nią, a także odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez obiekt kosmiczny oraz zasady funkcjonowania Krajowego Rejestru Obiektów Kosmicznych.
A8L	A2.6.1 Inwestycje w Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS) i satelity	Kamień milowy	Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS)	Dostępność w internecie Narodowego Systemu Informacji Satelitarnej (NSIS)				II kw.	2025	Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS) zostanie udostępniony online.
A11L	A2.6.1 Inwestycje w Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS) i satelity	Wartość docelowa	Budowa czterech satelitów		Liczba	0	4	II kw.	2026	Liczba wybudowanych satelitów wraz z dostawą segmentu naziemnego i opłatą za wyniesienie.
A12L	A2.7.1 Fundusz Bezpieczeństwa i Obronności	Kamień milowy	Ustanowienie ram prawnych Funduszu	Przepis w ustawie wskazujący na wejście w życie				III kw.	2025	Wejście w życie ustawy ustanawiającej ramy prawne Funduszu. Ustawa musi obejmować elementy zawarte w opisie działania.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A13L	A2.7.1 Fundusz Bezpieczeństwa i Obronności	Kamień milowy	Przyjęcie polityki inwestycyjnej	Przyjęcie polityki inwestycyjnej				IV kw.	2025	BGK lub Fundusz muszą przyjąć politykę inwestycyjną w zakresie wykorzystania zastrzyku kapitałowego. Polityka inwestycyjna musi obejmować elementy zawarte w opisie działania.
A14L	A2.7.1 Fundusz Bezpieczeństwa i Obronności	Kamień milowy	Zastrzyk kapitału własnego	Zaświadczenie potwierdzające przekazanie środków				III kw.	2026	Kwota 5 471 689 564 EUR kapitału własnego zostanie przekazana na rzecz Funduszu. Wejście w życie wszystkich niezbędnych umów przewidzianych w ustawie w celu realizacji tego działania. Oprócz zastrzyku kapitałowego na rzecz funduszu, który stanowi inwestycję w ramach RRF, Polska przekaże sprawozdanie przedstawiające działania podjęte przez Fundusz do dnia 16 sierpnia 2026 r. w celu wdrożenia polityki inwestycyjnej, w tym kroki podjęte w celu wdrożenia produktów finansowych, które początkowo wspierać ma dodatkowy kapitał własny, a także przewidywane działania, jakie należy podjąć w celu dalszego wdrażania tych produktów.

B. KOMPONENT B: „ZIELONA ENERGIA I ZMNIEJSZENIE ENERGOCHŁONNOŚCI”

Ten komponent polskiego planu odbudowy i zwiększania odporności ma odnieść się do szeregu wyzwań, przed którymi stoi obecnie polski sektor energetyczny w odniesieniu do dekarbonizacji i zanieczyszczenia powietrza. Po pierwsze, zależność Polski od węgla jest nadal znacznie wyższa niż w innych państwach członkowskich, co sprawia, że transformacja energetyczna w kierunku neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla jest trudna. Po drugie, około 70 % domów jednorodzinnych oraz wiele budynków wielorodzinnych i użyteczności publicznej nie spełnia standardów efektywności energetycznej. W połączeniu z wciąż powszechnym wykorzystaniem węgla niskiej jakości w indywidualnych systemach grzewczych prowadzi to do niskiej jakości powietrza. Po trzecie, poważnymi problemami są niski poziom retencji oraz niedobory wody (w tym wody pitnej) na obszarach wiejskich. Głównym celem komponentu jest zmiana koszyka energetycznego w kierunku technologii niskoemisyjnych poprzez ułatwienie wdrażania odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, takich jak wodór i biogaz. Komponent ma również na celu zmniejszenie zużycia energii poprzez przeprowadzenie gruntownej renowacji budynków, w tym termomodernizacji, oraz poprzez zmniejszenie energochłonności przemysłu i usług, a także gospodarstw domowych. Ponadto w ramach komponentu nacisk zostanie położony na zmniejszenie wpływu człowieka na środowisko, w szczególności poprzez inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego.

Komponent obejmuje wsparcie na rzecz realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego ukierunkowania inwestycyjnej polityki gospodarczej na innowacje, transport, w szczególności jego zrównoważony charakter, na infrastrukturę energetyczną i cyfrową, opiekę zdrowotną oraz czystsza energię, z uwzględnieniem różnic regionalnych (zalecenie krajowe nr 3, 2019) oraz ukierunkowania inwestycji na transformację zieloną i cyfrową, w szczególności na infrastrukturę cyfrową, czyste i wydajne wytwarzanie i wykorzystanie energii oraz zrównoważony transport, co będzie przyczyniać się do stopniowej dekarbonizacji gospodarki, m.in. w regionach górniczych (zalecenie krajowe nr 3, 2020).

Oczekuje się, że żaden ze środków w tym komponencie nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01). W przypadku wszystkich działań w ramach tego komponentu obejmujących rozwój infrastruktury wymagana jest zgodność z przepisami UE w celu uniknięcia szkód w osiągnięciu celu w zakresie różnorodności biologicznej. Chodzi tu w szczególności o dyrektywę w sprawie oceny skutków wywieranych na środowisko (2011/92/UE), a w przypadku terenów/działań zlokalizowanych na obszarach wrażliwych pod względem różnorodności biologicznej lub w ich pobliżu – art. 6 ust. 3 i art. 12 dyrektywy siedliskowej (92/43/EWG) oraz art. 5 dyrektywy ptasiej (2009/147/WE).

B.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna

Celem reformy jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych z wybranych sektorów gospodarki oraz zwiększenie ich efektywności energetycznej. Jest ona również ukierunkowana na poprawę jakości powietrza dzięki przyspieszeniu procesu zastępowania zanieczyszczających źródeł produkcji ciepła i energii elektrycznej.

Po pierwsze, cele te zostaną osiągnięte za pomocą zestawu działań optymalizujących wsparcie inwestycji w efektywność energetyczną, głównie w ramach systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej. Będą one obejmować ułatwienie stosowania umów o poprawę efektywności energetycznej w sektorze publicznym, umożliwienie podmiotom objętym systemem zobowiązującym do efektywności energetycznej wypełnianie zobowiązań dotyczących oszczędności energii w ramach tzw. programów subsydiowania oraz umożliwienie przedsiębiorstwom usług energetycznych udziału w systemie zobowiązującym do efektywności energetycznej. Zostanie to osiągnięte w ramach zmienionej ustawy o efektywności energetycznej w połączeniu ze zmienioną ustawą o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków; ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem; ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego; oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii. Wspomniane akty prawne wejdą w życie do dnia 31 marca 2022 r.

Po drugie, cele reformy „Czyste powietrze i efektywność energetyczna” zostaną osiągnięte dzięki opracowaniu Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” zgodnie z długoterminową strategią renowacji na podstawie dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (2010/31/UE), który będzie głównym narzędziem działań na rzecz efektywności energetycznej budynków. Skuteczność wdrażania obecnego programu „Czyste Powietrze” zostanie zatem zwiększona poprzez usprawnienie procedur składania wniosków. W ramach programu opracowane zostanie specjalne wsparcie ukierunkowane na gospodarstwa domowe o najniższych dochodach, niskich dochodach i gospodarstwa domowe o wyższych dochodach, w przypadku tego drugiego szczególnie z udziałem sektora bankowego udzielającego pożyczek połączonych z dotacjami. Zmiany te posłużą jako podstawa do uruchomienia wsparcia w ramach inwestycji B1.1.2 „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych”, co umożliwi znaczące zwiększenie tempa remontów budynków i wymiany grzejników z pomocą wsparcia w ramach tego programu. Zaktualizowany Program Priorytetowy „Czyste Powietrze” zostanie przyjęty do dnia 31 marca 2023 r.

Trzecim elementem stanowiącym podstawę tej reformy będzie aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza. W ramach programu zostanie zdefiniowany obszerny, długoterminowy zestaw wymogów i warunków umożliwiających organom regionalnym i terytorialnym zapewnienie poprawy jakości powietrza. Organy te zostaną upoważnione do wdrożenia szczególnych działań w celu obniżenia zanieczyszczeń powietrza emitowanych z ogrzewania gospodarstw domowych i transportu w przypadku, gdy przekroczony zostanie dany próg zanieczyszczenia powietrza. Władze lokalne i regionalne otrzymają również specjalny budżet na egzekwowanie przepisów dotyczących ochrony powietrza, w szczególności ustalonych w ramach tzw. „uchwał antysmogowych”. Zaktualizowany Krajowy Program Ochrony Powietrza będzie uprawniać do zakończenia udzielania publicznego wsparcia inwestycji w nowe węglowe instalacje grzewcze do dnia 31 grudnia 2021 r.

Czwartym elementem reformy będzie zmienione rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska określające normy dla paliw stałych. W odniesieniu do paliw stałych z biomasy w rozporządzeniu ustanowione zostaną normy jakości wyłącznie dla paliw przeznaczonych do użytku w gospodarstwach domowych, w tym granulatu drzewnego. W związku z wprowadzonym w 2018 r. zakazem wykorzystywania niskiej jakości węgla do ogrzewania gospodarstw domowych wspomniana zmiana będzie również polegać na określeniu minimalnych norm dla paliw stałych.

B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych

Celem tej inwestycji jest modernizacja systemu ciepłowniczego i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Inwestycja ta obejmuje podpisanie umów dotyczących instalacji do produkcji ciepła na potrzeby systemów ciepłowniczych.

B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych

Celem inwestycji jest poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Inwestycja polega na udzieleniu wsparcia do celów (i) wymiany źródeł ciepła lub (ii) termomodernizacji budynków jednorodzinnych lub (iii) instalacji odnawialnych źródeł energii.

B1.1.3 Termomodernizacja instytucji edukacyjnych

Celem tej inwestycji jest poprawa efektywności energetycznej instytucji edukacyjnych. Działanie to polega na podpisaniu umów dotyczących instalacji lub modernizacji źródeł ciepła lub instalacji odnawialnych źródeł energii w budynkach instytucji edukacyjnych lub ich termomodernizacji.

B1.1.4 Zwiększenie efektywności energetycznej obiektów aktywności społecznej

Celem tej inwestycji jest zwiększenie efektywności energetycznej obiektów aktywności społecznej. Działanie to polega na termomodernizacji obiektów aktywności społecznej (bibliotek, ośrodków kulturalnych lub społecznych), która może obejmować m.in. instalację źródeł ciepła lub odnawialnych źródeł energii.

B1.1.5 Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych

Celem tej inwestycji jest poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych. Inwestycja polega na (i) termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych lub (ii) instalacji odnawialnych źródeł energii w takich budynkach.

B2.1 Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych

Celem reformy jest rozwój rynku odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru oraz innych paliw alternatywnych.

Środek ten obejmuje dwa działania. Celem pierwszego działania jest stworzenie ram regulacyjnych funkcjonowania wodoru jako paliwa alternatywnego w transporcie poprzez wprowadzenie przepisów dotyczących budowy, bezpiecznej eksploatacji i modernizacji stacji wodoru, a także organów odpowiedzialnych za dopuszczanie do użytku stacji wodoru i ich niezbędną kontrolę techniczną. W ramach działania ustanowiony zostanie również system monitorowania i kontrolowania jakości paliw wodoru wykorzystywanego do napędu pojazdów. Realizacja działania miała zostać zakończona do dnia 30 grudnia 2021 r.

Celem drugiego działania jest stworzenie projektu infrastruktury wodorowej i rynków wodoru, co pozwoli wesprzeć wprowadzanie do obrotu odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru, integrację produkcji wodoru z innymi rynkami energii, a także istniejącą i specjalną infrastrukturę mającą na celu stworzenie przewidywalności regulacyjnej dla inwestorów oraz wspieranie rozpowszechniania odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru. Reformy są zgodne z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01), gwarantują

jednocześnie, że reforma nie przyczyni się do utrudnienia stosowania i wprowadzania do obrotu wodoru odnawialnego w porównaniu z wodorem z innych źródeł. Celem reformy jest rozwój wodoru odnawialnego lub wodoru produkowanego przez elektrolizery oraz propagowanie wodoru niskoemisyjnego zgodnego z unijną strategią w zakresie wodoru.

Realizacja tego działania zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

B2.1.1 Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru

Celem inwestycji jest stworzenie polskiej gałęzi gospodarki wodorowej oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru. Inwestycja obejmuje dwa działania.

Po pierwsze inwestycja obejmuje zaprojektowanie i konstrukcję prototypu pasażerskiego pojazdu kolejowego napędzanego wodorem lub zwiększenie zdolności produkcyjnej pojazdów napędzanych wodorem.

Po drugie realizowane będą inwestycje publiczne w program dotacji, aby zachęcać do inwestycji prywatnych oraz w celu poprawy dostępu do finansowania w polskim sektorze produkcji wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego. W ramach programu udziela się dotacji bezpośrednio podmiotom działającym w sektorze prywatnym. Na podstawie inwestycji w ramach RRF celem programu na początkowym etapie jest wypłacenie dotacji w wysokości co najmniej 514 105 514 EUR²².

Programem zarządza Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pełniący funkcję partnera wykonawczego.

Program obejmuje następującą linię produktową:

- Dotacje bezpośrednie na rzecz podmiotów prywatnych lub podmiotów sektora publicznego prowadzących zblizoną działalność służące sfinansowaniu inwestycji w zwiększanie zdolności w zakresie produkcji wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego, uwzględniając elektrolizery, i rozbudowę powiązanej infrastruktury.

Aby objąć inwestycję programem, Polska i BGK podpisują umowę wykonawczą zawierającą:

1. Opis procesu decyzyjnego w ramach programu: Ostateczną decyzję o przyznaniu dotacji w ramach programu podejmuje komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny organ zarządzający – musi ona zostać następnie zatwierdzona większością głosów członków niezależnych od rządu.
2. Najważniejsze wymogi ustanowione w powiązanej polityce w zakresie dotacji, które obejmują:
  - a) Opis udzielonych dotacji i kwalifikujących się beneficjentów końcowych uwzględniający cel umów o udzielenie dotacji zawartych między programem a beneficjentami końcowymi zakładający zapewnienie zdolności produkcyjnych w zakresie wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego na poziomie co najmniej 315 MW.
  - b) Wymóg, zgodnie z którym wszystkie inwestycje objęte wsparciem muszą być opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia.
  - c) Wymóg poszanowania zasady „nie czyn poważnych szkód” ustanowionej w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final). W szczególności polityka inwestycyjna wyklucza możliwość uznania za

---

²² Kwota ta nie stanowi per se kosztu, lecz docelową wielkość inwestycji, która może, ale nie musi być równa kosztowi, w zależności od struktury instrumentu i od tego, czy uzyskano efekt dźwigni finansowej oraz czy partner wykonawczy ponosi jakiegokolwiek koszty lub opłaty, o których zwrot występuje.

kwalifikowalne następujących działań i aktywów: (i) działania i aktywa związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla²³; (ii) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności²⁴; (iii) działania i aktywa związane ze składowiskami odpadów, spalarniami²⁵ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów²⁶ oraz (iv) działania i aktywa związane z górnictwem.

- d) Wymóg, zgodnie z którym beneficjenci końcowi programu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów.
3. Kwotę objętą umową wykonawczą, strukturę opłat dla partnera wykonawczego oraz wymóg wykorzystania wszelkich niewykorzystanych zysków z tytułu programu – w tym zysków uzyskanych po 2026 r. – na realizację tych samych celów politycznych.
4. Wymogi w zakresie monitorowania, audytu i kontroli, w tym:
- a) Opis systemu monitorowania partnera wykonawczego ustanowionego na potrzeby przekazywania informacji na temat pozyskanych dotacji.
- b) Opis stosowanych przez partnera wykonawczego procedur zapewniających zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów, ich wykrywanie oraz eliminowanie.

---

²³ Z wyjątkiem a) projektów w ramach tego działania związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01); b) działań i aktywów przewidzianych w ppkt (ii), w przypadku których stosowanie paliw kopalnych jest tymczasowe i technicznie nieuniknione do celów terminowego przejścia na działalność bez udziału paliw kopalnych; c) instalacji wodoru niskoemisyjnego zgodnych z wymogiem redukcji emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia wynoszącym 73,4 % w przypadku wodoru, co będzie skutkowało emisją gazów cieplarnianych w całym cyklu życia na poziomie niższym niż 3 t ekwiwalentu CO₂/t H₂ oraz 70 % w przypadku syntetycznych paliw wodoropochodnych, w stosunku do odpowiednika kopalnego wynoszącego 94 g równoważnika CO₂/MJ, co skutkuje emisją 2,256 t równoważnika CO₂/t H₂, analogicznie do podejścia określonego w art. 25 ust. 2 i załączniku V do dyrektywy (UE) 2018/2001. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się zgodnie z metodologią określoną w art. 28 ust. 5 dyrektywy (UE) 2018/2001 lub na podstawie ISO 14067:2018 lub ISO 14064-1:2018.

²⁴ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

²⁵ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

²⁶ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

- c) Obowiązek weryfikowania kwalifikowalności każdej operacji zgodnie z wymogami przewidzianymi w umowie wykonawczej przed przyznaniem dotacji na realizację tej operacji.
- d) Obowiązek przeprowadzania audytów ex post opartych na analizie ryzyka zgodnie z planem audytów BGK. Wspomniane audyty mają na celu potwierdzenie (i) skuteczności systemów kontroli, w tym również w zakresie wykrywania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów; (ii) zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” i z zasadami pomocy państwa; oraz (iii) spełnienia wymogu, zgodnie z którym beneficjenci końcowi programu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów. Audyty służą również zweryfikowaniu legalności przeprowadzanych transakcji oraz sprawdzeniu zgodności z warunkami określonymi w mających zastosowanie umowie wykonawczej i umowach o udzielenie dotacji.

B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej offshore

Celem tej inwestycji jest ułatwianie rozwoju infrastruktury morskiej energii wiatrowej. Inwestycja polega na budowie nowego terminalu na potrzeby morskich instalacji wiatrowych oraz na modernizacji lub rozbudowie obiektów w portach w Łebie, Ustce i Darłowie, które służą do serwisowania i obsługi morskich instalacji wiatrowych.

B3.1 Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich

Celem reformy jest zapewnienie, aby alternatywne rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, takie jak indywidualne stacje uzdatniania wody lub zbiorniki septyczne, były odpowiednio monitorowane, utrzymywane i kontrolowane, aby zapobiec pogorszeniu się ich stanu.

Reforma obejmuje wprowadzenie obowiązku stosowania przez gminy instrumentów zapobiegających niewłaściwemu odprowadzaniu ścieków oraz mechanizmu tzw. wykonania zastępczego, tj. organizowania przez gminę opróżniania szamb, stosowanego wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na opróżnianie zbiorników septycznych. Przewiduje ona również wprowadzenie obowiązku przeprowadzania regularnych kontroli i wprowadzenie skutecznego mechanizmu egzekwowania.

Realizacja tego działania zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

W ramach reformy ustanowione zostaną również kryteria terytorialne wyboru beneficjentów wsparcia w przypadku inwestycji wodociągowych lub kanalizacyjnych na obszarach wiejskich. W ramach kryteriów kwalifikacji pierwszeństwo będą miały gminy o najmniejszej zdolności do finansowania inwestycji z zasobów własnych oraz projekty, które w największym stopniu mogą się przyczynić do łagodzenia istniejącego negatywnego wpływu na środowisko.

Realizacja tego działania miała zostać zakończona do dnia 31 grudnia 2021 r.

B3.1.1 Inwestycje w infrastrukturę kanalizacyjną lub wodociągową na obszarach wiejskich

Celem tej inwestycji jest zwiększenie dostępności infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na obszarach wiejskich. Działanie to polega na wspieraniu budowy, rozbudowy lub modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków.

B4.1 Zmniejszenie zależności od węgla

Celem tego działania jest zapewnienie stabilnego finansowania inwestycji w dekarbonizację sektora ciepłowniczego w następstwie przyjęcia uchwały Rady Ministrów oraz zmienionych ram prawnych wspierających dobrowolne zamykanie kopalń węgla i ochronę socjalną niektórych pracowników górnictwa. Działanie to polega ona na zatwierdzeniu programu „Ciepłownictwo Powiatowe” na lata 2026–2030 oraz na przyjęciu ustawy zmieniającej ustawę o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego. Wdrażanie programu „Ciepłownictwo Powiatowe” nie jest finansowane z KPO i nie jest częścią działania. Usługi doradcze w zakresie wdrażania programu „Ciepłownictwo Powiatowe” mogą być świadczone przy wsparciu z instrumentu europejskiego wsparcia energetyki na poziomie lokalnym (ELENA).

B. KOMPONENT B: „ZIELONA ENERGIA I ZMNIEJSZENIE ENERGOCHŁONNOŚCI”

B.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B1G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o efektywności energetycznej i powiązanych aktów ustawodawczych	Przepis w ustawie o zmianie ustawy o efektywności energetycznej i powiązanych aktów ustawodawczych wskazujący na wejście ustawy w życie				I kw.	2022	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o efektywności energetycznej i powiązanych z nią aktów ustawodawczych (ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków; ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem; ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego; oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii), która umożliwi podmiotom objętym systemem zobowiązującym do efektywności energetycznej wypełnianie zobowiązań dotyczących oszczędności energii w ramach tzw. programów subsydiowania. Sprecyzowane zostaną możliwości wykorzystania umów o poprawę efektywności energetycznej w sektorze publicznym. Umożliwi to przedsiębiorstwom usług energetycznych udział w systemach zobowiązujących do efektywności energetycznej.
B2G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Aktualizacja Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”	Przyjęcie zaktualizowanego Programu Priorytetowego „Czyste				I kw.	2023	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przyjmie zmiany w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze” zgodnie z długoterminową strategią renowacji na podstawie

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
				Powietrze”, przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w tym przepisów dotyczących wsparcia ukierunkowanego na a) gospodarstwa domowe o wyższych dochodach, szczególnie z udziałem sektora bankowego udzielającego pożyczek połączonych z dotacjami; b) gospodarstwa domowe o niskich dochodach; c) gospodarstwa domowe o najniższych dochodach.						dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, w tym specjalne wsparcie ukierunkowane na a) gospodarstwa domowe o wyższych dochodach, szczególnie z udziałem sektora bankowego udzielającego pożyczek połączonych z dotacjami; b) gospodarstwa domowe o niskich dochodach; c) gospodarstwa domowe o najniższych dochodach (zgodnie z definicjami mającymi zastosowanie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”). Do dnia 31 marca 2023 r. przepisy zapewniające ukierunkowane wsparcie wymienionym grupom będą w pełni operacyjne, a odbiorcy uzyskają dostęp do tego wsparcia.
B3G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza	Przyjęcie przez Ministra Klimatu i Środowiska zaktualizowanego Krajowego Programu Ochrony Powietrza				IV kw.	2021	W ramach Krajowego Programu Ochrony Powietrza wyznaczone zostaną nowe zadania, których realizacja ma nastąpić na poziomie krajowym, wojewódzkim i gminnym do 2025 r., 2030 r. i 2040 r.: 1) ustanowienie standardów dotyczących stref niskiej emisji w gminach, w których przekroczone zostały dopuszczalne

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										poziomy NO ₂ ; 2) zobowiązanie województw do przyjęcia uchwał antysmogowych w miastach, które nie przestrzegają określonych norm jakości powietrza; 3) wsparcie finansowe dla samorządów wojewódzkich i terytorialnych na promocję działań określonych w uchwałach antysmogowych oraz przygotowanie punktów informacyjnych dla mieszkańców ubiegających się o dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”; 4) wprowadzenie zadania polegającego na wzmocnieniu przepisów dotyczących systemu kontroli egzekwowania realizacji zadań określonych w uchwałach antysmogowych; 5) wyłączenie nowych węglowych instalacji grzewczych z programów wsparcia publicznego od dnia 1 stycznia 2022 r.
B4G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie zmiany rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie norm jakości dla paliw stałych	Przepis w zmienionym rozporządzeniu w sprawie norm jakości dla paliw stałych wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2022	Na podstawie zaleceń dotyczących koniecznych lub zalecanych zmian legislacyjnych sporządzonych przez zespół międzyresortowy, a następnie konsultacji z organizacjami pozarządowymi i izbami sektora węglowego w sprawie wniosków, zmiana rozporządzenia w sprawie węglowych paliw stałych wejdzie w życie. Wprowadzi ona zakaz stosowania wprowadzających w błąd oznaczeń przez producentów węglowych paliw stałych.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B5G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie norm jakości dla paliw stałych z biomasy	Przepis w rozporządzeniu w sprawie norm jakości dla paliw stałych z biomasy wskazujący na jego wejście w życie				III kw.	2023	W rozporządzeniu ustanowione zostaną normy jakości dla paliw stałych z biomasy przeznaczonych do użytku w gospodarstwach domowych, w tym granulatu drzewnego.
B7G	B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych	Wartość docelowa	T1 – Źródła ciepła w systemach ciepłowniczych		Liczba	0	23	II kw.	2026	Podpisanie umów dotyczących instalacji do produkcji ciepła na potrzeby systemów ciepłowniczych. Zgodność z zasadą „nie czyni poważnych szkód” zapewnią następujące postanowienia w umowach: – objęte wsparciem instalacje do produkcji ciepła nie przekraczają progu 250 g CO ₂ /kWh energii; – instalacje wykorzystujące bioenergię są zgodne z art. 29 ust. 2–7 dyrektywy 2018/2001; – żadna objęta wsparciem instalacja nie wykorzystuje paliwa pochodzącego z odpadów.
B8G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T1 – Wymiana źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych		Liczba	0	250 000	III kw.	2023	Liczba zainstalowanych źródeł ciepła. Inwestycje otrzymają wsparcie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste powietrze” zgodnie z długoterminową strategią renowacji na podstawie dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków Jeżeli chodzi o wsparcie na rzecz kotłów gazowych, kotły te będą instalowane zgodnie z załącznikiem III do wytycznych technicznych Komisji dotyczących stosowania zasady „nie czyni

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										poważnych szkód” (2021/C 58/021), co doprowadzi do znacznego zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu znacznej poprawy stanu środowiska i zdrowia publicznego, w szczególności na obszarach, na których doszło do przekroczenia unijnych norm jakości powietrza wyznaczonych w dyrektywie 2008/50/UE lub na których istnieje ryzyko przekroczenia tych norm.
B9G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	Wymiana źródeł ciepła, instalacja OZE i termomodernizacja		Liczba	0	465 000	II kw.	2026	Liczba budynków jednorodzinnych, w których wymieniono źródła ciepła, zainstalowano odnawialne źródła energii, lub które poddano termomodernizacji. Ponadto na poziomie inwestycji kotły opalane gazem nie mogą stanowić więcej niż 40 % całkowitej liczby wymienionych źródeł ciepła.
B10G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T1 – Termomodernizacja i instalacja odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych		Liczba	0	190 000	III kw.	2023	Liczba termomodernizowanych domów jednorodzinnych spełniających standardy efektywności energetycznej. Inwestycje otrzymują wsparcie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”.
B12G	B1.1.3 Termomodernizacja instytucji edukacyjnych	Wartość docelowa	Liczba budynków instytucji edukacyjnych objętych umową instalacji lub modernizacji źródeł ciepła, instalacji odnawialnych źródeł energii lub termomodernizacji		Liczba	0	492	II kw.	2026	Liczba budynków instytucji edukacyjnych objętych umową instalacji lub modernizacji źródeł ciepła, instalacji odnawialnych źródeł energii lub termomodernizacji. W zaproszeniu do składania wniosków z realizacji projektów wyklucza się

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										źródła ciepła zasilane paliwami kopalnymi.
B15G	B1.1.4 Zwiększenie efektywności energetycznej obiektów aktywności społecznej	Wartość docelowa	Termomodernizacja obiektów aktywności społecznej		Liczba	0	150	II kw.	2026	Liczba obiektów aktywności społecznej poddanych termomodernizacji (biblioteki, ośrodki kulturalne lub społeczne). Działanie może obejmować instalację źródeł ciepła lub odnawialnych źródeł energii. Regulamin wyboru projektów określa, że do finansowania nie kwalifikuje się wymiana źródeł ciepła dla kotłów gazowych.
B16G	B2.1 Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych	Kamień milowy	Wejście w życie aktów zmieniających akty ustawodawcze regulujące funkcjonowanie wodoru jako paliwa alternatywnego w transporcie	Przepisy w zmieniających aktach ustawodawczych wskazujące na ich wejście w życie				IV kw.	2021	1. Zmieniona ustawa o elektromobilności (11 stycznia 2018 r.; Dz. U. z 2018 poz. 317) wprowadza definicje infrastruktury tankowania wodoru; określa wymogi ogólnego bezpieczeństwa i wymogi techniczne dla stacji tankowania (zgodnie z dyrektywą w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych), a także określa procedury i właściwe organy w zakresie kontroli tej infrastruktury. 2. Zmieniona ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. z 25 sierpnia 2006 r., Nr 169, poz. 1200) wprowadza pojęcie wodoru według kodu Nomenklatury scalonej CN 2804 10 00; ustala procedury monitorowania i kontrolowania jakości wodoru; określa właściwe organy. Pojęcie wodoru jest zgodne z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (2021/C 58/01). Reforma nie przyczynia się do utrudnienia stosowania

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										i wprowadzania do obrotu wodoru odnawialnego w porównaniu z wodorem z innych źródeł. Celem reformy jest przede wszystkim rozwój wodoru odnawialnego lub wodoru produkowanego przez elektrolizery.
B17G	B2.1 Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy określającej zasady dotyczące wodoru	Przepis w ustawie wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2023	Wejście w życie ustawy ustanawiającej przepisy dotyczące projektu infrastruktury wodorowej i rynków wodoru ukierunkowanego na wspieranie wprowadzania do obrotu odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru, integrację produkcji wodoru z innymi rynkami energii, a także istniejącą i specjalną infrastrukturę, mającą na celu stworzenie przewidywalności regulacyjnej dla inwestorów oraz wspieranie rozpowszechniania odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru. Ustawa jest zgodna z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01). Reforma nie przyczynia się do utrudnienia stosowania i wprowadzania do obrotu wodoru odnawialnego w porównaniu z wodorem z innych źródeł. Reforma musi być zgodna z unijną strategią w zakresie wodoru.
B20G	B2.1.1 Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Projekt(y) dotyczące badań naukowych i innowacji		Liczba	0	1	II kw.	2026	Inwestycja obejmuje zaprojektowanie i konstrukcję prototypu pasażerskiego pojazdu kolejowego napędzanego wodorem lub zwiększenie zdolności produkcyjnej pojazdów napędzanych wodorem.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B21aG	B2.1.1 Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Kamień milowy	Umowa wykonawcza	Wejście w życie umowy wykonawczej				II kw.	2024	Wejście w życie umowy wykonawczej
B21dG	B2.1.1 Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent	0	100 %	III kw.	2025	BGK zawrze prawnie wiążące umowy o udzielenie dotacji z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania 100 % inwestycji RRF w ramach programu (uwzględniając opłaty za zarządzanie).
B21eG	B2.1.1 Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję	Zaświadczenie potwierdzające przekazanie środków				IV kw.	2025	Polska przekaże BGK kwotę 514 105 514 mln EUR na potrzeby programu.
B37G	B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej <i>offshore</i>	Kamień milowy	Budowa nowego terminalu na potrzeby morskich instalacji wiatrowych	Roboty budowlane i wstępna umowa użytkowania lub dzierżawy terminalu				III kw.	2026	Dostarczenie kopii wpisu kierownika budowy do dziennika budowy potwierdzającego wykonanie robót budowlanych lub kopii protokołu odbioru końcowego podpisanego przez wykonawcę lub wykonawców i zamawiającego lub zamawiających w odniesieniu do robót budowlanych związanych z nowym terminalem na potrzeby morskich instalacji wiatrowych (z miejscami postoju dla co najmniej dwóch statków samopodnośnych). Podpisanie co najmniej jednej prawnie wiążącej przedwstępnej umowy użytkowania lub dzierżawy przewidującej, że terminal będzie

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										wykorzystywany głównie na potrzeby instalacji morskich instalacji wiatrowych.
B38G	B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej <i>offshore</i>	Wartość docelowa	Roboty budowlane w zakresie modernizacji lub rozbudowy obiektów w portach Łeba, Ustka i Darłowo		Liczba	0	3	III kw.	2026	<p>Dostarczenie kopii wpisu kierownika budowy do dziennika budowy potwierdzającego wykonanie robót budowlanych lub kopii protokołu odbioru końcowego podpisanego przez wykonawcę lub wykonawców i zamawiającego lub zamawiających w odniesieniu do prac związanych z modernizacją lub rozbudową obiektów w portach w Łebie, Ustce i Darłowie, które służą do serwisowania i obsługi morskich instalacji wiatrowych.</p> <p>Zawarte zostaną prawnie wiążące ustalenia z deweloperami lub operatorami morskich farm wiatrowych dotyczące korzystania z obiektów portowych (obejmujące co najmniej: grunty, terminale lub miejsca postoju) w celu serwisowania i obsługi morskich instalacji wiatrowych.</p>
B39G	B3.1 Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Opracowanie zasad terytorialnego ukierunkowania wsparcia inwestycji wodociągowych lub kanalizacyjnych w ramach KPO na obszarach wiejskich	Przyjęcie wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi				IV kw.	2021	<p>Przyjęcie terytorialnych kryteriów kwalifikacji beneficjentów. W ramach kryteriów kwalifikacji pierwszeństwo będą miały gminy o najmniejszej zdolności do finansowania inwestycji z zasobów własnych. W proces określenia kryteriów kwalifikacji beneficjentów włączone zostaną samorządy wojewódzkie.</p>
B40G	B3.1 Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego ustanawiającego	Przepis w akcie prawnym wskazujący na				II kw.	2022	<p>Wejście w życie aktu prawnego, w którym wprowadzeni się obowiązek monitorowania i kontrolowania przez</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reformacja lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	ściekowej na obszarach wiejskich		obowiązek przeprowadzania regularnego monitorowania i kontrolowania odpowiednich konkretnych systemów	jego wejście w życie						gminy procesu odprowadzania ścieków oraz stosowania przez te gminy instrumentów zapobiegających niewłaściwemu odprowadzaniu ścieków, w tym mechanizmu tzw. wykonania zastępczego, tj. organizowania przez gminę opróżniania zbiorników septycznych, stosowanego wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na opróżnianie takich zbiorników.
B41G	B3.1.1 Inwestycje w infrastrukturę kanalizacyjną lub wodociągową na obszarach wiejskich	Wartość docelowa	Wsparcie zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków		Liczba	0	150	IV kw.	2025	Protokół odbioru wydany w związku z budową, rozbudową lub modernizacją systemów zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków.
B41aG	B3.1.1 Inwestycje w infrastrukturę kanalizacyjną lub wodociągową na obszarach wiejskich	Wartość docelowa	Wsparcie zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków		Liczba	150	467	II kw.	2026	Protokół odbioru wydany w związku z budową, rozbudową lub modernizacją systemów zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków.
B42G	B1.1.5 Poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych	Wartość docelowa	T1 – Instalacja odnawialnych źródeł energii i termomodernizacja w budynkach wielorodzinnych		Liczba	0	632	III kw.	2023	Liczba budynków wielorodzinnych poddanych termomodernizacji lub podłączonych do instalacji OZE. Inwestycje otrzymają wsparcie w ramach programu TERMO.
B43G	B1.1.5 Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych	Wartość docelowa	T2 – Instalacja odnawialnych źródeł energii lub termomodernizacja w budynkach wielorodzinnych		Liczba	632	5 756	II kw.	2026	Liczba budynków wielorodzinnych poddanych termomodernizacji lub podłączonych do instalacji OZE.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B44G	B4.1 Zmniejszenie zależności od węgla	Kamień milowy	Program „Ciepłownictwo Powiatowe”	Zatwierdzenie przez zarząd				III kw.	2026	<p>Zatwierdzenie przez zarząd lub radę nadzorczą Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOSiGW), w charakterze programu priorytetowego, programu „Ciepłownictwo Powiatowe” na lata 2026–2030, obejmującego co najmniej 700 mln EUR ze środków krajowych NFOSiGW. Wskazanie, w ramach zatwierdzenia programu, że celem programu „Ciepłownictwo Powiatowe” jest wspieranie dekarbonizacji sektora ciepłowniczego w Polsce oraz:</p> <p>1. wskazanie kwalifikujących się inwestycji w dekarbonizację wytwarzania ciepła oraz celów inwestycyjnych programu „Ciepłownictwo Powiatowe” (takich jak wprowadzanie odnawialnych źródeł energii, technologii pomp ciepła, magazynowania energii cieplnej i odzysku ciepła odpadowego), a także wymogu, aby kwalifikujące się inwestycje były zgodne z zasadą „nie czyn poważnych szkód”;</p> <p>2. wskazanie celów inwestycyjnych w zakresie zdolności do wdrożenia odnawialnych źródeł energii i redukcji emisji gazów cieplarnianych lub ograniczenia zużycia paliw kopalnych.</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B45G	B4.1 Zmniejszenie zależności od węgla	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy zmieniającej ustawę o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego	Wejście w życie zmiany legislacyjnej				III kw.	2026	Wejście w życie ustawy zmieniającej ustawę o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w zakresie zamykania kopalń węgla kamiennego.

B.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane ze wsparcia w formie pożyczki

B1.2 Ułatwienie spełnienia obowiązku oszczędności energii dla przedsiębiorstw energetycznych

Celem reformy jest uproszczenie i poszerzenie systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej.

Reforma zostanie wdrożona w drodze utworzenia standardowego zbioru wartości referencyjnych dla różnych rodzajów działań służących oszczędzaniu energii. Takie działania nie będą już musiały być poddawane audytowi, co ułatwi mniejszym podmiotom udział w programie. Kolejnym elementem reformy będzie włączenie do systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej przedsiębiorstw paliwowych wprowadzających do obrotu paliwa ciekłe wykorzystywane w transporcie. Przedsiębiorstwa te będą realizować projekty służące poprawie efektywności energetycznej, umarzać odpowiednią liczbę białych certyfikatów lub uiszczać opłatę zastępczą w określonych warunkach. Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych

Celem inwestycji będzie ograniczenie końcowego zużycia energii oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych wytwarzanych przez przedsiębiorstwa.

Wdrażanie zielonych rozwiązań w przedsiębiorstwach ma na celu koncentrowanie się na usprawnianiu procesów przemysłowych i energetycznych, aby poprawić efektywność energetyczną i zmniejszyć energochłonność, doprowadzając do zmniejszenia – i większej racjonalizacji – zużycia energii wraz z inwestycjami w odnawialne i niskoemisyjne źródła energii w przedsiębiorstwach.

W ramach inwestycji wspierane będą w szczególności (i) budowa, rozbudowa lub modernizacja istniejących instalacji przemysłowo-produkcyjnych, urządzeń przemysłowych i instalacji elektroenergetycznych mających na celu poprawę ich efektywności energetycznej; (ii) budowa i instalacja własnych odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach, w tym turbin wiatrowych, kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych, systemów geotermalnych, pomp ciepła; (iii) budowa magazynów energii w przedsiębiorstwach w związku z wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych; (iv) budowa/modernizacja własnych (wewnętrznych) niskoemisyjnych źródeł energii, w tym kogeneracji; (v) zwiększanie udziału niskoemisyjnych lub zeroemisyjnych paliw w procesach wytwarzania, z zachowaniem najwyższych standardów emisyjnych; (vi) zastępowanie niskoefektywnych energetycznie źródeł ciepła wykorzystujących paliwa (stałe, ciekłe, gazowe) lub energię elektryczną źródłami charakteryzującymi się wyższą efektywnością energetyczną; (vii) termomodernizacja budynków i obiektów wykorzystywanych w procesach przemysłowych. Projekty wybierane będą w ramach konkursu otwartego z uwzględnieniem następujących kryteriów: (i) gotowość – stopień przygotowania projektu do realizacji; (ii) spójność z istniejącymi planami neutralności klimatycznej; (iii) stopień redukcji emisji CO₂ oraz pyłów PM_{2,5} i PM₁₀; (iv) stopień ograniczenia zużycia energii pierwotnej.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania

niższego szczebla²⁷; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności²⁸; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami²⁹ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów³⁰ oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwienie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. W zakresie zadań znajduje się dodatkowy wymóg, aby wybierane były tylko te działania, które są zgodne z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych

Celem reformy jest wsparcie sektora morskiej energii wiatrowej i zmniejszenie wpływu ograniczeń alokacji na rynek energii elektrycznej. Działanie to polega na: (i) przyjęciu rozporządzeń dotyczących elektrowni morskich, (ii) publikacji wyników aukcji kontraktów różnicowych na morską energię wiatrową, (iii) zmianach zasad rynku bilansującego w celu uwzględnienia jawnego procesu nabywania mocy bilansującej (rezerw) przed jednolitym łączeniem rynków dnia następnego (SDAC) oraz (iv) badaniu dotyczącym działań służących zmniejszeniu wpływu ograniczeń alokacji w polskim systemie elektroenergetycznym.

B2.4 Ramy prawne dla rozwoju magazynów energii

Celem reformy jest usunięcie istniejących barier prawnych i umożliwienie rozwoju technologii magazynowania oraz stworzenia stabilnego otoczenia prawnego dla prowadzenia działalności w zakresie magazynowania.

W ramach reformy przewiduje się między innymi zwolnienie magazynów energii elektrycznej z zobowiązania taryfowego oraz zniesienie podwójnego naliczania opłat sieciowych. Obowiązek uzyskania koncesji/wpisu do rejestru będzie uzależniony od łącznej mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej, bez względu na jego pojemność. Proponowane ramy taryfowe dla magazynowania powinny być niedyskryminacyjne i odzwierciedlać koszty.

Realizacja działania miała zostać zakończona do dnia 30 czerwca 2021 r.

---

²⁷ Z wyjątkiem projektów w ramach tego działania dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01).

²⁸ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

²⁹ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

³⁰ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

B3.2 Wsparcie renaturalizacji i zabezpieczenia przed substancjami niebezpiecznymi

Celem reformy jest ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów przemysłowych oraz materiałów niebezpiecznych zalegających na polskich obszarach morskich. Działanie to polega na wprowadzeniu zmian prawnych w celu ułatwienia kompleksowej eliminacji negatywnego wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów przemysłowych oraz na wprowadzeniu zmian prawnych w dziedzinie postępowania z materiałami niebezpiecznymi.

B3.2.1 Inwestycje w neutralizację ryzyka oraz odnowę obszarów lądowych i morskich

Celem inwestycji jest usunięcie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego, jakie stwarza obecność zanieczyszczeń lub substancji niebezpiecznych na lądzie i morzu. Działanie to polega na publikacji dokumentacji dotyczącej inwestycji związanych z wcześniej określonymi terenami lądowymi i morskimi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które są narażone na obecność zanieczyszczeń lub substancji niebezpiecznych.

B3.3 Wsparcie dla zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi w rolnictwie i na obszarach wiejskich

Celem reformy jest poprawa warunków dla inwestycji na obszarach wiejskich w zakresie gospodarki wodnej oraz efektywności wykorzystania jej zasobów. Reforma przyczyni się do zwiększenia odporności rolnictwa na suszę oraz zapobiegania powodziom na użytkach rolnych; poprawy racjonalności gospodarki wodnej dzięki odpowiedniemu regulowaniu stosunków wodnych na użytkach rolnych i ograniczeniu odpływu wody; oraz zwiększenia retencji wód.

Reforma obejmuje wprowadzenie zmian w przepisach krajowych, które są niezbędne do poprawy warunków odnoszących się do odpornej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Zmiany ułatwią przygotowanie i realizację inwestycji dotyczących potencjału retencyjnego i zatrzymywania odpływu wody na użytkach rolnych, w tym w szczególności związanych z odbudową i renowacją urządzeń melioracyjnych w taki sposób, aby spełniały one swoją funkcję retencyjną, chroniąc tym samym grunty rolne przed powodzią i ograniczając ryzyko powodzi.

Reforma jest zgodna z wymogami określonymi w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności zapewni ona zgodność z przepisami UE w zakresie ochrony środowiska, w tym z dyrektywą w sprawie OOŚ (2011/92/UE) i ramową dyrektywą wodną (2000/60/WE).

Zmiany nie będą prowadzić do pogorszenia poziomu zgodności z przepisami UE w zakresie ochrony środowiska, w szczególności w odniesieniu do inwestycji uznawanych za znaczące lub potencjalnie znaczące zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji na obszarach Natura 2000 lub mających na nie wpływ. Ponadto zmiany te nie zmieniają obecnie wiążących przepisów dotyczących poboru wody.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich

Celem inwestycji jest wsparcie inwestycji na obszarach wiejskich w zakresie poprawy gospodarki wodnej oraz efektywności wykorzystania jej zasobów.

Inwestycja przyczyni się do zwiększenia odporności rolnictwa na suszę oraz zapobiegania powodziom na użytkach rolnych; poprawy racjonalności gospodarki wodnej dzięki odpowiedniemu regulowaniu stosunków wodnych na użytkach rolnych i ograniczeniu odpływu wody; oraz zwiększenia retencji wód, pod warunkiem że ich potrzeba i charakter są odpowiednio uzasadnione. Pierwszeństwo mają rozwiązania odporne na zmianę klimatu i oparte na przyrodzie. Projekty realizowane w ramach tego działania podlegają ocenie oddziaływania na środowisko (OOS) i są zgodne z wymogami określonymi w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (C(2023) 6454 final). Należy zapewnić zgodność z przepisami UE w zakresie ochrony środowiska, w tym z dyrektywą w sprawie OOS (2011/92/UE) i ramową dyrektywą wodną (2000/60/WE). Wszystkie projekty inwestycyjne finansowane w ramach tego komponentu, które wymagają decyzji w sprawie OOS, muszą być zgodne z dyrektywą 2011/92/UE zmienioną dyrektywą 2014/52/UE. W szczególności wszystkie nowe projekty, które wymagają OOS, muszą uzyskać zezwolenie na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zmienionej ustawą z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie tej ustawy oraz niektórych innych ustaw. Przy realizacji wszystkich projektów inwestycyjnych, w odniesieniu do których wnioski o wydanie decyzji środowiskowej lub pozwolenia na budowę lub rozbudowę złożono przed wejściem w życie ustawy z dnia 30 marca 2021 r., uwzględnia się przepisy określone w „Wytycznych w sprawie działań naprawczych w odniesieniu do projektów współfinansowanych z funduszy UE, których dotyczy naruszenie 2016/2046”, przekazanych Polsce w 23 lutego 2021 r. (nr ref. Ares(2021)1423319). Wspierane będą wyłącznie projekty, które nie prowadzą do pogorszenia stanu wód powierzchniowych i gruntowych oraz nie uniemożliwiają poprawy stanu lub potencjału ekologicznego odnośnych jednolitych części wód.

Wszelkie inwestycje mające negatywny wpływ na przyrodę będą wyłączone ze wsparcia. W przypadku poboru wody właściwy organ musi udzielić odpowiedniego pozwolenia na pobór wody, które gwarantuje dobry stan ekologiczny odnośnych zbiorników wodnych oraz w którym określone są warunki zapobiegające pogorszeniu stanu tych zbiorników, zgodnie z wymogami dyrektywy 2000/60/WE oraz z wymogami określonymi w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód”; jako dowód należy udostępnić najnowsze odpowiednie dane potwierdzające. Należy unikać poboru wody, w przypadku gdy stan lub potencjał odnośnych jednolitych części wód (powierzchniowych lub gruntowych) jest gorszy niż dobry lub gdy przewiduje się (w kontekście nasilającej się zmiany klimatu), że będzie on gorszy niż dobry. Działania te będą również zgodne z przepisami dyrektywy 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (dyrektywa ptasia) oraz dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa).

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

B3.4 Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji obszarów miejskich

Celem reformy jest wsparcie zdolności miast w zakresie ustalania priorytetów, planowania, realizacji i finansowania projektów inwestycyjnych mających na celu łagodzenie zmiany klimatu i dostosowywanie się do niej zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem. Celem reformy i związanych z nią inwestycji jest przede wszystkim zwiększenie udziału terenów zieleni w miastach.

Zbiór zmian legislacyjnych zapewni uwzględnienie aspektów zrównoważonego rozwoju w procedurach planowania przestrzeni miejskiej oraz konsultacje z zainteresowanymi stronami w ramach tych procedur. Ponadto zapewnione zostanie odpowiednie wsparcie dla samorządów terytorialnych w zakresie zdolności do określania priorytetów, planowania i realizacji projektów dotyczących łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej. Takie elementy regulacyjne

i elementy budowania zdolności zostaną uzupełnione specjalnym instrumentem ukierunkowanym na finansowanie inwestycji związanych z zieloną transformacją obszarów miejskich.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikowalności projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla³¹; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności³²; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami³³ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów³⁴ oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. W zakresie zadań znajduje się dodatkowy wymóg, aby wybierane były tylko te działania, które są zgodne z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.

Fundusz Zielonej Transformacji Miast zostanie utworzony do dnia 30 czerwca 2022 r.

B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast

Celem inwestycji jest wsparcie zielonej transformacji obszarów miejskich. Działanie to polega na wspieraniu projektów w miastach w ramach Instrumentu Zielonej Transformacji Miast.

B3.5 Reforma budownictwa mieszkaniowego dla osób o niskich i średnich dochodach, z uwzględnieniem wyższej efektywności energetycznej budynków

Celem reformy jest zwiększenie podaży energooszczędnych mieszkań dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach.

Cel ten zostanie osiągnięty przez zwiększenie poziomu współfinansowania ze środków publicznych budynków spełniających normy efektywności energetycznej o 20 % bardziej ambitne niż minimalna norma efektywności energetycznej obowiązująca w Polsce (norma dotycząca budynków o niemal zerowym zużyciu energii).

Reforma zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

B3.5.1 Inwestycje w projekty mieszkaniowe

³¹ Z wyjątkiem projektów w ramach tego działania dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01).

³² Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

³³ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

³⁴ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

Celem inwestycji jest zwiększenie podaży mieszkań.

Działanie to polega na budowie lub renowacji budynków wchodzących w skład zasobu nieruchomości mieszkalnych gmin, mieszkań chronionych i mieszkań na wynajem stworzonych z udziałem gminy lub stowarzyszenia międzygminnego przez inwestorów innych niż gmina.

B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii

Celem reformy jest poprawa otoczenia regulacyjnego w zakresie energetyki rozproszonej i prosumenckiej, rozwój łańcucha dostaw dla morskiej energetyki wiatrowej, wdrażanie systemów zarządzania energią, wzrost mocy zainstalowanej odnawialnych źródeł energii, także wzrost udziału energii pochodzącej z koszyka energetycznego OZE.

Reforma obejmuje zmiany ustawy o odnawialnych źródłach energii, takie jak wprowadzenie lepszych warunków funkcjonowania klastrów energii, wdrożenie wspólnych modeli prosumentów energii, wprowadzenie przepisów dotyczących nowych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej, wprowadzenie przepisów określających zasady działania jednego z modeli społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej oraz przyjęcie zasad prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze biometanu.

Realizacja działania zostanie zakończona do dnia 30 marca 2023 r.

W ramach reformy zostanie również zmieniona ustawa o inwestycjach w zakresie lądowych elektrowni wiatrowych w celu ułatwienia możliwości realizacji inwestycji w zakresie lądowych elektrowni wiatrowych w gminach, które wyrażają wolę lokowania takiej instalacji, poprzez oddanie władzom gmin większej władzy w zakresie określania lokalizacji poszczególnych inwestycji i pozwalanie na lokowanie elektrowni w odległości od zabudowań mieszkalnych bliższej niż w obecnie stosowanej odległości minimalnej wynoszącej dziesięciokrotność wysokości planowanej instalacji.

Realizacja działania zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

Powyższej reformie towarzyszyć będzie wejście w życie rozporządzenia przewidującego plan aukcji na odnawialne źródło energii w podziale na technologie (w tym nowe lądowe farmy wiatrowe). W planie określony zostanie budżet i wolumen wytworzonej energii elektrycznej przeznaczony do sprzedaży w ramach każdej aukcji na zasadach konkurencyjnych w latach 2022–2027. Rozporządzenie zostanie opublikowane do dnia 30 września 2022 r.

Ponadto Polska będzie stopniowo zwiększać moc zainstalowaną lądowych farm wiatrowych i instalacji fotowoltaicznych, aby przyczynić się do zielonej transformacji. Do dnia 30 września 2023 r. moc zainstalowana lądowych elektrowni wiatrowych i instalacji fotowoltaicznych ma wynieść 23,5 GW.

W odniesieniu do rozwoju morskich farm wiatrowych reforma obejmuje wprowadzenie szczegółowych zasad uiszczania opłaty koncesyjnej na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, rozszerzonej na podmioty zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych.

Realizacja tego działania zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

Ponadto reforma obejmuje również uregulowanie rodzajów przepływów środków pieniężnych uwzględnianych przy obliczaniu ceny skorygowanej oraz wprowadzenie szczegółowego sposobu obliczania ceny skorygowanej.

Realizacja tego działania zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2022 r.

B.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B1L	B1.2 Ułatwienie spełnienia obowiązku oszczędności energii dla przedsiębiorstw energetycznych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o efektywności energetycznej	Przepis w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy o efektywności energetycznej wskazujący na jego wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o efektywności energetycznej, które posłuży do ustanowienia referencyjnej wartości oszczędności energii dla przedsięwzięć poprawiających efektywność energetyczną oraz opracowania metodyki obliczania oszczędności energii dla przedsięwzięć w sektorze transportu.
B2L	B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych	Kamień milowy	Instrukcje dotyczące finansowania (w tym kryteria kwalifikowalności i kwalifikacji) odnoszące się do systemu wsparcia ukierunkowanego na efektywność energetyczną i OZE w przedsiębiorstwach, w tym przedsiębiorstwach objętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji	Publikacja systemu wsparcia				IV kw.	2022	Polityka inwestycyjna systemu obejmuje co najmniej następujące kryteria kwalifikowalności i wyboru projektów: (i) cel, jakim jest najniższa cena za tonę zaoszczędzonego gazu cieplarnianego; (ii) zapewnienie zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01) przez stosowanie wykazu wyłączeń oraz zgodności z unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, a także (iii) określenie wartości docelowych w zakresie obniżenia emisyjności.
B3L	B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji	Wartość docelowa	Udzielanie wszystkich zamówień na wdrażanie efektywności energetycznej i OZE w przedsiębiorstwach		Liczba	0	13	IV kw.	2023	Szereg zamówień udzielonych na projekty inwestycyjne związane z usprawnieniem procesów przemysłowych i energetycznych w celu poprawy efektywności energetycznej i zmniejszenia energochłonności, prowadzących do zmniejszenia i racjonalizacji zużycia energii z inwestycjami

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	gazów cieplarnianych									w odnawialne i niskoemisyjne źródła energii w przedsiębiorstwach. System będzie realizowany zgodnie z instrukcjami dotyczącymi finansowania opisanymi w B2L. System jest wdrażany w drodze niedyskryminacyjnego, przejrzystego i otwartego procesu, dostępnego dla wszystkich sektorów przemysłu.
B4L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzeń wykonawczych w następstwie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych.	Przepis w rozporządzeniach wskazujący na ich wejście w życie				II kw.	2024	Wejść w życie dwa rozporządzenia wykonawcze: 1. rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań dla elementów zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy oraz dla elementów morskich podstacji – Ponadto w rozporządzeniu zostanie zagwarantowana odpowiednia jakość infrastruktury w kontekście jej ewentualnej integracji z siecią energetyczną w przypadku przesyłania mocy wyjściowej z morskich farm wiatrowych, o czym mowa w art. 82–83 ustawy o morskiej energetyce wiatrowej; 2. rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie ceny maksymalnej w złotych za 1 MWh, która może być podana w ofertach składanych w ramach aukcji przez wytwórców.
B5L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Wyniki aukcji kontraktów różnicowych na morską energię wiatrową	Publikacja wyników				IV kw.	2025	Publikacja wyników aukcji kontraktów różnicowych dotyczących 4 GW mocy morskiej energii wiatrowej.
B6L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Wejście w życie zmienionego rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków	Przepis w zmianie rozporządzenia wskazujący na jej wejście w życie				IV kw.	2023	W ramach reformy rynku energii zasady funkcjonowania rynku bilansującego należy zmienić w taki sposób, aby uwzględnić w nich jawne zamawianie rezerw przed jednolitym łączeniem rynków dnia następnego. Rozwiązanie to zaproponowała Agencja ds. Współpracy Organów

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			funkcjonowania systemu energetycznego, którego skutkiem będzie zmiana krajowych przepisów dotyczących bilansowania w celu zmniejszenia w jak największym stopniu wpływu ograniczeń alokacji							Regulacji Energetyki w metodyce CORE CCM (decyzja ACER 02/2019) jako jedno z możliwych rozwiązań mających na celu zmniejszenie w maksymalnym możliwym stopniu wpływu ograniczeń alokacji. W celu realizacji tej reformy minister właściwy do spraw energii dokona zmiany rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego.
B6aL	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Badanie dotyczące działań służących zmniejszeniu wpływu ograniczeń alokacji w polskim systemie elektroenergetycznym	Publikacja wyników badania dotyczącego działań służących zmniejszeniu wpływu ograniczeń alokacji w polskim systemie elektroenergetycznym na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki.				IV kw.	2025	Badanie dotyczące działań służących zmniejszeniu wpływu ograniczeń alokacji w polskim systemie elektroenergetycznym zostanie przeprowadzone, a jego wyniki opublikowane na stronie internetowej organu regulacji energetyki. Badanie to zawierać będzie ocenę stosowania ograniczeń alokacji od czasu przyjęcia reformy w B6L, uzasadnienie ich zastosowania, ocenę wpływu obecnych działań zmniejszających wpływ ograniczeń alokacji oraz zalecenia dotyczące dodatkowych działań mających na celu zredukowanie w możliwie największym stopniu stosowania ograniczeń alokacji w polskim systemie elektroenergetycznym.
B10L	B2.4 Ramy prawne dla rozwoju magazynów energii	Kamień milowy	Wejście w życie zmian ustawy – Prawo energetyczne w zakresie magazynowania energii	Przepis w zmianach ustawy – Prawo energetyczne wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2021	Zmiany mają ułatwić rozwój magazynów energii, w tym w szczególności zwolnienie z zobowiązania taryfowego, zniesienie podwójnych opłat sieciowych, częściowe zwolnienie z opłat za przyłączenie magazynu do sieci, zwolnienie z obowiązku przedstawiania świadectw pochodzenia oraz z niektórych opłat w odniesieniu do

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										magazynowanej energii elektrycznej. Proponowane ramy taryfowe dla magazynowania powinny być niedyskryminacyjne i odzwierciedlać koszty.
B14L	B3.2 Wsparcie renaturalizacji i zabezpieczenia przed substancjami niebezpiecznymi	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy ułatwiającej kompleksową eliminację negatywnego wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów poprzemysłowych	Przepis w ustawie wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2022	<p>Wejście w życie ustawy, której celem jest zwiększenie bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi oraz poprawa stanu środowiska. Ustawa ma usunąć bariery organizacyjne i prawne występujące na drodze do kompleksowej eliminacji negatywnego wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów poprzemysłowych.</p> <p>Jest to forma pilotażu dla wcześniej określonych lokalizacji.</p> <p>W ustawie zostaną przewidziane przepisy dotyczące czterech niezależnych komponentów terenowych (różne lokalizacje i zakresy prac): 1) byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach; 2) dawnych Zakładów Chemicznych „Zachem” w Bydgoszczy; 3) Zakładów Chemicznych „Organika-Azot” w Jaworznie; 4) byłych Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu.</p> <p>Zakres projektu obejmuje rozpoznanie i inwentaryzację terenów, przygotowanie i ocenę skali problemów związanych z ograniczeniem oddziaływania na środowisko dużych terenów zdegradowanych oraz opracowanie kompleksowej dokumentacji inwestycyjnej dla tych terenów.</p>
B15L	B3.2 Wsparcie renaturalizacji i zabezpieczenia przed substancjami niebezpiecznymi	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego lub aktów prawnych dotyczących materiałów niebezpiecznych zalegających na	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				II kw.	2025	<p>Wejście w życie co najmniej jednego aktu prawnego, który przewiduje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opis kompetencji organów publicznych w sprawach związanych z unieszkodliwianiem materiałów niebezpiecznych na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej; – obowiązek opracowania rocznego planu

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej							dotyczącego materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej; – definicję zatopionych materiałów niebezpiecznych, ustanowienie rejestru takich materiałów niebezpiecznych, a także obowiązek zgłaszania wykrytych lub zidentyfikowanych materiałów niebezpiecznych.
B16L	B3.2.1 Inwestycje w neutralizację ryzyka oraz odnowę obszarów lądowych i morskich	Wartość docelowa	Dokumentacja dotycząca inwestycji związanych z terenami lądowymi i morskimi, które są narażone na obecność zanieczyszczeń lub substancji niebezpiecznych		Liczba	0	8	III kw.	2026	Dokumentacja opublikowana w odniesieniu do inwestycji w neutralizację ryzyka i rekultywację co najmniej czterech wcześniej określonych obszarów lądowych i czterech wcześniej określonych obszarów morskich, które są narażone na obecność zanieczyszczeń lub substancji niebezpiecznych: a) w odniesieniu do każdego obszaru lądowego – ocena stanu środowiska; oraz b) w odniesieniu do każdego obszaru morskiego – plany neutralizacji określające planowane metody neutralizacji zalanych materiałów niebezpiecznych, z uwzględnieniem wpływu planowanej działalności m.in. na stan środowiska morskiego.
B21L	B3.3 Wsparcie dla zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi w rolnictwie i na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Wejście w życie zmian w przepisach krajowych, które są niezbędne do poprawy warunków odnoszących się do odpornej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich.	Przepis w zmianach wskazujący na wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie zmian, które przyczynią się do zwiększenia odporności rolnictwa na suszę oraz zapobiegania powodziom na użytkach rolnych; poprawy racjonalności gospodarki wodnej dzięki odpowiedniemu regulowaniu stosunków wodnych na użytkach rolnych i ograniczeniu odpływu wody; oraz zwiększenia retencji wód. Zmiany są zgodne z wymogami określonymi w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności zapewnią one zgodność z przepisami UE w zakresie ochrony środowiska,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										w tym z dyrektywą w sprawie OOS i ramową dyrektywą wodną. Zmiany nie będą prowadzić do pogorszenia poziomu zgodności z przepisami UE w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do inwestycji uznawanych za znaczące lub potencjalnie znaczące zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji na obszarach Natura 2000 lub mających na nie wpływ. Ponadto zmiany te nie zmieniają obecnie wiążących przepisów dotyczących poboru wody.
B22L	B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Przyjęcie kryteriów kwalifikacji w odniesieniu do zaproszeń do składania wniosków	Przyjęcie kryteriów przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi				II kw.	2022	Inwestycje zostaną wybrane w drodze szczegółowych zaproszeń do składania wniosków na podstawie kryteriów środowiskowych. Projekt przyczyni się do zwiększenia odporności rolnictwa na suszę oraz zapobiegania powodziom na użytkach rolnych; poprawy racjonalności gospodarki wodnej dzięki odpowiedniemu regulowaniu stosunków wodnych na użytkach rolnych i ograniczeniu odpływu wody; oraz zwiększenia retencji wód, pod warunkiem że ich potrzeba i charakter są odpowiednio uzasadnione. Pierwszeństwo mają rozwiązania oparte na przyrodzie i inne rozwiązania odporne na zmiany klimatu. Wspierane będą wyłącznie projekty, które nie prowadzą do pogorszenia stanu wód powierzchniowych i gruntowych oraz nie uniemożliwiają poprawy stanu lub potencjału ekologicznego odnośnych jednolitych części wód.
B24L	B3.4 Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy mającej na celu wspieranie zdolności obszarów	Przepis w ustawie wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2023	Wejście w życie ustawy mającej na celu wspieranie zdolności obszarów miejskich do inwestowania w zieloną transformację. Zapewni ona uwzględnienie aspektów zrównoważonego rozwoju w procedurach

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	transformacji obszarów miejskich		miejskich do inwestowania w zieloną transformację.							planowania przestrzeni miejskiej. Zapewni konsultacje z zainteresowanymi stronami w ramach tych procedur. W jej ramach przewidziano wspieranie potencjału instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym w celu realizacji takich projektów. Przepisy te mogą przewidywać rozsądny okres przejściowy na skuteczne stosowanie niektórych obowiązków w zakresie dostosowań urbanistycznych.
B25L	B3.4 Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji obszarów miejskich	Kamień milowy	Instrument Zielonej Transformacji Miast	Utworzenie Instrumentu Zielonej Transformacji Miast i przyjęcie jego szczegółowego regulaminu i procedur w porozumieniu ze wszystkimi zainteresowanymi stronami				II kw.	2022	Utworzenie Instrumentu Zielonej Transformacji Miast w celu wsparcia a) zielonej transformacji miast oraz b) inwestycji w zieloną cyfryzację miast przy wykorzystaniu przyjętych procedur. Instrument Zielonej Transformacji Miast będzie zgodny z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01). Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikowalności projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. W zakresie zadań znajduje się dodatkowy wymóg, aby wybierane były

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										tylko te działania, które są zgodne z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Instrument Zielonej Transformacji Miast zagwarantuje, aby wszelkie środki powracające (tj. odsetki od pożyczek, stopa zwrotu z kapitału własnego lub spłacona kwota główna, pomniejszone o kwotę towarzyszących im kosztów) powiązane z tym instrumentem były wykorzystywane do realizacji tych samych celów polityki, w tym po roku 2026, lub do spłaty pożyczki z RRF.
B26L	B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast	Wartość docelowa	T1 – Podpisanie umów pożyczki		Liczba	0	201	IV kw.	2024	201 umów pożyczki podpisanych w ramach Instrumentu Zielonej Transformacji Miast.
B27aL	B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast	Wartość docelowa	T2 – Projekty w ramach Instrumentu Zielonej Transformacji Miast		Liczba	0	1 033	III kw.	2026	Pozwolenie na użytkowanie, powiadomienie o zakończeniu, protokół odbioru końcowego, protokół dostawy lub równoważny dokument zostaną wydane w odniesieniu do 1 033 projektów.
B28L	B3.5 Reforma budownictwa mieszkaniowego dla osób o niskich i średnich dochodach, z uwzględnieniem wyższej efektywności energetycznej budynków	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni	Zawarcie w ustawie o zmianie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla				II kw.	2022	Zmiany wprowadzone w ustawie przewidują zwiększenie wsparcia na rzecz inwestycji w budowę budynków o standardzie energii wyższym o 20 % od budynku o niemal zerowym zużyciu energii. Planuje się zwiększyć wsparcie w porównaniu ze standardowymi mieszkaniami z poziomu 80 % do poziomu 95 % w przypadku gospodarstw domowych o niskich dochodach i z poziomu 35 % do poziomu 60 % w przypadku gospodarstw domowych o średnich dochodach. Przepisy te będą miały zastosowanie do wszystkich źródeł wsparcia publicznego.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			i tymczasowych pomieszczeń i wprowadzenie powiązanych z tym faktem zmian w innych ustawach	bezdolnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń przepisu określającego termin jej wejścia w życie i wprowadzenie powiązanych z tym faktem zmian w innych ustawach						
B30L	B3.5.1 Inwestycje w projekty mieszkaniowe	Wartość docelowa	Budowa lub renowacja budynków		Liczba	0	134	II kw.	2026	Liczba budynków wybudowanych lub wyremontowanych. W ramach zaproszenia wskazane zostaną następujące rodzaje projektów, których dotyczy wsparcie: lokale mieszkalne stanowiące część zasobów mieszkaniowych gminy, mieszkania chronione i mieszkania na wynajem utworzone z udziałem gminy lub stowarzyszenia międzygminnego przez inwestorów innych niż gmina.
B32L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie ustaw o zmianie ram legislacyjnych dotyczących społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej i biometanu: Zmiana	Przepisy w aktach zmieniających i w rozporządzeniach u wskazujące na wejście w życie tych zmian				I kw.	2023	Przyjęcie i wejście w życie aktów zmieniających i rozporządzenia, w tym: 1. W zmienionej ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii na nowo określili się zasady działania klastrów energii (lepsze warunki do tworzenia takich podmiotów) poprzez zapewnienie: zasad, definicji lub pojęć, które dotyczą: zakresu, umów, przedmiotu działania klastra energii, rejestru klastra energii czy współpracy poszczególnych członków klastra energii z operatorami systemów.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			ustawy o odnawialnych źródłach energii, zmiana przepisów dotyczących rynku energii oraz wejście w życie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o odnawialnych źródłach energii							<p>2. W zmienionej ustawie o odnawialnych źródłach energii wprowadzone zostaną modele zbiorowe prosumentów energii. Wejście w życie przepisów dotyczących modeli zbiorowych prosumentów energii może się opóźnić.</p> <p>3. W ramach zmian aktów ustawodawczych dotyczących rynku energii wdrożone zostaną przepisy dotyczące nowych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej, co zapewni, aby odbiorcy końcowi, w szczególności odbiorcy będący gospodarstwami domowymi, byli uprawnieni do uczestnictwa w społeczności energetyczne.</p> <p>4. W ramach rozporządzenia do ustawy o odnawialnych źródłach energii w sprawie zasad rozliczania energii przez spółdzielnie energetyczne wprowadzone zostaną przepisy precyzujące zasady działania jednego z modeli społeczności energetycznej działającej w zakresie energii odnawialnej.</p> <p>5. Zmiany ustawy o odnawialnych źródłach energii, w których to zmianach ureguluje się zasady prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze biometanu.</p>
B33L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie lądowych farm wiatrowych	Przepis w ustawie o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie lądowych farm wiatrowych wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie ustawy zmieniającej, co przyczyni się do usunięcia formalnych barier dla inwestycji w infrastrukturę lądową. W ramach zmiany zostanie uelastyczniona zasada odległości (minimalna odległość wiatraka od budynku mieszkalnego na poziomie dziesięciokrotności wysokości wiatraka, 10H), przyznając gminom większą władzę w zakresie określania minimalnych odległości w ramach procedury zagospodarowania przestrzennego i procedury planistycznej, a także regionalnym dyrekcjom ochrony środowiska

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										w ramach procedury wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ogólna zasada 10H zostanie utrzymana przy równoczesnym umożliwieniu odchylenia od niej oraz przyznaniu poszczególnym gminom większej władzy w zakresie określania lokalizacji farm wiatrowych w ramach procedury opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (procedura planistyczna/zagospodarowania przestrzennego). W ramach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego możliwe będzie określanie mniejszej odległości farmy wiatrowej od budynku mieszkalnego, po uwzględnieniu zasięgu oddziaływania farm wiatrowych na podstawie prognozy wpływu na środowisko sporządzonej w ramach takiego planu.
B34L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia określającego plan aukcji na odnawialne źródła energii na lata 2022–2027	Przepis w rozporządzeniu wskazujący na jego wejście w życie				III kw.	2022	Wejście w życie rozporządzenia określającego plan aukcji na odnawialne źródła energii w podziale na technologie (w tym nowe lądowe farmy wiatrowe). W planie określony zostanie budżet i wolumen wytworzonej energii elektrycznej przeznaczony do sprzedaży w ramach aukcji na zasadach konkurencyjnych w latach 2022–2027.
B35L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T1 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)		Liczba	11,2	18	II kw.	2022	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych
B36L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T2 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych		Liczba	18	20	III kw.	2022	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			i fotowoltaicznych (w GW)							
B37L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T3 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)		Liczba	20	23	I kw.	2023	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych
B38L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T4 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)		Liczba	23	23,5	III kw.	2023	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych
B39L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego w następstwie ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych	Przepis w rozporządzeniu wskazujący na jego wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie następujące rozporządzenie wykonawcze: Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie opłaty koncesyjnej – zgodnie z art. 34 ust. 2a ustawy Prawo energetyczne obowiązkiem uiszczania opłaty koncesyjnej na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki objęto również przedsiębiorstwa energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych. Ponadto w związku ze zmianą ustawy – Prawo energetyczne z dnia 15 kwietnia 2021 r. działalnością, która również zostanie objęta opłatą koncesyjną, jest magazynowanie energii elektrycznej.
B40L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego	Przepis w rozporządzeniu wskazujący na				IV kw.	2022	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie rodzajów przepływów środków pieniężnych uwzględnianych przy obliczaniu ceny

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	odnawialnych źródeł energii		w następstwie ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych	jego wejście w życie						skorygowanej oraz szczegółowego sposobu obliczania ceny skorygowanej W rozporządzeniu zostaną określone uregulowanie rodzajów przepływów środków pieniężnych uwzględnianych przy obliczaniu ceny skorygowanej oraz wprowadzenie szczegółowego sposobu obliczania ceny skorygowanej. W trakcie tego procesu uwzględnione zostaną takie czynniki jak pomoc inwestycyjna, termin udzielenia pomocy inwestycyjnej oraz zasady udzielania pomocy publicznej na ochronę środowiska i cele związane z energią. Celem jest uproszczenie wspomnianej procedury dla inwestorów morskich farm wiatrowych.

C. KOMPONENT C: „TRANSFORMACJA CYFROWA”

Komponent C polskiego planu odbudowy i zwiększania odporności odnosi się do szeregu wyzwań. Po pierwsze, dotyczy on różnic między obszarami miejskimi i wiejskimi pod względem łączności oraz dostępu do szybkiego i niezawodnego połączenia internetowego zarówno przewodowego, jak i bezprzewodowego; po drugie – konieczności szybszego i bezpieczniejszego wykorzystywania usług cyfrowych w sektorze publicznym; po trzecie – ogólnego braku ukierunkowanej strategii kształcenia i szkolenia w dziedzinie technologii cyfrowych, co w czasie pandemii COVID-19 wyraźnie uwidocznili niedostateczny poziom umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli i niewystarczająca ilość posiadanego przez nich sprzętu ICT. Ponadto w komponencie tym uwzględniono konieczność zwiększenia cyberbezpieczeństwa publicznego systemu informacyjnego w celu szybkiego reagowania na cyberataki i incydenty związane z bezpieczeństwem.

Komponent ten służy przyspieszeniu procesu cyfryzacji kraju poprzez transformację cyfrową sektora publicznego, gospodarki i społeczeństwa. Składa się z działań, których celem jest: poprawa dostępu do szybkiego internetu; opracowywanie e-usług i zwiększanie ich dostępności w aplikacji mobilnej mObywatel oraz usprawnienie komunikacji między instytucjami publicznymi, obywatelami i przedsiębiorstwami; wzrost bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, zabezpieczenie infrastruktury przetwarzania danych oraz cyfryzacja infrastruktury służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo; wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze.

Reformy i inwestycje opracowane w ramach komponentu przyczyniają się do wykonania trzech zaleceń krajowych określonych dla Polski w ostatnich dwóch latach, dotyczących konieczności ukierunkowania inwestycyjnej polityki gospodarczej na infrastrukturę cyfrową (zalecenie krajowe nr 3, 2019) i transformację cyfrową (zalecenie krajowe nr 3, 2020), jak również potrzeby podnoszenia umiejętności cyfrowych i dalszego promowania transformacji cyfrowej przedsiębiorstw i administracji publicznej (zalecenie krajowe nr 2, 2020).

Oczekuje się, że żaden ze środków w tym komponencie nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01).

Oczekuje się, że komponent ten pomoże w promowaniu transformacji cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury szerokopasmowej sieci dostępu nowej generacji, zwiększenie wykorzystania narzędzi cyfrowych w sektorze publicznym oraz podniesienie e-kompetencji w społeczeństwie (przedsiębiorstw, administracji publicznej, nauczycieli i uczniów). Przyczyni się on do optymalizacji cyberbezpieczeństwa, zwiększenia efektywności przetwarzania danych i modernizacji infrastruktury służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Ponadto ewentualne wdrożenie innowacyjnych rozwiązań chmurowych nowej generacji pozwoli stworzyć stabilne i zrównoważone infrastruktury chmurowe.

C.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

C1.1 Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu

Reforma ta ma na celu zagwarantowanie powszechnego dostępu do szybkiego internetu i usług cyfrowych w całej Polsce, w tym na obszarach tzw. „białych plam”, na których nie istnieje infrastruktura szerokopasmowa o dużej przepustowości.

Zostanie to osiągnięte po pierwsze – poprzez likwidację barier legislacyjnych w przypadku inwestycji w sieci szerokopasmowe, a po drugie – poprzez dostosowanie krajowego prawodawstwa do ogólnounijnego zestawu narzędzi łączności z dnia 25 marca 2021 r. Zmiany prawne będą dotyczyć m.in. zmiany rozporządzenia w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych oraz rozporządzenia w sprawie systemu pojedynczego punktu informacyjnego.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 marca 2023 r.

C1.1.1 Dostęp do sieci szerokopasmowej

Celem tej inwestycji jest zwiększenie zasięgu szybkiej sieci szerokopasmowej w Polsce oraz wsparcie wdrażania lokalnych sieci komputerowych (LAN) w szkołach. Działanie to polega na podłączaniu lokali mieszkalnych do szerokopasmowego internetu, a szkół – do zmodernizowanej sieci LAN.

C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie

Celem tej reformy jest wspieranie cyfryzacji w Polsce. Działanie to polega na: (i) zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, (ii) zmianie ustawy o podatku od towarów i usług w zakresie stosowania ustrukturyzowanych faktur, (iii) określeniu wiążących standardów wyposażenia szkół w infrastrukturę cyfrową oraz (iv) utworzeniu Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych.

C2.1.1 E-usługi publiczne i rozwiązania IT dla administracji publicznej

Celem tej inwestycji jest rozwój e-usług publicznych. Działanie to obejmuje następujące projekty:

- nowe e-usługi publiczne online lub e-usługi zintegrowane z aplikacją mObywatel;
- uruchomienie lub rozbudowa publicznych systemów informatycznych;
- udostępnienie beneficjentom systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją oraz uruchomienie usługi w chmurze SaaS2 EZD RP;
- uruchomienie krajowego systemu e-faktur;
- uruchomienie nowych lub zmodernizowanych e-usług w ramach e-Urzędu Skarbowego.

C2.1.2 Technologie cyfrowe w edukacji szkolnej – urządzenia przenośne

Celem tej inwestycji jest wyposażenie polskich szkół w sprzęt ICT w celu szerszego wykorzystania technologii cyfrowych w edukacji szkolnej. Działanie to polega na przekazaniu szkołom urządzeń przenośnych lub udostępnieniu ich za pośrednictwem instytucji zarządzających szkołami oraz przekazanie szkołom bonów na komputery przenośne.

C2.1.3 E-kompetencje

Celem tej inwestycji jest podniesienie poziomu kompetencji cyfrowych społeczeństwa. Działanie to polega na organizacji szkoleń z zakresu kompetencji cyfrowych i ustanowieniu Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych.

C3.1 Zwiększenie cyberbezpieczeństwa

Celem tej reformy jest zwiększenie zdolności krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. Działanie to polega na nowelizacji ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.

C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo

Celem tej inwestycji jest rozszerzenie obowiązujących w Polsce rozwiązań z zakresu cyberbezpieczeństwa. Działanie to polega na: (i) przedsięwzięciach w dziedzinie cyberbezpieczeństwa; (ii) wybudowaniu centrum przetwarzania danych; (iii) dostarczeniu sprzętu organom ścigania oraz (iv) wdrożeniu rozwiązań z zakresu infrastruktury lub usług przetwarzania danych.

C.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezwrotnego wsparcia finansowego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
C1G	C1.1 Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Ramy przygotowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów na rzecz dofinansowania projektów budowy sieci szerokopasmowych na obszarach białych NGA (dostęp nowej generacji), na których obecnie nie istnieją sieci dostępu nowej generacji.	Publikacja ram na stronach internetowych Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Centrum Projektów Polska Cyfrowa				II kw.	2022	Ustanowienie ram jako podstawy następującego zaproszenia do składania wniosków. Ramy będą obejmowały przepisy służące zapewnieniu pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01) w odniesieniu do projektów objętych wsparciem w ramach tego działania poprzez zastosowanie kontroli zrównoważonego charakteru projektów, wykazu wyłączeń oraz wymogu zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.
C2G	C1.1 Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych	Przepis w zmianie rozporządzenia wskazujący na wejście w życie				I kw.	2023	Wejście w życie zmiany rozporządzenia w sprawie krajowej inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych mającej na celu lepszą identyfikację obszarów wymagających dodatkowego wsparcia w ramach interwencji publicznych.
C3G	C1.1 Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia w sprawie pojedynczego punktu informacyjnego	Przepis w zmianie rozporządzenia wskazujący na jej wejście w życie				IV kw.	2022	Wejście w życie zmiany rozporządzenia w sprawie pojedynczego punktu informacyjnego w celu dostarczenia operatorom informacji o infrastrukturze na potrzeby inwestycji telekomunikacyjnych oraz narzędzia planowania.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
C5aG	C1.1.1 Dostęp do sieci szerokopasmowej	Kamień milowy	Podpisanie umów z dostawcami usług szerokopasmowych	Podpisane umowy				IV kw.	2025	Podpisanie umów z dostawcami usług szerokopasmowych, aby zapewnić 521 000 lokali mieszkalnych dostęp do szerokopasmowego internetu.
C6G	C1.1.1 Dostęp do sieci szerokopasmowej	Kamień milowy	Lokale mieszkalne, które mają dostęp do sieci szerokopasmowych o przepustowości 100 Mb/s	Wzrost odsetka lokali mieszkalnych, które mają dostęp do sieci szerokopasmowych				III kw.	2026	Wzrost odsetka lokali mieszkalnych w Polsce, które mają dostęp do sieci szerokopasmowych o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, o co najmniej 4 punkty procentowe w porównaniu z wartością bazową z 2023 r. wynoszącą 79,6 %.
C6aG	C1.1.1 Dostęp do sieci szerokopasmowej	Wartość docelowa	Lokalna sieć komputerowa (LAN) w szkołach		Liczba	0	2 000	II kw.	2026	Zmodernizowane połączenie LAN zainstalowane w co najmniej 2 000 szkół.
C7G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Informatyzacja działalności podmiotów realizujących zadania publiczne	Przepis wskazujący na wejście zmian w życie				IV kw.	2024	Wejście w życie nowelizacji ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie: (i) umożliwienia utworzenia państwowej architektury informacji, (ii) powołania Komisji Cyfryzacji, (iii) zapewnienia podstawy prawnej do przyjęcia strategii informatyzacji państwowej oraz (iv) wprowadzenia systemu inwentaryzacji systemów ICT.
C8G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Stosowanie ustrukturyzowanych faktur	Przepis wskazujący na wejście zmian w życie				IV kw.	2025	Wejście w życie nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług w zakresie stosowania ustrukturyzowanych faktur przez podatników, których łączna wartość sprzedaży wraz z kwotą podatku, udokumentowana tymi fakturami wystawionymi w danym miesiącu, przekracza 10 000 PLN.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Można zastosować okres przejściowy, tak aby stosowanie ustrukturyzowanych faktur przez tych podatników było obowiązkowe od dnia 1 kwietnia 2026 r.
C9G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Minimalne wiążące standardy wyposażenia wszystkich szkół w infrastrukturę cyfrową w celu umożliwienia wykorzystania technologii cyfrowych w nauczaniu na równym poziomie w każdej szkole.	Przyjęcie standardów				III kw.	2022	<p>Przyjęcie wiążących standardów wyposażenia szkół w infrastrukturę cyfrową, które będą obowiązkowe dla szkół tak, by osiągnęły ten sam poziom infrastruktury cyfrowej. Opracowanie standardów będzie obejmowało konsultacje z zainteresowanymi stronami oraz z samorządem terytorialnym.</p> <p>W dziedzinie edukacji określone zostaną minimalne wiążące standardy wyposażenia szkół w infrastrukturę cyfrową. Obowiązkowe wytyczne zostaną opracowane we współpracy z instytucjami samorządowymi na szczeblu lokalnym oraz w porozumieniu z szeroką grupą zainteresowanych stron i zapewnią minimalny poziom wyposażenia każdej szkoły w Polsce w sprzęt informacyjno-komunikacyjny (ICT).</p>
C10G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Wejście w życie uchwały Rady Ministrów w sprawie Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych	Przepis w uchwale Rady Ministrów wskazujący na jej wejście w życie				III kw.	2022	Wejście w życie uchwały Rady Ministrów w sprawie Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (będącego programem wieloletnim do 2030 r.), w tym planu wdrażania, środków oceny i monitorowania zgodnie z „ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju”. Program jest opracowywany przy

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>zastosowaniu podejścia obejmującego szereg zainteresowanych stron. W ramach programu ustanawia się między innymi Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (CRKC) oraz politykę rozwoju kompetencji cyfrowych.</p> <p>Jeżeli chodzi o kompetencje cyfrowe, przygotowany i wdrożony zostanie Program Rozwoju Kompetencji Cyfrowych. W ramach programu zostanie zdefiniowany obszerny, długoterminowy zbiór wymogów dotyczących wsparcia rozwoju i monitorowania kompetencji cyfrowych w obszarze edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej. W programie zostanie wyraźnie określona kwestia powołania i funkcjonowania Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych. Dokument zostanie opracowany przy zastosowaniu podejścia obejmującego wiele zainteresowanych stron.</p>
C12G	C2.1.1 E-usługi publiczne i rozwiązania IT dla administracji publicznej	Wartość docelowa	E-usługi publiczne		Liczba	0	69	II kw.	2026	Udostępnienie nowych e-usług publicznych online lub ich integracja z aplikacją mObywatel.
C13aG	C2.1.1 E-usługi publiczne i rozwiązania IT dla administracji publicznej	Wartość docelowa	Publiczne systemy informatyczne		Liczba	0	6	II kw.	2026	Uruchomienie lub rozbudowa co najmniej 6 publicznych systemów informatycznych.
C13bG	C2.1.1 E-usługi publiczne i rozwiązania IT dla administracji publicznej	Kamień milowy	Cyfryzacja administracji publicznej	Dostępne systemy elektronicznego				II kw.	2026	Systemy elektronicznego zarządzania dokumentacją zostaną udostępnione się do wykorzystania w produkcji przez 2 000 beneficjentów.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
				o zarządzania dokumentacją						Uruchomienie usługi w chmurze SaaS2 EZD RP z możliwością podłączenia do niej około 300 000 użytkowników.
C13cG	C2.1.1 E-usługi publiczne i rozwiązania IT dla administracji publicznej	Kamień milowy	Uruchomienie krajowego systemu e-faktur	Uruchomienie krajowego systemu e-faktur				II kw.	2026	Uruchomienie krajowego systemu e-faktur.
C13dG	C2.1.1 E-usługi publiczne i rozwiązania IT dla administracji publicznej	Wartość docelowa	Uruchomienie nowych albo zmodernizowanych e-usług w ramach e-Urzędu Skarbowego		Liczba	0	33	II kw.	2026	Uruchomienie 33 nowych albo zmodernizowanych e-usług w ramach e-Urzędu Skarbowego.
C14G	C2.1.2 Technologie cyfrowe w edukacji szkolnej – urządzenia przenośne	Wartość docelowa	Bony na komputery przenośne		Liczba	0	533 658	IV kw.	2025	Zarejestrowanie w bazie danych systemu „Laptop dla nauczyciela” co najmniej 533 658 bonów (kodów zniżkowych) na komputery przenośne.
C15G	C2.1.2 Technologie cyfrowe w edukacji szkolnej – urządzenia przenośne	Wartość docelowa	Dostarczone urządzenia przenośne		Liczba	0	16 500	I kw.	2026	Przekazanie urządzeń przenośnych (laptopów, laptopów przeglądarkowych lub tabletów) do 16 500 szkół, bezpośrednio lub za pośrednictwem instytucji zarządzających szkołami, zgodnie z informacjami zawartymi w protokołach odbioru.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
C16G	C2.1.3 E-kompetencje	Kamień milowy	Utworzenie Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (CRKC)	Sprawozdanie na temat struktury organizacyjnej i funkcjonowania CRKC				IV kw.	2022	<p>W ramach urzędu ministra właściwego do spraw cyfryzacji zostanie utworzone Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (CRKC).</p> <p>Głównym celem Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych jest wzmocnienie i usprawnienie systemu koordynacji rozwoju kompetencji cyfrowych w Polsce poprzez realizację następujących podfunkcji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Funkcja badawczo-analityczna obejmuje działania polegające na prowadzeniu badań i monitorowania w zakresie kompetencji cyfrowych w połączeniu z funkcją obserwacyjną polegającą na gromadzeniu i porządkowaniu wiedzy w tym zakresie. Prowadzi to do formułowania zaleceń i propozycji odpowiednich działań. – Funkcja testowania i wdrażania obejmuje testowanie w formie działań pilotażowych oraz wdrażanie najbardziej wartościowych i obiecujących rozwiązań, zaleceń i propozycji wynikających z działań pilotażowych i realizacji funkcji badawczo-analitycznej. - Funkcja edukacyjna i popularyzatorska <p>Funkcja ta obejmuje takie działania jak doradztwo, mentoring, seminaria, szkolenia i kursy, a także upowszechnianie wyników działań</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Centrum za pomocą portalu informacyjnego.
C20G	C2.1.3 E-kompetencje	Wartość docelowa	Szkolenie z zakresu kompetencji cyfrowych		Liczba	0	250 000	II kw.	2026	Wydanie 250 000 certyfikatów odbycia szkolenia z zakresu kompetencji cyfrowych.
C21G	C3.1 Zwiększenie cyberbezpieczeństwa	Kamień milowy	Nowelizacja ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa	Przepis w zmienionej ustawie wskazujący na jej wejście w życie				IV kw.	2025	Wejście w życie nowelizacji ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa wprowadzającej sektorowe zespoły reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego i rozszerzającej grupę podmiotów objętych „systemem ICT wspierającym współpracę w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa”.
C23G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Przedsięwzięcia w dziedzinie cyberbezpieczeństwa	Przedsięwzięcia w dziedzinie cyberbezpieczeństwa				II kw.	2026	– Utworzenie pod względem administracyjnym czterech sektorowych zespołów reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego. – Udostępnienie „systemu ICT wspierającego współpracę w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa” dodatkowym 385 beneficjentom.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										– Rozdzielenie kwoty 197 214 464 EUR między co najmniej 608 podmiotów na potrzeby inwestycji w cyberbezpieczeństwo.
C25G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Wartość docelowa	Budowa centrum przetwarzania danych		Liczba	0	1	III kw.	2026	Wzniesienie jednego budynku centrum przetwarzania danych. Podpisanie umowy (umów) na zasilanie tego budynku centrum przetwarzania danych energią ze źródeł odnawialnych.
C26G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Dostawa sprzętu dla organów ścigania	Protokoły dostawy				I kw.	2026	Dostarczenie następującego sprzętu: – 13 630 mobilnych terminali danych (MDT) z oprogramowaniem dla policji; – 30 punktów mobilnych dla Straży Granicznej; – jeden samowystarczalny mobilny punkt pomocy medycznej na wypadek zagrożeń medycznych, biochemicznych, radiologicznych i ryzyka związanego z kłeskami żywiołowymi.
C27G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego zainteresowania (projekt IPCEI): Wybór projektów dotyczących chmury obliczeniowej nowej generacji	Podpisanie umów z wybranymi podmiotami				III kw.	2023	Wybór projektów i podpisanie umów po ogłoszeniu naboru wniosków projektowych w celu wsparcia rozwoju rozwiązań z zakresu chmury obliczeniowej nowej generacji w Polsce.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
C28G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Wartość docelowa	Ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego zainteresowania (projekt IPCEI): Rozwiązania w zakresie przetwarzania danych dotyczących infrastruktury krajowej lub usług		Liczba	0	5	I kw.	2025	Wdrożenie co najmniej pięciu rozwiązań w zakresie przetwarzania danych dotyczących infrastruktury lub usług.

C.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane ze wsparcia w formie pożyczki

C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze

Reforma ma na celu poprawę otoczenia legislacyjnego dla rozwoju sieci telefonii ruchomej poprzez usunięcie barier dla rozbudowy sieci 5G, z uwzględnieniem zestawu narzędzi łączności UE.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

C2.2 Reforma podstaw transformacji cyfrowej systemu edukacji

Reforma stanowi podstawę transformacji cyfrowej systemu edukacji poprzez przyjęcie polityki transformacji cyfrowej edukacji i przygotowanie dzieci i młodzieży do życia w społeczeństwie informacyjnym. Cele tego strategicznego dokumentu są ukierunkowane na skuteczną i znaczącą integrację nowych technologii w nauczaniu, uczeniu się i ocenie; opracowuje się je z zastosowaniem podejścia partycypacyjnego.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 września 2022 r.

C2.2.1 Technologie cyfrowe w nauczaniu

Celem tej inwestycji jest zwiększenie poziomu wyposażenia w cyfrowy sprzęt i infrastrukturę ICT w szkołach. Działanie to polega na (i) dostarczaniu zestawów ICT na potrzeby nauczania zdalnego oraz (ii) utworzeniu laboratoriów sztucznej inteligencji (AI).

C4.1.1 Wspieranie zaawansowanej transformacji cyfrowej

Działanie to obejmuje inwestycje publiczne w instrument – Polski Fundusz Wsparcia dla Zaawansowanej Transformacji Cyfrowej – w celu zachęcenia do realizacji inwestycji prywatnych oraz poprawy dostępu do finansowania na rzecz wspierania zaawansowanej transformacji cyfrowej w Polsce. W ramach Instrumentu udzielane będą pożyczki bezpośrednio podmiotom sektora prywatnego, a także podmiotom sektora publicznego prowadzącym podobną działalność.

Instrumentem zarządza Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pełniący funkcję partnera wykonawczego. Instrument obejmuje następujące linie produktowe:

- bezpośrednie finansowanie BGK 1: linia ta zapewnia przedsiębiorstwom bezpośrednie pożyczki na pokrycie kosztów inwestycji w inteligentne sieci energetyczne.
- bezpośrednie finansowanie BGK 2: linia ta zapewnia przedsiębiorstwom bezpośrednie pożyczki na pokrycie kosztów inwestycji w zaawansowane technologie cyfrowe.
- bezpośrednie finansowanie BGK 3: linia ta zapewnia przedsiębiorstwom bezpośrednie pożyczki na pokrycie kosztów inwestycji w infrastrukturę teleinformatyczną (w tym wielkoskalowe wyposażenie komputerowe).

Aby objąć inwestycję Instrumentem, Polska i BGK podpisują umowę wykonawczą zawierającą:

1. Opis procesu decyzyjnego w ramach Instrumentu: Ostateczną decyzję inwestycyjną w ramach Instrumentu podejmuje komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny

- organ zarządzający – musi ona zostać następnie zatwierdzona większością głosów członków niezależnych od rządu.
2. Najważniejsze wymogi ustanowione w powiązanej polityce inwestycyjnej, które obejmują:
    - a) Opis produktu finansowego i kwalifikujących się beneficjentów końcowych.
    - b) Wymóg, zgodnie z którym wszystkie inwestycje objęte wsparciem muszą być opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia.
    - c) Wymóg poszanowania zasady „nie czynić poważnych szkód” ustanowionej w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (C(2023) 6454 final). W szczególności polityka inwestycyjna wyklucza możliwość uznania za kwalifikowalne następujących działań i aktywów: (i) działania i aktywa związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla³⁵; (ii) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności³⁶ (iii) działania i aktywa związane ze składowiskami odpadów, spalarniami³⁷ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów³⁸. Ponadto polityka inwestycyjna wymaga zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w dziedzinie ochrony środowiska beneficjentów końcowych Instrumentu.
    - d) Wymóg, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów.
  3. Kwotę objętą umową wykonawczą, strukturę opłat dla partnera wykonawczego oraz wymóg ponownego zainwestowania wszelkich środków powracających zgodnie z polityką inwestycyjną Instrumentu, chyba że wykorzystuje się je do obsługi spłaty pożyczek w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.
  4. Wymogi w zakresie monitorowania, audytu i kontroli, w tym:
    - a) Opis systemu monitorowania partnera wykonawczego ustanowionego na potrzeby przekazywania informacji na temat uruchomionych inwestycji.

---

³⁵Z wyjątkiem a) aktywów i działań związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01) oraz b) działań i aktywów przewidzianych w ppkt (ii), w przypadku których stosowanie paliw kopalnych jest tymczasowe i technicznie nieuniknione do celów terminowego przejścia na działalność bez udziału paliw kopalnych.

³⁶Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

³⁷Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu. .

³⁸Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu. .

- b) Opis stosowanych przez partnera wykonawczego procedur zapewniających zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów, ich wykrywanie oraz eliminowanie.
  - c) Obowiązek weryfikowania kwalifikowalności każdej operacji zgodnie z wymogami przewidzianymi w umowie wykonawczej przed zobowiązaniem się do finansowania danej operacji.
  - d) Obowiązek przeprowadzania audytów ex post opartych na analizie ryzyka zgodnie z planem audytów BGK. Wspomniane audyty mają na celu potwierdzenie (i) skuteczności systemów kontroli, w tym również w zakresie wykrywania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów; (ii) zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”, zasadami pomocy państwa i wymogami dotyczącymi celu cyfrowego oraz (iii) spełnienia wymogu, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów. Audyty służą również zweryfikowaniu legalności przeprowadzanych transakcji oraz sprawdzeniu zgodności z warunkami określonymi w mającej zastosowanie umowie wykonawczej.
5. Wymogi dotyczące inwestycji cyfrowych realizowanych przez partnera wykonawczego: co najmniej 260 000 000 EUR z inwestycji w ramach RRF w Instrument przyczyni się do transformacji cyfrowej zgodnie z załącznikiem VII do rozporządzenia w sprawie RRF.

Działanie obejmuje również publikację przewodnika dla przedsiębiorstw poświęconego przetwarzaniu w chmurze. Przewodnik pełni funkcję kompendium wiedzy (zawierającego również często zadawane pytania) na temat wykorzystania przetwarzania w chmurze w procesie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw. W przewodniku tym porusza się m.in. następujące zagadnienia: aspekty prawne transformacji przedsiębiorstwa dzięki wykorzystaniu przetwarzania w chmurze oraz kwestie związane z cyberbezpieczeństwem, efektywnością energetyczną oraz rozwojem kompetencji cyfrowych i umiejętności związanych z przetwarzaniem w chmurze.

C.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
C1L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku	Przepis w zmianie rozporządzenia wskazujący na jej wejście w życie				I kw.	2022	Wejście w życie zmiany rozporządzenia z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie metod pomiaru emisji pól elektromagnetycznych w środowisku
C2L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	Przepis w zmianie rozporządzenia wskazujący na jej wejście w życie				I kw.	2022	Wejście w życie zmienionego rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć, które mogą mieć znaczący wpływ na środowisko, co spowoduje wyłączenie inwestycji radiokomunikacyjnych z katalogu przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.
C3L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Nowy akt prawny służący usuwaniu kluczowych barier we wdrażaniu sieci 5G	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2023	Wejście w życie aktu lub aktów prawnych, którymi zlikwiduje się następujące główne bariery we wdrażaniu sieci 5G: 1) nadmiernie skomplikowana procedura przydziału częstotliwości na potrzeby rozwoju sieci 5G, 2) niewystarczająca definicja pojęć istotnych dla wdrożenia sieci 5G, 3) nadmierna biurokracja procedur administracyjnych, 4) ograniczenie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej, 5) niewystarczające rozwiązania regulacyjne wspierające rozwój sieci 5G.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
C8L	C2.2 Reforma podstaw transformacji cyfrowej systemu edukacji	Kamień milowy	Przyjęcie nowej polityki transformacji cyfrowej w obszarze edukacji, stanowiącej podstawę zmian w systemie edukacji i realizacji inwestycji w ICT oraz służącej określeniu kierunków procesu transformacji cyfrowej systemu edukacji w perspektywie krótko- i długoterminowej	Przyjęcie polityki				III kw.	2022	<p>Przyjęcie przez Radę Ministrów uchwały w sprawie polityki transformacji cyfrowej obszaru edukacji, mającej charakter dokumentu programowo-strategicznego, służącego do wyznaczenia ram dla polityki państwa i działań podejmowanych w obszarze transformacji cyfrowej edukacji w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.</p> <p>Dokument ten stanowi podstawę działań zainteresowanych stron i podmiotów będących uczestnikami oraz zostanie wykorzystany do określenia narzędzi służących osiągnięciu w pełni cyfrowego systemu edukacji, dostosowanego do współczesnych wyzwań środowiska edukacji przedszkolnej i kształcenia ogólnego. Polityka ta obejmuje plan wdrażania, środki oceny i monitorowania oraz jest opracowywana z zastosowaniem podejścia partycypacyjnego.</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
C9L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Kamień milowy	Konsultacje publiczne w sprawie ram określających procedury dystrybucji sprzętu ICT oraz udostępniania infrastruktury szkołom	Sprawozdanie podsumowujące wyniki konsultacji publicznych i następujące po nich działania rządu				III kw.	2022	<p>Konsultacje publiczne z udziałem szeregu zainteresowanych stron i partnerów społecznych, dotyczące ram dystrybucji sprzętu ICT (zestawu informatycznego na potrzeby nauczania zdalnego) oraz udostępniania infrastruktury szkołom (połączenia LAN, laboratoria STEM i AI).</p> <p>Wyniki konsultacji podsumowuje się w sprawozdaniu zawierającym najważniejsze uwagi zainteresowanych stron i partnerów społecznych oraz działania następcze podjęte przez rząd w związku z tymi uwagami.</p>
C10L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Kamień milowy	Ramy określające procedury dystrybucji urządzeń ICT oraz udostępniania infrastruktury szkołom	Przyjęcie przez Ministerstwo Edukacji i Nauki				II kw.	2023	<p>W ramach tych określa się minimalne warunki dystrybucji sprzętu ICT oraz udostępniania infrastruktury szkołom będącym beneficjentami, wynikające z wcześniejszych konsultacji publicznych z różnymi zainteresowanymi stronami i partnerami społecznymi.</p> <p>W ramach określa się jasne kryteria wyboru szkół będących beneficjentami; kryteria te odzwierciedlają potrzeby, jeżeli chodzi o sprzęt i infrastrukturę ICT, takie jak laboratoria, oraz ich potencjalny wpływ na wyniki szkół w zakresie edukacji.</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Biorąc pod uwagę potrzeby poszczególnych szkół będących beneficjentami, zaproszenie do składania ofert na dostawę infrastruktury i sprzętu ICT, które zostanie przeprowadzone po konsultacjach, musi być zgodne z zasadami równości, otwartości, przejrzystości i sprawiedliwości oraz musi zapewniać zrównoważony podział między szkoły w całym kraju na podstawie zarówno liczby ludności, jak i zasięgu geograficznego.
C12L	C2.2.1 Technologie cyfrowe w nauczaniu	Wartość docelowa	Dostarczenie zestawów ICT na potrzeby nauczania zdalnego		Liczba	0	13 900	II kw.	2026	Dostarczenie zestawów ICT na potrzeby nauczania zdalnego do 13 900 szkół, bezpośrednio lub za pośrednictwem instytucji zarządzających szkołami, zgodnie z protokołami odbioru.
C13aL	C2.2.1 Technologie cyfrowe w nauczaniu	Kamień milowy	Umowa lub umowy ramowe dotyczące laboratoriów sztucznej inteligencji (AI)	Podpisanie umowy ramowej (umów ramowych)				I kw.	2026	Podpisanie umowy lub umów ramowych określających warunki udzielania zamówień publicznych na utworzenie w szkołach laboratoriów sztucznej inteligencji (AI).
C13L	C2.2.1 Technologie cyfrowe w nauczaniu	Wartość docelowa	Utworzenie laboratoriów sztucznej inteligencji (AI)		Liczba	0	12 000	III kw.	2026	Utworzenie laboratoriów sztucznej inteligencji (AI) w 12 000 szkół, bezpośrednio lub za pośrednictwem instytucji zarządzających szkołami, zgodnie z protokołami odbioru.
C15L	C4.1.1 Wsparcie zaawansowanej transformacji cyfrowej	Kamień milowy	Przewodnik dla przedsiębiorstw dotyczący przetwarzania w chmurze	Publikacja na stronie internetowej ministerstwa				I kw.	2024	Opublikowanie przewodnika dla przedsiębiorstw poświęconego przetwarzaniu w chmurze na stronie internetowej właściwego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
				właściwego do spraw komputeryzacji						ministerstwa. Przewodnik pełni funkcję kompendium wiedzy (zawierającego również często zadawane pytania) na temat wykorzystania przetwarzania w chmurze w procesie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw.
C16L	C4.1.1 Wsparcie zaawansowanej transformacji cyfrowej	Kamień milowy	Umowa wykonawcza	Wejście w życie umowy wykonawczej				I kw.	2025	Wejście w życie umowy wykonawczej między ministrem właściwym do spraw komputeryzacji a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.
C17L	C4.1.1 Wsparcie zaawansowanej transformacji cyfrowej	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		%	0	100 %	III kw.	2026	Bank Gospodarstwa Krajowego zawiera prawnie wiążące umowy w sprawie finansowania z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania 100 % inwestycji RRF w ramach Instrumentu (uwzględniając opłaty za zarządzanie). Co najmniej 40 % tego finansowania, obliczone z zastosowaniem metodyki określonej w załączniku VII do rozporządzenia w sprawie RRF, ma przyczynić się do osiągnięcia celów cyfrowych.
C18L	C4.1.1 Wsparcie zaawansowanej transformacji cyfrowej	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję	Zaświadczenie potwierdzające przekazanie środków				III kw.	2026	Polska przekaże Bankowi Gospodarstwa Krajowego kwotę 650 000 000 EUR na potrzeby Instrumentu.

D. KOMPONENT D: „EFEKTYWNOŚĆ, DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SYSTEMU OCHRONY ZDROWIA”

Komponent ten odnosi się do szeregu wyzwań, przed którymi stoi obecnie polski system opieki zdrowotnej. W świetle spodziewanego w średnim i długim okresie znacznego wzrostu wydatków na opiekę zdrowotną, który zwiększy obciążenie finansów publicznych, szczególne znaczenie ma przesunięcie nacisku na podstawową opiekę zdrowotną i specjalistyczną opiekę ambulatoryjną. Sektor szpitali wymaga pilnej reformy, której będą towarzyszyć ukierunkowane inwestycje. Niektóre szpitale mają wysokie zadłużenie i niski wskaźnik obłożenia, a tymczasem wiele zabiegów medycznych wykonywanych obecnie w szpitalach można przeprowadzać na niższych szczeblach systemu opieki zdrowotnej i po niższych kosztach. System podstawowej opieki zdrowotnej jest niedofinansowany, cierpi na niedobór pracowników medycznych, a jego usługi są przeciążone. Jednocześnie system szpitalny boryka się z problemami chronicznego niedofinansowania, w szczególności jeżeli chodzi o zasoby ludzkie. Ze względu na niekorzystne warunki pracy, m.in. niskie wynagrodzenia, zawody medyczne nie cieszą się dużą popularnością i nastąpił znaczący drenaż mózgow. Niedobór zasobów ludzkich plasuje Polskę na jednym z najniższych miejsc w porównaniu z innymi państwami członkowskimi i sprawia, że wysoko wykwalifikowani specjaliści są nakłaniani do kontynuowania pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego. Dostęp do opieki zależy od regionu. Wykorzystanie e-zdrowia i nowoczesnych praktyk zarządzania jest niewystarczające.

Cele tego komponentu są wielowymiarowe: reforma sektora szpitali i wsparcie go inwestycjami zgodnie z potrzebą racjonalizacji piramidy opieki zdrowotnej, przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia, stworzenie wspierających warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej, wsparcie inwestycji w utworzenie specjalistycznych centrów badawczych i analitycznych na potrzeby nauk medycznych.

Komponent ten przyczynia się do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego poprawy odporności, dostępności i skuteczności systemu opieki zdrowotnej, m.in. poprzez zapewnienie wystarczających zasobów i przyspieszenie wdrażania usług w zakresie e-zdrowia (zalecenie krajowe nr 1, 2020).

Oczekuje się, że żaden ze środków w tym komponentie nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01).

D.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych

Celem reformy jest zapewnienie jakości i dostępności usług opieki zdrowotnej, a także zmiana struktury szpitali i zarządzania ich finansami. Działanie to polega na przyjęciu przepisów dotyczących: (i) racjonalizacji struktury świadczeń opieki zdrowotnej na poszczególnych obszarach, (ii) usprawnienia skoordynowanej opieki na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej, (iii) utworzenia Krajowej Sieci Onkologicznej i Krajowej Sieci Kardiologicznej, (iv) poprawy jakości systemu opieki zdrowotnej i bezpieczeństwa pacjentów oraz (v) umożliwienia świadczenia usług e-zdrowia.

D1.1.1 Modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych

Celem tej inwestycji jest wsparcie modernizacji podmiotów medycznych, które przystąpiły do Krajowej Sieci Onkologicznej lub Krajowej Sieci Kardiologicznej. Działanie to polega na dostarczeniu sprzętu medycznego,

przeprowadzeniu robót budowlanych lub przebudowie i dotyczy szpitali wybranych na podstawie przyjętych kryteriów.

D1.1.2 Transformacja cyfrowa opieki zdrowotnej

Celem inwestycji jest cyfryzacja opieki zdrowotnej. Działanie to polega na wprowadzeniu szeregu nowych cyfrowych usług zdrowotnych dla pacjentów lub lekarzy.

D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej

Celem reformy jest przyczynienie się do poprawy dopasowania potrzeb i dostępności przedstawicieli zawodów medycznych w Polsce.

Reforma będzie obejmować inicjatywy mające na celu zachęcenie osób młodych do podejmowania i kontynuowania studiów medycznych, a następnie do wykonywania zawodu medycznego w Polsce. Obejmuje ona (i) wprowadzenie systemu udzielania pożyczek dla studentów medycyny, w tym zachęt finansowych do wykonywania zawodu w Polsce po zakończeniu studiów oraz (ii) utworzenie studiów II stopnia dla lekarzy medycyny ratunkowej, co przełoży się na wzrost kwalifikacji i dochodów tych specjalistów.

Reforma będzie polegać także na wprowadzeniu przepisów mających na celu poprawę atrakcyjności zawodów medycznych oraz warunków pracy przedstawicieli zawodów medycznych. Przepisy przyczynią się do zwiększenia elastyczności kształcenia podyplomowego, m.in. dzięki umożliwieniu przyznawania lekarzom nowego certyfikatu kompetencji zawodowych w różnych dziedzinach specjalistycznych. Ponadto reforma przyczyni się do podwyższenia najniższego wynagrodzenia podstawowego dla szerokiego kręgu przedstawicieli zawodów medycznych oraz reorganizacji podziału niektórych kompetencji między lekarzy i wyspecjalizowanych pracowników medycznych, pracowników służb ratownictwa medycznego, pielęgniarki i innych opiekunów medycznych, po zapewnieniu odpowiednich szkoleń.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

D2.1.1 Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych oraz zwiększeniem liczby osób podejmujących studia medyczne

Celem inwestycji jest zwiększenie potencjału obiektów dydaktycznych z obszaru medycyny oraz wsparcie studentów podejmujących studia medyczne. Działanie to polega na: (i) przyjęciu tymczasowego systemu zachęt do podjęcia studiów na wybranych wydziałach medycznych, (ii) zapewnieniu stypendiów lub współfinansowania dla studentów medycyny, (iii) budowie, renowacji lub modernizacji bibliotek, akademików lub obiektów wykorzystywanych do kształcenia medycznego.

D3.1 Zwiększenie efektywności i jakości systemu opieki zdrowotnej przez wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu

Celem reformy jest przyczynienie się do poprawy jakości i efektywności systemu opieki zdrowotnej poprzez wsparcie badań i rozwoju w dziedzinach medycyny i zdrowia.

Reforma obejmie nowe przepisy w dziedzinie badań klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi, w tym przejrzysty system oraz ograniczenie barier administracyjnych i prawnych. Ponadto reforma obejmie opracowanie i wdrożenie strategicznego Planu Rozwoju Sektora Biomedycznego w Polsce, opartego na ocenie potrzeb polskiego sektora biomedycznego, istniejących barier dla jego rozwoju oraz obszarów o potencjalnej przewadze konkurencyjnej.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2022 r.

D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu

Celem inwestycji jest wsparcie badań i rozwoju w dziedzinach medycyny i zdrowia. Działanie to polega na: (i) wspieraniu projektów badawczych w sektorze biomedycznym, (ii) utworzeniu nowych centrów wsparcia badań klinicznych lub finansowaniu działań istniejących centrów oraz (iii) utworzeniu platformy komunikacji elektronicznej na potrzeby Polskiej Sieci Badań Klinicznych.

D4.1.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym

Celem inwestycji jest zwiększenie skali świadczenia opieki długoterminowej. Działanie to polega na przeprowadzeniu robót budowlanych lub prac remontowych lub na zakupie sprzętu dla szpitali powiatowych.

D.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
D1G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych dotyczących racjonalizacji struktury świadczenia opieki zdrowotnej na danym obszarze	Przepisy w aktach prawnych wskazujące na ich wejście w życie				IV kw.	2025	<p>Wejście w życie aktów prawnych przewidujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zmianę zakresu usług opieki zdrowotnej świadczonych przez szpitale w celu racjonalizacji struktury świadczenia opieki zdrowotnej na danym obszarze, na podstawie krajowych lub regionalnych planów transformacji oraz mapy potrzeb zdrowotnych; – ocenę wpływu proponowanych taryf w celu zwiększenia udziału usług opieki ambulatoryjnej; – ustanowienie warunków i kryteriów opracowywania planów naprawczych dla zadłużonych szpitali; – wprowadzenie korzyści finansowych z Narodowego Funduszu Zdrowia dla szpitali osiągających wskaźniki jakości. Akt prawny może przewidywać rozsądny okres przejściowy, w którym obowiązkowe będzie stosowanie współczynników korygujących w odniesieniu do wskaźników, które będą obowiązywały od 1 lipca 2026 r.; – wprowadzenie wymogu, aby w planie naprawy znalazły się szkolenia dla kadry kierowniczej dotyczące procesów restrukturyzacji podmiotów leczniczych.
D2G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości	Kamień milowy	Wejście w życie zarządzenia Prezesa Narodowego	Przepisy w zarządzeniu				III kw.	2022	Wejście w życie zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) i odpowiednich aktów

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	świadczeń zdrowotnych		Funduszu Zdrowia (NFZ) i odpowiednich aktów prawnych w sprawie wzmocnienia podstawowej opieki zdrowotnej i skoordynowanej opieki zdrowotnej, a następnie przepisów finansowych (w tym zmian w umowach), umożliwiających wdrożenie na szczeblu krajowym.	wskazujące na wejście w życie						<p>prawnych, które wzmocnią podstawową opiekę zdrowotną i skoordynowaną opiekę zdrowotną, umożliwiających wdrożenie na szczeblu krajowym i obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> - profilaktyczną opiekę zdrowotną (opłata za zadania); - oczekiwane wyniki zdrowotne i jakość opieki (wprowadzenie zachęt) oraz program zarządzania chorobami przewlekłymi i koordynatora opieki. <p>Na mocy zarządzenia wprowadzone zostaną rozwiązania finansowe przewidujące dodatkowe zasoby finansowe na umowy o świadczenie podstawowej opieki zdrowotnej, z wyłączeniem nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.</p>
D3G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o jakości w ochronie zdrowia i bezpieczeństwie pacjentów, wraz z niezbędnymi przepisami wykonawczymi	Przepis w akcie wskazujący na jego wejście w życie				III kw.	2022	<p>Wejście w życie ustawy o jakości w ochronie zdrowia i bezpieczeństwie pacjentów, która będzie określać przepisy dotyczące następujących elementów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) autoryzacji: system oceny podmiotów prowadzących działalność leczniczą w rodzaju świadczeń szpitalnych w świetle spełniania przez nie wymagań Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia (tzw. „wymagania koszykowe”); 2) akredytacji: ramy zewnętrznej oceny jakości opieki zdrowotnej i bezpieczeństwa pacjenta w szpitalach;

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>3) monitorowania zdarzeń niepożądanych: ramy działań prowadzonych przez podmioty lecznicze, w szczególności systematycznej analizy zdarzeń niepożądanych w celu zapobiegania wystąpieniu podobnych zdarzeń niepożądanych;</p> <p>4) rejestrów medycznych: określenie zasad tworzenia i finansowania rejestrów medycznych oraz wzmacnianie ich roli w zapewnianiu jakości opieki zdrowotnej;</p> <p>5) doświadczeń pacjentów: ustanowienie ram pomiaru doświadczeń pacjentów w odniesieniu do zapisów dotyczących zawierania umów przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) oraz</p> <p>6) rehospitalizacji: ramy śledzenia i analizy 30-dniowych wskaźników ponownych przyjęć związanych z zapisami dotyczącymi zawierania umów przez NFZ (za pomocą rozporządzenia wykonawczego).</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
D4G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej i odpowiednich aktów prawnych ustanawiających zasady funkcjonowania sieci poprzez wprowadzenie nowej struktury i nowego modelu zarządzania opieką onkologiczną	Przepis w akcie wskazujący na wejście w życie				III kw.	2022	Wejście w życie ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej i odpowiednich aktów prawnych, dzięki którym wszyscy pacjenci, niezależnie od miejsca zamieszkania, otrzymają opiekę onkologiczną opartą na takich samych standardach diagnostycznych i terapeutycznych. Akty te będą ukierunkowane na: - poprawę organizacji systemu opieki onkologicznej poprzez zapewnienie pacjentom dostępu do najwyższej jakości procesów diagnostycznych i terapeutycznych oraz kompleksowej opieki na całej „ścieżce opieki” w obszarach podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS), leczenia szpitalnego i rehabilitacji; - stworzenie nowej struktury organizacyjnej i nowego modelu zarządzania opieką onkologiczną, w tym centrów monitorowania; - poprawę jakości życia pacjentów w trakcie leczenia onkologicznego i po nim.
D5G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy ustanawiającej Krajową Sieć Kardiologiczną	Przepisy w aktach prawnych wskazujące na wejście w życie				III kw.	2025	Wejście w życie aktów prawnych przewidujących: – ustanowienie struktury organizacyjnej Krajowej Sieci Kardiologicznej i struktury zarządzania opieką kardiologiczną; – ustanowienie opieki kardiologicznej nad pacjentami w oparciu o zalecane normy diagnostyczne i terapeutyczne;

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										– ustanowienie ram monitorowania jakości opieki kardiologicznej w ramach Krajowej Sieci Kardiologicznej.
D6G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego lub aktów prawnych umożliwiających świadczenie usług e-zdrowia	Przepis w akcie prawnych lub aktach prawnych wskazujący na wejście w życie				I kw.	2026	Wejście w życie aktu lub aktów prawnych, które umożliwią świadczenie następujących usług e-zdrowia: narzędzie do analizy stanu zdrowia pacjentów; oparte na sztucznej inteligencji narzędzie wsparcia dla lekarzy; hurtownia danych medycznych.
D7G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie wykazu wojewódzkich centrów monitorowania w ramach Sieci Onkologicznej	Przepis w rozporządzeniu wskazujący na wejście w życie				I kw.	2023	Rozporządzenie wejście w życie i będzie przewidywać utworzenie wojewódzkich centrów monitorowania, które będą podmiotami leczniczymi wyłonionymi w ramach Sieci Onkologicznej w każdym z 16 województw, specjalizującymi się w opiece onkologicznej, zapewniającymi kompleksowe leczenie i monitorowanie onkologiczne.
D9G	D1.1.1 Modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego w sprawie wykazu kryteriów kwalifikujących szpitale do poszczególnych poziomów zabezpieczenia opieki onkologicznej	Przepis w akcie prawnym wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2022	Wejście w życie aktu prawnego Ministra Zdrowia w sprawie wykazu kryteriów, na podstawie których szpitale onkologiczne będą przypisywane do poszczególnych kategorii/poziomów zabezpieczenia opieki onkologicznej Krajowej Sieci Onkologicznej. Kategorie/poziomy te pomogą w określeniu potrzeb inwestycyjnych wynikających z reformy D4G.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>Kryteria kategoryzacji będą wynikały z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zasięgu (m.in. populacja objęta wsparciem, świadczenia objęte wsparciem, konieczność zapewnienia dostępu do opieki we właściwym czasie); – słuszności (m.in. słuszności w dostarczaniu świadczeń i korzystaniu z nich); – skuteczności; – jakości opieki oraz – dostępności zasobów (m.in. zasobów ludzkich i zasobów finansowych).
D10aG	D1.1.1 Modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Kamień milowy	Pierwszy nabór wniosków dla szpitali (należących do Krajowej Sieci Onkologicznej) oraz współpracujących z nimi ośrodków ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS)	Publikacja pierwszego zaproszenia do składania wniosków.				III kw.	2024	<p>Uruchomiony zostanie pierwszy nabór wniosków dla szpitali (należących do Krajowej Sieci Onkologicznej) oraz współpracujących z nimi ośrodków ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) na zakup lub modernizację sprzętu lub na inwestycje w infrastrukturę. Nabór będzie opierał się na kryteriach kategoryzacji (określonych w ramach D9G) oraz na jasnych i przejrzystych procedurach.</p> <p>Inwestycje w infrastrukturę lub zakup sprzętu medycznego przyczynią się do poprawy jakości opieki i do zapewnienia kompleksowego dostępu do opieki szpitalnej we właściwym czasie.</p> <p>Kryteria kwalifikacji zawarte w zaproszeniu do składania wniosków w ramach KPO będą stanowiły, że:</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<ul style="list-style-type: none"> - wsparciem objęte zostaną wyłącznie szpitale oraz ośrodki ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) zakwalifikowane do Krajowej Sieci Onkologicznej i stanowiące część struktur tych szpitali; - wybrane inwestycje, w tym inwestycje ukierunkowane na współpracujące ze szpitalami ośrodki ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, nie mogą być objęte wsparciem z funduszy UE innych niż RRF. <p>Wsparcie obejmuje wyłącznie zakres działań związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia i nie obejmuje działalności komercyjnej.</p>
D13G	D1.1.1 Modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Wartość docelowa	Szpitale Krajowej Sieci Onkologicznej, w których przeprowadzono inwestycje w zakresie budowy lub odbudowy lub dla których zakupiono sprzęt medyczny		Liczba	0	59	II kw.	2026	Liczba szpitali Krajowej Sieci Onkologicznej posiadających certyfikat potwierdzający przeprowadzenie robót budowlanych lub przebudowy lub posiadających dowód dostawy zakupionego sprzętu medycznego.
D14G	D1.1.1 Modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej	Wartość docelowa	Szpitale Krajowej Sieci Kardiologicznej, w których		Liczba	0	74	II kw.	2026	Liczba szpitali Krajowej Sieci Kardiologicznej posiadających certyfikat potwierdzający przeprowadzenie robót budowlanych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	j i innych podmiotów leczniczych		przeprowadzono inwestycje w zakresie budowy lub odbudowy lub dla których zakupiono sprzęt medyczny							lub przebudowy lub posiadających dowód dostawy zakupionego sprzętu medycznego.
D15G	D1.1.2 Transformacja cyfrowa opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Wdrożenie narzędzia wspomagającego analizę stanu zdrowia pacjenta	Wdrożenie narzędzia wspomagającego analizę stanu zdrowia pacjenta				I kw.	2026	Udostępnienie narzędzia wspomagającego analizę stanu zdrowia pacjenta oraz agregacja danych zbieranych przez wyroby dokonujące pomiarów stanu zdrowia lub stylu życia na Internetowym Koncie Pacjenta oraz na stronie Gabinet.gov.pl.
D17G	D1.1.2 Transformacja cyfrowa opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Centrum Cyfryzacji Dokumentacji Medycznej	Utworzenie Centrum Cyfryzacji Dokumentacji Medycznej				I kw.	2026	Utworzenie Centrum Cyfryzacji Dokumentacji Medycznej oraz podłączenie co najmniej 300 szpitali należących do sieci szpitali do elektronicznego repozytorium dokumentacji medycznej.
D18G	D1.1.2 Transformacja cyfrowa opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Cyfrowe karty informacyjne z leczenia szpitalnego	90 % kart informacyjnych z leczenia szpitalnego w formie cyfrowej				I kw.	2026	Cyfryzacja 90 % kart informacyjnych z leczenia szpitalnego opłaconego przez Narodowy Fundusz Zdrowia, wydanych w latach 2023–2025 przez co najmniej 300 szpitali należących do sieci szpitali, i ich udostępnienie w ramach indywidualnej elektronicznej dokumentacji medycznej.
D20G	D1.1.2 Transformacja cyfrowa opieki zdrowotnej	Wartość docelowa	Nowe cyfrowe wzory dokumentów medycznych		Liczba	0	9	I kw.	2026	Udostępnienie lekarzom nowych cyfrowych wzorów dokumentów medycznych.
D21G	D1.1.2 Transformacja cyfrowa opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Uruchomienie narzędzia wspomagającego	Uruchomienie narzędzia wspomagającego				I kw.	2026	Uruchomienie narzędzia wspomagającego lekarzy opartego na sztucznej inteligencji. Narzędzie to

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			lekarzy opartego na sztucznej inteligencji	lekarzy opartego na sztucznej inteligencji						będzie dostępne w co najmniej 300 szpitalach należących do sieci szpitali.
D23G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Zmiana prawa o szkolnictwie wyższym i nauce i ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, aby zapewnić podstawę prawną wsparcia finansowego studentów medycyny w Polsce, począwszy od roku akademickiego 2021/2022.	Przepis w zmianie prawa o szkolnictwie wyższym i nauce i ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry zapewniający podstawę prawną wsparcia finansowego studentów medycyny w Polsce na poziomie uniwersyteckim począwszy od roku akademickiego 2021/2022 (w tym studentów, którzy rozpoczęli studia przed rokiem akademickim 2021/2022), określający jego wejście w życie.				IV kw.	2021	Ustawa wejdzie w życie i wprowadzi możliwość korzystania ze wsparcia finansowego w formie pożyczki dla studentów odpłatnych studiów medycznych na poziomie uniwersyteckim. Student będzie mógł złożyć wniosek o przedterminową spłatę pożyczki lub o przedłużenie okresu spłaty. Po spełnieniu pewnych warunków określonych w ustawie student będzie mógł ubiegać się o całkowite lub częściowe umorzenie pożyczki na studia medyczne. Studenci korzystający ze wsparcia będą mogli ubiegać się o całkowite umorzenie pożyczki po spełnieniu następujących warunków: – praca w podmiotach prowadzących działalność medyczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które świadczą usługi opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych, przez okres co najmniej 10 lat w ciągu 12 kolejnych lat liczonych od daty ukończenia studiów oraz – uzyskanie w tym okresie tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny uznanej za priorytetową w dniu, w którym lekarz rozpoczął szkolenie specjalizacyjne. Osoba, które spełnia te dwa warunki, nie będzie musiała zwracać pożyczki

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										na studia medyczne. Szczegółowe warunki pożyczek na studia medyczne i procedura ubiegania się o nie zostaną określone w akcie ustawodawczym.
D25G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Wejście w życie aktu ustawodawczego o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, który wprowadzi możliwość tworzenia programów studiów II stopnia w ramach przygotowania do wykonywania zawodu ratownika medycznego	Przepis w akcie ustawodawczym o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych wskazujący na jego wejście w życie				III kw.	2022	Aby zwiększyć kompetencje ratowników medycznych, wejdzie w życie akt ustawodawczy umożliwiający utworzenie programów studiów II stopnia na kierunku ratownictwa medycznego, zdefiniowanych jako studia dwuletnie zakończone uzyskaniem stopnia magistra. Uzyskanie stopnia magistra umożliwi ratownikom medycznym zdobycie dodatkowych kwalifikacji, co ma przełożyć się na wyższą pozycję w kategorii płac.
D27G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych mających na celu zwiększenie atrakcyjności miejsc pracy w sektorze medycznym i warunków pracy pracowników medycznych	Przepisy w aktach prawnych wskazujące na ich wejście w życie				IV kw.	2022	Wejdzie w życie pakiet aktów prawnych, który będzie obejmował rozporządzenie w sprawie kompetencji zawodowych lekarzy i lekarzy dentyistów, zmianę ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty, zmianę rozporządzenia w sprawie stażu podyplomowego lekarza i lekarza dentyisty, zmianę rozporządzenia w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, nowelizację ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, w tym przepisy dotyczące: 1) zwiększenia elastyczności procesu medycznego kształcenia podyplomowego poprzez wprowadzenie certyfikowanych kompetencji medycznych, umożliwienie przystąpienia do egzaminu specjalizacyjnego po ukończeniu przedostatniego roku szkolenia specjalizacyjnego oraz zmiany w programie stażu podyplomowego, 2) wprowadzenia centralnego systemu kwalifikacji i przyznawania miejsc specjalizacyjnych, 3) odciążenia lekarzy poprzez uruchomienie specjalistycznych kursów szkoleniowych w dziedzinie pomocy operacyjnej dla pielęgniarek i ratowników medycznych, 4) aktualizacji najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych poprzez podniesienie stawek pracowniczych dla wszystkich grup zawodowych, o których mowa w ustawie z dnia 8 czerwca 2017 r., i przyspieszenie o pół roku wymogu spełnienia przez wszystkie podmioty medyczne gwarantowanych ustawowo poziomów wynagrodzenia zasadniczego pracowników

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										medycznych: lekarzy, lekarzy dentystów, kształcących się lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek, położnych, diagnostów laboratoryjnych, fizjoterapeutów, farmaceutów i przedstawicieli innych zawodów medycznych oraz 5) przeniesienia niektórych kompetencji pielęgniarek na opiekunów medycznych.
D29G	D2.1.1 Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych oraz zwiększeniem liczby osób podejmujących studia medyczne	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego system zachęt do podejmowania i kontynuowania studiów uniwersyteckich na wybranych kierunkach medycznych poprzez stypendia, finansowanie studiów i mentoring	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				II kw.	2022	Akt prawny wprowadzający tymczasowy system zachęt w celu zwiększenia atrakcyjności studiów medycznych będzie obejmował możliwość: - przyznawania stypendiów, współfinansowania odpłatnych studiów i finansowania mentoringu studentów pielęgniarstwa, położnictwa i ratownictwa medycznego oraz - przyznawania stypendiów dla studentów kierunków: lekarskiego, lekarsko-stomatologicznego, analityki medycznej, a także farmacji i fizjoterapii. Akt prawny wprowadzający system będzie określał obowiązek przeglądu jego wyników na koniec okresu RRF oraz analizy wpływu wprowadzonego systemu zachęt na liczbę uczących się studentów pod kątem decyzji o jego ewentualnym wznowieniu.
D30G	D2.1.1 Inwestycje związane z modernizacją	Wartość docelowa	Stypendia lub współfinansowanie		Liczba	0	140	II kw.	2026	Liczba podpisanych umów ramowych z uczelniami medycznymi w celu zapewnienia stypendiów lub

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	i doposażeniem obiektów dydaktycznych oraz zwiększeniem liczby osób podejmujących studia medyczne		dla studentów medycyny							współfinansowania studiów dla co najmniej 7 600 studentów. Dokonanie płatności końcowych na rzecz uczelni medycznych.
D31G	D2.1.1 Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych oraz zwiększeniem liczby osób podejmujących studia medyczne	Wartość docelowa	Obiekty dydaktyczne, biblioteki lub akademiki wybudowane, przebudowane lub wyremontowane		Liczba	0	180	II kw.	2026	Liczba projektów inwestycyjnych obejmujących budowę, przebudowę, renowację lub modernizację: – obiektów wykorzystywanych do kształcenia medycznego lub – bibliotek lub akademików.
D32G	D3.1 Zwiększenie efektywności i jakości systemu opieki zdrowotnej przez wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi	Przepis w akcie wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2022	Wejście w życie ustawa o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi obejmująca: – przejrzyste zasady oraz – dodatkowe udogodnienia i mechanizmy zachęcające do prowadzenia badań klinicznych w Polsce oraz usprawniające badania kliniczne w Polsce i poprawiające ich jakość. W ustawie tej zostaną też zaktualizowane ramy prawne regulujące w sposób ogólny sektor biomedyczny w Polsce, w tym badania i rozwój, w zakresie w jakim taka aktualizacja będzie uznana za niezbędną w rządowym planie strategicznym rozwoju sektora biomedycznego w Polsce.
D33G	D3.1 Zwiększenie efektywności i jakości	Kamień milowy	Wejście w życie lub wdrożenie	Przepisy w dokumentach				IV kw.	2022	Działania wskazane w planie strategicznym jako „kluczowe

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	systemu opieki zdrowotnej przez wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu		kluczowych działań określonych w rządowym planie strategicznym dla rozwoju sektora biomedycznego, zgodnie z harmonogramem określonym w planie strategicznym	bazowych wskazujące na ich wejście w życie lub wdrożenie – w zależności od rodzaju kluczowych działań wskazanych w planie strategicznym						działania” wejdą w życie lub zostaną wdrożone zgodnie z harmonogramem zawartym w planie strategicznym i w zakresie określonym w tym planie. Przyjęcie samego planu strategicznego w formie uchwały Rady Ministrów nastąpi w 2022 r. Kluczowe działania będą obejmowały projekt systemu zarządzania rozwojem sektora, pierwsze konkursy o udzielenie dotacji w obszarach priorytetowych, a także ciągłe monitorowanie polskiego rynku biomedycznego.
D34G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Kamień milowy	Uruchomienie elektronicznej platformy dla Polskiej Sieci Badań Klinicznych.	Uruchomienie platformy dla Polskiej Sieci Badań Klinicznych.				IV kw.	2022	Platforma elektroniczna zostaje uruchomiona. Platforma będzie obejmowała narzędzia do koordynacji funkcjonowania sieci, wyszukiwarkę internetową umożliwiającą wyszukiwanie badań klinicznych, stronę internetową przeznaczoną dla pacjentów poszukujących możliwości udziału w badaniach klinicznych, wykorzystującą wspomnianą wyszukiwarkę, oraz wyszukiwarkę dla specjalistów uczestniczących w opracowywaniu badań klinicznych lub prowadzących takie badania.
D36G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Wartość docelowa	Liczba wspieranych projektów jednostek badawczych i przedsiębiorców z sektora biomedycznego		Liczba	0	60	II kw.	2026	Podpisanie przez beneficjentów i Agencję Badań Medycznych sprawozdań dotyczących co najmniej 60 wspieranych projektów jednostek badawczych lub przedsiębiorców z sektora biomedycznego. Wspierane projekty dotyczą innowacji farmaceutycznych, wyrobów

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										medycznych lub rozwiązań informatycznych do celów medycznych i zdrowotnych.
D37G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Wartość docelowa	Dotacje dla centrów wsparcia badań klinicznych		Liczba	0	28	II kw.	2026	Podpisanie przez beneficjenta i Agencję Badań Medycznych sprawozdań potwierdzających: <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie 10 centrów wsparcia badań klinicznych (CWBK); - że 18 istniejących CWBK otrzymało finansowanie na co najmniej jedno z działań związanych z: <ul style="list-style-type: none"> - edukacją lub szkoleniami dla co najmniej jednej z trzech grup odbiorców: zespołów zarządzających, naukowców oraz pacjentów, - przygotowaniem centrów do realizacji badań zdecentralizowanych (z zastosowaniem zasady „pacjent w centrum uwagi”), - informowaniem społeczeństwa o badaniach klinicznych, - modernizacją systemów informatycznych, - modernizacją istniejącej infrastruktury, - opracowaniem nowych procesów i procedur oraz modyfikacją struktury organizacyjnej instytucji lub wynagrodzeń kadry.
D38G	D4.1.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów	Kamień milowy	Wykaz szpitali powiatowych wybranych do uzyskania wsparcia na utworzenie łóżek opieki	Publikacja wykazu wybranych szpitali				II kw.	2024	Opracowany zostanie wykaz szpitali powiatowych wybranych do uzyskania wsparcia na utworzenie łóżek opieki długoterminowej i geriatrycznej.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	lecniczych na poziomie powiatowym		długoterminowej i geriatrycznej na podstawie szczegółowych kryteriów kwalifikacji							<p>Wybór będzie oparty na zestawie kryteriów obejmujących lokalne warunki dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tendencji demograficznych, - gęstości zaludnienia, - potrzeb w zakresie opieki długoterminowej, - stanu nasycenia usługami opieki długoterminowej/geriatrycznej, - jakości opieki oraz - zgodności z planami restrukturyzacji lub równoważnymi dokumentami dotyczącymi danego szpitala. <p>Równoważny dokument zawiera co najmniej: informacje na temat działań mających na celu zapewnienie dobrej kondycji finansowej danego szpitala, w tym szczegółowe informacje na temat charakteru tych działań, ich harmonogramu, kosztów i oczekiwanych wyników finansowych, organu odpowiedzialnego za realizację tych działań oraz ustaleń w zakresie monitorowania.</p>
D40G	D4.1.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Wartość docelowa	Szpitale, w których zrealizowano inwestycje budowlane lub remontowe lub dla których zakupiono sprzęt medyczny		Liczba	0	76	II kw.	2026	Liczba szpitali posiadających certyfikat potwierdzający przeprowadzenie robót budowlanych lub remontowych lub posiadających dowód dostawy zakupionego sprzętu medycznego.

D.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z pożyczki

D1.2 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym

Celem reformy jest wspieranie przekształcenia szpitali powiatowych w jednostki lub ośrodki opieki długoterminowej i geriatrycznej. Podstawą prawną reformy będzie specjalny akt ustawodawczy opracowany na podstawie wniosków z przeglądu potencjału ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych w Polsce. Reforma będzie również zgodna ze strategią deinstytucjonalizacji przygotowaną przez Ministerstwo Zdrowia (załącznik do dokumentu „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027”).

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 września 2022 r.

D.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
D1L	D1.2 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Kamień milowy	Przegląd potencjału ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych w Polsce	Publikacja				II kw.	2022	Publikacja przeglądu dokonane w ramach ogólnej analizy strategicznej opieki długoterminowej w Polsce przewidzianej w komponencie A, dotyczącego potencjału ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych (w tym przekształcenia części szpitali powiatowych). W ramach analizy zbadane zostaną w szczególności możliwości: - zwiększenia dostępności usług opieki długoterminowej poprzez eliminowanie stwierdzonych luk w zakresie zapewniania opieki długoterminowej, w szczególności na szczeblu powiatowym; - likwidowania nierówności w zakresie dostępu do usług długoterminowej opieki; - poprawy warunki pracy personelu medycznego oraz - poprawy jakości opieki długoterminowej.
D2L	D1.2 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Kamień milowy	Wejście w życie aktu ustawodawczego w sprawie wsparcia na rzecz ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych na podstawie wyników przeglądu	Przepis w akcie ustawodawczym wskazujący na wejście w życie				III kw.	2022	Wejście w życie aktu ustawodawczego na podstawie wyników przeglądu potencjału ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych w Polsce. W ustawie zostanie określone, w jaki sposób wsparcie na rzecz ustanowienia jednostek lub ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych przyczyni się do poprawy zapewniania opieki, m.in. seniorom, na szczeblu lokalnym. Akt ustawodawczy będzie zgodny z założeniami dokumentu „Zdrowa Przyszłość. Ramy

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027”.

E. KOMPONENT E: ZIELONA, INTELIGENTNA MOBILNOŚĆ

Ten komponent polskiego planu odbudowy i zwiększania odporności przede wszystkim odnosi się do wyzwań, przed którymi stoi polski sektor transportu w odniesieniu do dekarbonizacji i zanieczyszczenia powietrza. Od 1990 r. emisje z transportu wzrosły o 214 %, głównie ze względu na znaczny wzrost natężenia ruchu w transporcie drogowym. W latach 2005–2019 natężenie ruchu drogowego wzrosło niemal trzykrotnie, podczas gdy w przypadku kolei wzrost ten wyniósł zaledwie 9 %. Komponent E ma na celu zapewnienie synergii między programem dekarbonizacji a programem przemysłowym. Biorąc pod uwagę utrzymującą się w kraju wysoką liczbę ofiar śmiertelnych wypadków drogowych, komponent ten ma także zaradzić wyzwaniu, jakim jest bezpieczeństwo ruchu drogowego. Ponadto komponent ten obejmuje wyłączenie niektórych obszarów z realnej oferty transportu publicznego.

Głównym celem tego komponentu jest zatem wprowadzenie reform i inwestycji propagujących zrównoważony transport z pomocą publicznego transportu miejskiego, czystych ekologicznie pojazdów i odpowiedniej infrastruktury, przesunięcia międzygałęziowego z transportu drogowego na kolejowy oraz transportu intermodalnego. Bezpieczeństwo ruchu drogowego ma być zapewnione dzięki kompleksowemu zestawowi reform i inwestycji mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa poszczególnych odcinków dróg. Inwestycje w transport publiczny na obszarach wiejskich mają sprawić, że taki transport stanie się realną alternatywą dla samochodów, a także zmierzają do zwiększenia spójności gospodarczej i społecznej oraz włączenia społecznego.

Komponent przyczynia się do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego ukierunkowania inwestycyjnej polityki gospodarczej na innowacje, transport, w szczególności jego zrównoważony charakter, na infrastrukturę energetyczną i cyfrową, opiekę zdrowotną oraz czystsza energię, z uwzględnieniem różnic regionalnych (zalecenie krajowe nr 3, 2019) oraz ukierunkowania inwestycji na transformację zieloną i cyfrową, w szczególności na infrastrukturę cyfrową, czyste i wydajne wytwarzanie i wykorzystanie energii oraz zrównoważony transport, co będzie przyczyniać się do stopniowej dekarbonizacji gospodarki, m.in. w regionach górniczych (zalecenie krajowe nr 3, 2020).

Oczekuje się, że żaden ze środków w tym komponencie nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01). Wszystkie projekty inwestycyjne finansowane w ramach tego komponentu, które wymagają decyzji w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ), muszą być zgodne z dyrektywą 2011/92/UE zmienioną dyrektywą 2014/52/UE. W szczególności wszystkie nowe projekty, które wymagają OOŚ, muszą uzyskać zezwolenie na podstawie *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zmienionej ustawą z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie tej ustawy oraz niektórych innych ustaw*. Przy realizacji wszystkich projektów inwestycyjnych, w odniesieniu do których wnioski o wydanie decyzji środowiskowej lub pozwolenia na budowę lub rozbudowę złożono przed wejściem w życie ustawy z dnia 30 marca 2021 r., uwzględnia się przepisy określone w „Wytycznych w sprawie działań naprawczych w odniesieniu do projektów współfinansowanych z funduszy UE, których dotyczy naruszenie 2016/2046”, przekazanych Polsce w 23 lutego 2021 r. (nr ref. Ares(2021)1423319).

E.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska

Celem działania jest redukcja emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza pochodzących z transportu oraz zwiększenie udziału paliw alternatywnych.

Działanie to polega na (i) przyjęciu ustawy o zakupie autobusów zeroemisyjnych, (ii) wsparciu opracowywania planów zrównoważonej mobilności miejskiej, (iii) ustanowieniu programu dotacji na rzecz pojazdów elektrycznych oraz (iv) zachęcaniu do rejestrowania pojazdów elektrycznych.

E1.1.1 Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej

Ogólnym celem inwestycji jest przyczynianie się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej i zeroemisyjnej przez wspieranie przemysłu z myślą o sektorze czystej mobilności i sektorze energetycznym. Celem szczegółowym inwestycji jest zwiększenie potencjału wybranych sektorów w zakresie opracowywania zeroemisyjnych i niskoemisyjnych rozwiązań produktowych.

Cele te będą realizowane przez ustanowienie specjalnego instrumentu finansowego (funduszu) dla wspomnianych powyżej projektów przemysłowych. Wspierane produkty i technologie mogą w szczególności obejmować procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpracę między przedsiębiorstwami koncentrującymi się na gospodarce niskoemisyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem nisko- i zeroemisyjnych rozwiązań innowacyjnych w dziedzinie zrównoważonej mobilności oraz nisko- i zeroemisyjnych źródeł energii.

Fundusz, wraz z jego strategią inwestycyjną, zostanie ustanowiony do dnia 30 czerwca 2022 r.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikacji w odniesieniu do tego instrumentu finansowego wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. W zakresie zadań znajduje się dodatkowy wymóg, aby wybierane były tylko te działania, które są zgodne z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.

Uzupełnieniem tego działania jest działanie E.3.1.1 (Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej).

E1.1.2 Zeroemisyjne i niskoemisyjne autobusy i tramwaje

Celem tej inwestycji jest doprowadzenie do tego, by transport publiczny był bardziej ekologiczny, oraz zwiększenie jego atrakcyjności w stosunku do samochodów prywatnych. Działanie to polega na przyjęciu lub dostarczeniu zeroemisyjnych lub niskoemisyjnych autobusów oraz na przyjęciu, dostarczeniu lub zadeklarowaniu gotowości do przyjęcia tramwajów.

E2.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego

Celem reformy jest wzmocnienie odporności operatorów kolejowych oraz zwiększenie konkurencyjności i efektywności sektora kolejowego w polskim sektorze transportu.

Osiągnięciem jest to poprzez określenie priorytetów dla transportu intermodalnego oraz poprawę zdolności do planowania i wdrażania projektów w zakresie transportu kolejowego. Cel ten osiągnięciem jest również dzięki umożliwieniu zarządcom infrastruktury obniżenia opłat za dostęp do infrastruktury i zrekomensowanie im obniżenia tych opłat.

Reforma ta zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2022 r.

Reforma ma również na celu zwiększenie rentowności kolei w porównaniu z innymi rodzajami transportu poprzez rozszerzenie systemu opłat drogowych na dodatkowe 1 400 km autostrad i dróg ekspresowych.

E2.1.1 Linie kolejowe

Celem tej inwestycji jest zwiększenie przepustowości i prędkości transportu kolejowego. Działanie to obejmuje prace na co najmniej 500 km linii kolejowych i 180 zwężeniach (w tym na przejazdach kolejowych).

E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy

Celem tej inwestycji jest zwiększenie atrakcyjności i rentowności transportu kolejowego. Działanie to polega na (technicznym) przyjęciu lub dostawie taboru kolejowego.

E2.1.3 Projekty intermodalne

Celem tej inwestycji jest wspieranie transportu intermodalnego. Działanie to polega na inwestycjach w terminale intermodalne i tabor kolejowy.

E2.2 Zwiększenie bezpieczeństwa transportu

Reforma ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa transportu, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa użytkowników transportu znajdujących się w trudnej sytuacji.

Reforma obejmuje szereg zmian legislacyjnych wprowadzających pierwszeństwo pieszych na przejściach, jednakową prędkość na obszarach zabudowanych oraz minimalny odstęp pomiędzy pojazdami. Wspomniane zmiany legislacyjne miały wejść w życie do dnia 31 grudnia 2021 r. Postępy w odniesieniu do reformy będą monitorowane w kontekście celu w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego dotyczącego względnego zmniejszenia liczby ofiar śmiertelnych i osób poważnie rannych, zgodnie z celami UE w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

E2.2.1 Inwestycje w bezpieczeństwo transportu

Celem tej inwestycji jest zwiększenie bezpieczeństwa transportu drogowego, w tym poprzez zachęcanie do stosowania tachografów. Działanie to polega na: (i) pracach nad hotspotami bezpieczeństwa ruchu drogowego, (ii) budowie obwodnic oraz (iii) instalacji automatycznych urządzeń nadzoru ruchu drogowego.

E2.2.2 Cyfryzacja transportu

Celem tej inwestycji jest wprowadzenie rozwiązań cyfrowych, aby zwiększyć atrakcyjność i efektywność kolei i transportu publicznego. Działanie to polega na instalacji lub aktualizacji urządzeń pokładowych europejskiego systemu zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS), instalacji Systemów Dynamicznej Informacji Pasażerskiej (SDIP), przeprowadzeniu prac związanych z systemami przejazdów kolejowych oraz wprowadzeniu zdalnego sterowania posterunkami ruchu.

E.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E1G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zakupie autobusów zeroemisyjnych	Przepis w ustawie wskazujący na jej wejście w życie				I kw.	2025	Wejście w życie ustawy, która nakłada obowiązek prawny (z zastrzeżeniem określonych wyjątków) na gminy liczące ponad 100 000 mieszkańców oraz podmioty, którym takie gminy zleciły lub powierzyły świadczenie usług zbiorowego miejskiego pasażerskiego transportu drogowego, zakupu autobusów zeroemisyjnych do celów świadczenia usług w gminach liczących ponad 100 000 mieszkańców.
E2G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Działania wspierające rozwój planów zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP) oraz przyjęcie przez Ministerstwo Infrastruktury zachęt do ich wdrażania z zapewnieniem wsparcia technicznego i finansowego dla wszystkich funkcjonalnych obszarów miejskich	Przepis wskazujący na wejście zmian w życie				I kw.	2023	<p>Wprowadzenie działań wspierających rozwój i wdrażanie planów zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP).</p> <p>Działania te obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nową strukturę wsparcia w zakresie wdrażania SUMP w postaci Komitetu Sterującego SUMP, którego zadaniem będzie stymulowanie opracowywania i realizacji SUMP; - centrum kompetencji SUMP w ramach Ministerstwa Infrastruktury, które zapewni wsparcie doradcze i finansowe jednostkom samorządu terytorialnego; - powołanie pełnomocnika ds. SUMP w Ministerstwie Infrastruktury. <p>Nowe ramy pozwolą na zapewnienie odpowiedniego wsparcia technicznego i finansowego podmiotom zainteresowanym przygotowaniem SUMP oraz usprawnią</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										działania podejmowane w tym zakresie przez administrację centralną.
E4aG	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Program dotacji na wsparcie korzystania z pojazdów elektrycznych	Publikacja programu lub programów dotacji				II kw.	2025	<p>Zaproszenie do składania wniosków publikuje się w odniesieniu do programu lub programów dotacji na wsparcie zakupu, wynajmu lub leasingu zeroemisyjnych pojazdów elektrycznych kategorii M1, M2 i N1.</p> <p>W przypadku pojazdów kategorii M1 wsparcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie może przekroczyć 40 000 PLN na odbiorcę końcowego w przypadku osób fizycznych i osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą; nie może przekroczyć 40 000 PLN na pojazd w przypadku parków narodowych. <p>W przypadku pojazdów kategorii M2 i N1 wsparcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> zostanie udzielone w formie dotacji dla osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, organizacji pozarządowych, instytucji i ośrodków opiekuńczych i edukacyjnych, placówek medycznych i edukacyjnych oraz parków narodowych; nie może przekroczyć 600 000 PLN za pojazd kategorii M2 i 70 000 PLN za pojazd kategorii N1.
E4cG	E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego	Kamień milowy	Wyплаты z programów wsparcia korzystania	Wyплаты środków				II kw.	2026	Wyplacenie z programu wsparcia korzystania z pojazdów elektrycznych kwoty 246 375 000 EUR.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	dla środowiska		z pojazdów elektrycznych							
E5G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Miasta, które przyjęły plany zrównoważonej mobilności miejskiej		Liczba	0	30	II kw.	2025	Liczba miast, które przyjęły plan zrównoważonej mobilności miejskiej.
E7G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Pojazdy elektryczne		Liczba	0	10 041	II kw.	2026	Minimalna liczba nowo zarejestrowanych w Polsce pojazdów elektrycznych (samochody, autobusy lub pojazdy ciężkie) po 1 lutego 2020 r.
E8G	E1.1.1 Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Ustanowienie instrumentu finansowego (Fundusz) na rzecz mobilności zeroemisyjnej/niskoemisyjnej i energii	Przyjęcie i rejestracja Funduszu, zatwierdzenie strategii inwestycyjnej przez instytucje zarządzające Funduszem				II kw.	2022	Ustanowienie instrumentu finansowego („Fundusz”) na rzecz wsparcia gospodarki niskoemisyjnej w Polsce, w tym związanej z nim strategii/polityki inwestycyjnej. Ta ostatnia zostanie przyjęta przez instytucje zarządzające Funduszem, będzie zgodna z wytycznymi Komisji z dnia 22 stycznia 2021 r. dotyczącymi instrumentów finansowych i zawierającymi kryteria kwalifikacji w celu zapewnienia zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (2021/C 58/01) w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem w ramach tego działania poprzez zastosowanie kontroli zrównoważonego charakteru projektów, wykazu wyłączeń oraz wymogu zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. W szczególności należy zapewnić zgodność wspieranych inwestycji z art. 6 ust. 3 i art. 12

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>dyrektywy siedliskowej oraz art. 5 dyrektywy ptasiej, a w razie potrzeby należy przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko (OOŚ) lub kontrolę, zgodnie z dyrektywą w sprawie oceny skutków wywieranych na środowisko. Fundusz zapewni instrumenty finansowe (kapitałowe lub dłużne) na wsparcie projektów inwestycyjnych związanych z procesami badawczymi i innowacyjnymi, transferem technologii i współpracą między przedsiębiorstwami koncentrującymi się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmiany klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem nisko- i zeroemisyjnych rozwiązań innowacyjnych w dziedzinie zrównoważonej mobilności i zeroemisyjnych/niskoemisyjnych źródeł energii (z wyłączeniem sprężonego gazu ziemnego i skroplonego gazu ziemnego), wdrażanych przede wszystkim przez MŚP i spółki o średniej kapitalizacji. Zarządzenie Funduszem zostanie powierzone zarządcy Funduszu wybranemu w drodze procedury otwartej. Powołany zostanie Komitet Inwestycyjny Funduszu, który będzie odpowiedzialny za zatwierdzanie projektów ostatecznych odbiorców (spółek, w których dokonano inwestycji) proponowanych przez zarządcę Funduszu na podstawie zapotrzebowania na rynku i zgodnie z zasadami rynkowymi. Struktura Funduszu musi umożliwiać pozyskiwanie środków prywatnych. Podstawowe akty prawne zagwarantują, aby wszelkie środki powracające (tj. odsetki od pożyczek, stopa zwrotu</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										z kapitału własnego lub sponaona kwota główna, pomniejszone o kwotę towarzyszących im kosztów) powiązane z tymi instrumentami były wykorzystywane do realizacji tych samych celów polityki, w tym po roku 2026, lub do spłaty pożyczek z RRF.
E14G	E1.1.2 Zeroemisyjne i niskoemisyjne autobusy i tramwaje	Wartość docelowa	Zeroemisyjne i niskoemisyjne autobusy i tramwaje		Liczba	0	388	III kw.	2026	Przyjęcie lub dostawa co najmniej 360 zeroemisyjnych lub niskoemisyjnych autobusów. Przyjęcie, dostawa lub zgłoszenie gotowości do przyjęcia co najmniej 28 tramwajów.
E15G	E2.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym zapewniającej odporność przewoźników kolejowych. Decyzja ministerialna w sprawie ustalenia priorytetów dla transportu intermodalnego oraz usunięcia wąskich gardeł w celu zwiększenia przepustowości kolei.	Przepis w ustawie o zmianie ustawy o transporcie kolejowym wskazujący na jej wejście w życie oraz przyjęcie decyzji Ministra Infrastruktury w sprawie wąskich gardeł.				IV kw.	2022	Akt ustawodawczy zmieniający ustawę o transporcie kolejowym pozwoli zarządcom infrastruktury na obniżenie opłat za dostęp do infrastruktury i zrekompensuje im obniżenie opłat. Rozwój transportu intermodalnego będzie wspierany za pomocą następujących działań: planowanie, koordynacja programów, innowacje i inwestycje prowadzące do zwiększenia przepustowości transportu intermodalnego, a także utworzenie komórki ds. transportu intermodalnego w Ministerstwie Infrastruktury. Stan sieci zostanie poddany analizie ze szczególnym uwzględnieniem wąskich gardeł, a Minister Infrastruktury podejmie decyzję o priorytetach w zakresie usuwania wąskich gardeł, co doprowadzi do zwiększenia przepustowości kolei.
E16G	E2.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego	Wartość docelowa	Ustanowienie systemu opłat za przejazd na nowych drogach		km	0	1 400	IV kw.	2024	Długość nowych dróg podlegających systemowi opłat za przejazd, obejmujących zarówno autostrady, jak i drogi ekspresowe.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E17G	E2.1.1 Linie kolejowe	Kamień milowy	Podpisanie umów	Podpisane umowy				IV kw.	2024	Podpisane umowy na roboty na co najmniej 500 km linii kolejowych.
E18G	E2.1.1 Linie kolejowe	Wartość docelowa	Roboty na 500 km linii kolejowych		Liczba	0	500	III kw.	2026	Odbiór (techniczny) robót co najmniej jednego z trzech rodzajów – infrastruktura, sygnalizacja lub energia – na co najmniej 500 km linii kolejowych.
E18aG	E2.1.1 Linie kolejowe	Wartość docelowa	Prace na rzecz eliminacji 180 zwiężeń		Liczba	0	180	III kw.	2026	Odbiór (techniczny) robót na co najmniej 180 zwiężeniach (w tym na przejazdach kolejowych).
E19G	E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy	Kamień milowy	Podpisanie umów dotyczących pasażerskiego taboru kolejowego	Podpisane umowy				IV kw.	2024	Podpisanie umów na dostawę co najmniej 77 zeroemisyjnych/elektrycznych i wyposażonych w europejski system zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS) jednostek regionalnego taboru kolejowego/elektrycznych zespołów trakcyjnych. Podpisanie umowy (umów) na dostawę co najmniej 56 lokomotyw zeroemisyjnych i 248 wagonów zawartej między polskim rządem a PKP IC.
E20G	E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy	Wartość docelowa	Ubezpieczenie pojazdów szynowych		Liczba	0	381	III kw.	2026	Odbiór (techniczny) lub dostawa co najmniej 56 lokomotyw i co najmniej 248 wagonów. Odbiór (techniczny) lub dostawa co najmniej 77 jednostek regionalnego taboru kolejowego/elektrycznych zespołów trakcyjnych.
E22G	E2.1.3 Projekty intermodalne	Wartość docelowa	Inwestycje w terminale intermodalne i tabor kolejowy		Liczba		200	III kw.	2026	Odbiór (techniczny) lub realizacja inwestycji w co najmniej 5 terminalach intermodalnych (takich jak roboty budowlane lub montażowe lub zakup urządzeń lub instalacji) oraz odbiór (techniczny) lub dostawa co najmniej 200 jednostek taboru. Do tej wartości docelowej kwalifikują się wyłącznie rodzaje inwestycji

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										objęte decyzją Komisji Europejskiej w sprawie pomocy państwa SA.109124 (2023/N).
E23G	E2.2 Zwiększenie bezpieczeństwa transportu	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych wprowadzających: pierwszeństwo pieszych na przejściach, jednakową prędkość na obszarach zabudowanych, minimalny odstęp pomiędzy pojazdami, cele w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego do 2030 r. (-50 % ofiar śmiertelnych w wypadkach)	Przepisy w aktach prawnych wskazujące na wejście w życie				IV kw.	2021	Wprowadzone zostaną następujące zmiany legislacyjne wspierające bezpieczeństwo ruchu drogowego: pierwszeństwo pieszych na przejściach, wprowadzenie jednolitego ograniczenia prędkości na obszarach miejskich (50 km/h) oraz minimalnego odstępu pomiędzy pojazdami na autostradach i drogach ekspresowych (połowa prędkości wyrażona w metrach). Nadrzędny cel w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego zostanie określony w Narodowym Programie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i polega na dążeniu do zmniejszenia o 50 % liczby ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych do roku 2030 w porównaniu z rokiem 2019, zgodnie z zobowiązaniami UE.
E24G	E2.2.1 Inwestycje w bezpieczeństwo transportu	Wartość docelowa	Budowa obwodnic i poprawa hotspotów bezpieczeństwa ruchu drogowego		Liczba	0	10 km obwodnic, 125 hotspotów	IV kw.	2023	Poprawa 125 hotspotów bezpieczeństwa drogowego i budowa 10 km obwodnic.
E25G	E2.2.1 Inwestycje w bezpieczeństwo transportu	Wartość docelowa	Budowa obwodnic, prace nad hotspotami bezpieczeństwa ruchu drogowego, instalacja automatycznych urządzeń nadzoru ruchu drogowego		Liczba	10 km obwodnic, 125 hotspotów	90 km obwodnic, 305 hotspotów, 128 urządzeń	III kw.	2026	Pozwolenia na użytkowanie lub protokoły odbioru 90 km wybudowanych obwodnic. Odbiór (techniczny) prac nad 305 hotspotami. Odbiór (techniczny) instalacji 128 automatycznych urządzeń nadzoru ruchu drogowego.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E28G	E2.2.2 Cyfryzacja transportu	Wartość docelowa	Instalacja lub aktualizacja urządzeń pokładowych ERTMS, instalacja SDIP, wprowadzenie zdalnego sterowania posterunkami ruchu oraz przeprowadzenie prac nad systemami przejazdów kolejowych		Liczba	0	199	III kw.	2026	Odbiór (techniczny) lub dostawa: (i) instalacji lub aktualizacji 7 urządzeń pokładowych europejskiego systemu zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS), (ii) instalacji co najmniej 52 Systemów Dynamicznej Informacji Pasażerskiej (SDIP), (iii) prac nad systemami przejazdów kolejowych w co najmniej 112 lokalizacjach, (iv) wprowadzenia zdalnego sterowania posterunkami ruchu w co najmniej 28 lokalizacjach.

E.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z pożyczki

E1.2 Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie

Celem reformy jest zmniejszenie wpływu transportu na środowisko i zdrowie.

Działanie to polega na przyjęciu aktu prawnego ustanawiającego obowiązek wprowadzenia stref transportu niskoemisyjnego w miastach liczących ponad 100 000 mieszkańców, w których poziomy szkodliwych substancji (NO₂) przekraczają unijne progi zanieczyszczenia powietrza, oraz na ustanowieniu stref transportu niskoemisyjnego.

E1.2.1 Transport zbiorowy w miastach (tramwaje)

Celem tej inwestycji jest zwiększenie oferty transportu publicznego w miastach. Działanie to polega na odbiorze tramwajów.

E2.3 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa transportu oraz usprawnienie rozwiązań cyfrowych

Reforma ma na celu zwiększenie dostępności transportu.

Będzie ona polegała na przyspieszonym wdrożeniu rozporządzenia nr 1371/2007 dotyczącego praw pasażerów w ruchu kolejowym oraz dostosowania taboru kolejowego do potrzeb pasażerów o ograniczonej możliwości poruszania się. Reforma wejdzie w życie do dnia 31 grudnia 2022 r.

Reforma obejmie również właściwe przepisy w zakresie modernizacji krajowego i międzynarodowego taboru kolejowego z uwzględnieniem wymogów dotyczących pasażerów z niepełnosprawnościami. Reforma wejdzie w życie do dnia 30 czerwca 2024 r.

E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej

Celem tej inwestycji jest przyczynianie się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej i zeroemisyjnej przez wspieranie projektów przemysłowych z myślą o sektorze czystej mobilności i sektorze energetycznym. Działanie to polega na inwestycji publicznej w Instrument, który działa przez zapewnienie inwestycji kapitałowych bezpośrednio sektorowi prywatnemu, jak również sektorowi publicznemu zaangażowanemu w podobną działalność.

E.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E1L	E1.2 Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego obowiązek tworzenia stref niskoemisyjnych dla wybranych, najbardziej zanieczyszczonych miast	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				II kw.	2024	<p>W odnośnym akcie prawnym ustanowiony zostanie od I kw. 2025 r. obowiązek tworzenia stref transportu niskoemisyjnego w miastach powyżej 100 000 mieszkańców, w których występuje przekroczenie poziomów szkodliwych substancji w stosunku do unijnych progów zanieczyszczenia powietrza (NO₂).</p> <p>W akcie tym zostanie określone, że obowiązek ten ma zastosowanie do wszystkich miast powyżej 100 000 mieszkańców, w odniesieniu do których w sprawozdaniu na temat jakości powietrza przygotowywanym do 30 kwietnia każdego roku przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska stwierdzone zostanie przekroczenie progów jakości powietrza, oraz że w takich miastach ustanawia się strefy transportu niskoemisyjnego od 1 stycznia następnego roku.</p> <p>Akt ten ma również w dalszym ciągu zapewniać możliwość wprowadzenia stref transportu niskoemisyjnego na wszystkich obszarach zurbanizowanych, niezależnie od liczby mieszkańców.</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E2L	E1.2 Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie	Kamień milowy	Strefy transportu niskoemisyjnego	Ustanowienie stref transportu niskoemisyjnego				IV kw.	2025	Strefy transportu niskoemisyjnego zostaną ustanowione w miastach powyżej 100 000 mieszkańców, w odniesieniu do których w najnowszym sprawozdaniu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska dotyczącym jakości powietrza, udostępnionym w 2025 r., stwierdzone zostanie przekroczenie progów jakości powietrza.
E4L	E1.2.1 Transport zbiorowy w miastach (tramwaje)	Wartość docelowa	Tramwaje		Liczba	0	88	I kw.	2026	Protokoły potwierdzające odbiór 88 tramwajów.
E5L	E2.3 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa transportu oraz usprawnienie rozwiązań cyfrowych	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego ulepszenia w odniesieniu do praw pasażerów w zakresie wymogów dotyczących taboru	Przepis w aktach prawnych wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2022	W drodze aktu prawnego wprowadzone zostaną standardy techniczne i funkcjonalne dotyczące inwestycji kolejowych w celu zapewnienia odpowiednich rozwiązań infrastrukturalnych spełniających potrzeby pasażerów o ograniczonej możliwości poruszania się. W tym celu aktem prawnym uchyla się odpowiednie przepisy krajowe stanowiące odstępstwo od rozporządzenia (WE) nr 1371/2007 dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E6L	E2.3 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa transportu oraz usprawnienie rozwiązań cyfrowych	Kamień milowy	Obowiązek modernizacji krajowego i międzynarodowego taboru kolejowego z uwzględnieniem wymogów dotyczących pasażerów z niepełnosprawnościami	Przepis w akcie prawnym wskazujący na wejście w życie				II kw.	2024	Wejście w życie właściwych przepisów dotyczących dostosowania taboru kolejowego do wymogów w zakresie praw pasażerów, dostosowanie do art. 9 ust. 3 rozporządzenia 2021/782 (gdymodernizacja jest uzasadniona i racjonalna z punktu widzenia przewidywanego okresu eksploatacji taboru) w odniesieniu do krajowego i międzynarodowego taboru, który ma zostać zmodernizowany na potrzeby pasażerów z niepełnosprawnościami, oraz wzmocnienie praw pasażerów.
E7L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Umowa wykonawcza	Podpisanie umowy wykonawczej				I kw.	2025	Podpisanie umowy wykonawczej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Umowa wykonawcza obejmuje politykę inwestycyjną w zakresie Instrumentu, w której określa się, że: <ul style="list-style-type: none"> • Instrumentem zarządza Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW); • Instrument zapewnienia inwestycje kapitałowe bezpośrednio sektorowi prywatnemu, jak również sektorowi publicznemu prowadzącemu podobną działalność; • zadaniem Instrumentu jest przyczynienie się do zwiększenia mocy produkcyjnej w zakresie nowych pojazdów zeroemisyjnych oraz infrastruktury na potrzeby rozwoju elektromobilności, a także instalacji przemysłowych oraz rozwiązań nastawionych na

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>produkcję i magazynowanie zeroemisyjnej energii;</p> <ul style="list-style-type: none"> wspierane produkty i technologie mogą w szczególności obejmować procesy badawcze i innowacyjne; transfer technologii i współpracę między przedsiębiorstwami koncentrującymi się na gospodarce niskoemisyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem nisko- i zeroemisyjnych rozwiązań innowacyjnych w dziedzinie zrównoważonej mobilności oraz nisko- i zeroemisyjnych źródeł energii; beneficjentami wsparcia są przedsiębiorstwa, w tym MŚP i spółki o średniej kapitalizacji; zgodnie z zasadą niedyskryminacji za beneficjentów końcowych programu finansowego można również przyjąć podmioty publiczne prowadzące podobną działalność jak podmioty prywatne korzystające z programu finansowego; ostateczną decyzję inwestycyjną w ramach Instrumentu podejmuje komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny organ zarządzający – musi ona zostać następnie zatwierdzona większością głosów członków niezależnych od rządu.
E9L	E3.1.1 Instrument	Kamień milowy	Podpisanie umów o finansowaniu	Podpisanie umów o finansowaniu				I kw.	2026	Podpisanie z beneficjentami końcowymi umów o finansowaniu na kwotę

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej									niezbędną do wykorzystania co najmniej 75 % inwestycji RRF w ramach Instrumentu.
E10L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Zakończenie inwestycji kapitałowych	Zaświadczenia potwierdzające przekazanie środków				II kw.	2026	Przekazanie kwoty 1 068 537 519 EUR na rzecz beneficjentów końcowych oraz opłaty za zarządzanie na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

F. KOMPONENT F: „POPRAWA JAKOŚCI INSTYTUCJI I WARUNKÓW REALIZACJI KPO”

Polska stoi w obliczu szeregu długotrwałych wyzwań związanych z klimatem inwestycyjnym, zwłaszcza w odniesieniu do polskiego systemu sądownictwa oraz procesu decyzyjnego i procesu stanowienia prawa.

Komponent ten ma zatem przede wszystkim na celu poprawę klimatu inwestycyjnego i stworzenie warunków do skutecznej realizacji polskiego planu odbudowy i zwiększania odporności. Aby osiągnąć ten cel, reforma jest ukierunkowana na: zwiększenie niektórych aspektów niezależności i bezstronności sądów; rozwiązanie kwestii sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego, celem przywrócenia tych sędziów do orzekania w następstwie pozytywnego zakończenia procedury odwoławczej prowadzonej przez nową Izbę, co podlega natychmiastowej realizacji; większe wykorzystanie konsultacji z partnerami społecznymi w procesie stanowienia prawa; większe wykorzystanie ocen skutków w procesie stanowienia prawa; ograniczenie stosowania procedur przyspieszonych w procesie stanowienia prawa; zapewnienie odpowiednich konsultacji z partnerami społecznymi i zainteresowanymi stronami zaangażowanymi w realizację planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym poprzez utworzenie komitetu monitorującego, oraz zapewnienie stosowania narzędzia do punktowej oceny ryzyka Arachne przy realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.

Komponent ten przyczynia się do realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów dotyczących „poprawy otoczenia regulacyjnego, w szczególności poprzez zwiększenie roli konsultacji z partnerami społecznymi i konsultacji publicznych w procesie legislacyjnym” (zalecenie krajowe nr 3, 2019) oraz „poprawy klimatu inwestycyjnego, w szczególności przez ochronę niezależności sądów”, a także „zapewnienia skutecznych konsultacji publicznych i zaangażowania partnerów społecznych w proces kształtowania polityki” (zalecenie krajowe nr 4, 2020).

F1 System wymiaru sprawiedliwości

Głównym celem reform jest podniesienie standardu ochrony sądowej i poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce, a także wsparcie systemu kontroli wewnętrznej, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241, przez wzmocnienie gwarancji niezależności i bezstronności sądów.

Reforma ma na celu wzmocnienie niezależności i bezstronności sądów oraz niezawisłości i bezstronności sędziów ustanowionych ustawą zgodnie z art. 19 Traktatu UE i odpowiednim dorobkiem prawnym UE. Zgodnie z art. 24 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241 wszelkie inne reformy są przeprowadzane bez osłabiania tego wyniku i wywierania negatywnego wpływu na poniższe elementy.

F1.1 Reforma zwiększająca niezależność i bezstronność sądów

W drodze reformy:

- a) we wszystkich sprawach dotyczących sędziów, w tym sprawach dyscyplinarnych i dotyczących uchylenia immunitetu sędziowskiego, określony zostanie zakres właściwości Izby Sądu Najwyższego, innej niż istniejąca Izba Dyscyplinarna, spełniającej wymogi wynikające z art. 19 ust. 1 Traktatu UE. W ten sposób zapewni się, aby wspomniane wyżej sprawy były rozpatrywane przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą, a jednocześnie ograniczone zostaną uprawnienia dyskrecjonalne w zakresie wyznaczania sądu dyscyplinarnego właściwego w pierwszej instancji w sprawach dotyczących sędziów sądów powszechnych;
- b) wyjaśniony zostanie zakres odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów poprzez zapewnienie, aby prawo polskich sądów do składania wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym do TSUE nie było ograniczone. Wniosek taki nie stanowi podstawy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przeciwko danemu sędziemu;

- c) chociaż sędziowie nadal mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności za wykroczenie zawodowe, w tym za oczywiste i rażące naruszenia prawa, w drodze reformy zostanie ustalone, że treści orzeczeń sądowych nie uznaje się za przewinienie dyscyplinarne,
- d) zapewni się, aby – w przypadku pojawienia się poważnych wątpliwości w tym zakresie – właściwy sąd miał możliwość przeprowadzenia w ramach postępowania sądowego weryfikacji, czy dany sędzia spełnia wymogi niezawisłości, bezstronności i „bycia powołanym na mocy ustawy” zgodnie z art. 19 Traktatu UE, przy czym weryfikacji tej nie można uznać za przewinienie dyscyplinarne;
- e) wzmocnione zostaną gwarancje proceduralne i uprawnienia stron w postępowaniach dyscyplinarnych dotyczących sędziów poprzez:
  - (i) zapewnienie, aby sprawy dyscyplinarne przeciwko sędziom sądów powszechnych były rozpoznawane w rozsądnym terminie,
  - (ii) uściślenie przepisów dotyczących właściwości miejscowej sądów rozpoznających sprawy dyscyplinarne, aby zapewnić możliwość bezpośredniego ustalenia właściwego sądu zgodnie z aktem ustawodawczym oraz
  - (iii) zapewnienie, aby wyznaczenie obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym danego sędziego odbywało się w rozsądnym terminie, a także zapewnienie czasu na merytoryczne przygotowanie się obrońcy do wykonywania jego funkcji w danym postępowaniu. Jednocześnie sąd zawiesi postępowanie w przypadku należycie uzasadnionej nieobecności oskarżonego sędziego lub jego obrońcy.

Reforma wejdzie w życie do końca drugiego kwartału 2022 r.

F1.2 Reforma mająca na celu poprawę sytuacji sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego

Reforma ma zapewnić sędziom, których dotyczą decyzje Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, dostęp do ponownego rozpoznania ich spraw. Takie sprawy już rozstrzygnięte przez Izbę Dyscyplinarną podlegają rozpatrzeniu przez sąd spełniający wymogi art. 19 ust. 1 Traktatu UE zgodnie z przepisami, które zostaną przyjęte na podstawie powyższej reformy. Akt ustawodawczy stanowi, że pierwsza rozprawa sądu orzekającego w tych sprawach odbywa się w terminie trzech miesięcy od otrzymania wniosku sędziego o ponowne rozpoznanie, a sprawy rozstrzyga się w terminie dwunastu miesięcy od otrzymania takiego wniosku. Sprawy, które obecnie nadal są rozpatrywane przez Izbę Dyscyplinarną, zostaną przekazane do dalszego rozpoznania sądowi, zgodnie z zasadami określonymi w ramach wyżej wymienionego postępowania.

Reforma wejdzie w życie do końca drugiego kwartału 2022 r.

Obie wyżej wymienione reformy, których termin zakończenia przypada na II kw. 2022 r., muszą zostać zrealizowane przed przedłożeniem Komisji pierwszego wniosku o płatność i stanowią warunek wstępny każdej płatności na podstawie art. 24 rozporządzenia w sprawie RRF.

F2.1 Usprawnienie procesu stanowienia prawa

Celem reformy jest nowelizacja Regulaminu Sejmu, Senatu i Rady Ministrów.

F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO

W celu zapewnienia odpowiednich konsultacji z partnerami społecznymi i zainteresowanymi stronami zaangażowanymi w realizację planu odbudowy i zwiększania odporności reforma obejmuje wejście w życie

aktu ustawodawczego powołującego komitet monitorujący składający się z głównych zainteresowanych stron i partnerów społecznych zaangażowanych w realizację tego planu.

Zadaniem komitetu monitorującego będzie nadzorowanie skutecznej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności. Akt ustawodawczy zawierać będzie przepis wprowadzający wymóg prawny konsultowania się z komitetem monitorującym podczas realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności. Reforma obejmie również przyjęcie wytycznych ustanawiających zasady udziału zainteresowanych stron i partnerów społecznych w programowaniu, realizacji, monitorowaniu i ocenie KPO.

Ponadto reforma obejmie wprowadzenie systemu repozytorium zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) 2021/241, aby umożliwić gromadzenie, przechowywanie i monitorowanie danych dotyczących kamieni milowych i wartości docelowych, w tym na poziomie odbiorców końcowych. Dane pochodzące z tego systemu repozytorium są przekazywane do systemu Arachne, który wykorzystuje się podczas audytów i kontroli w celu zapobiegania konfliktom interesów, nadużyciom finansowym, korupcji i podwójnemu finansowaniu, oraz w celu ich wykrywania i eliminowania. Ten kamień milowy zostanie zrealizowany przed przedłożeniem Komisji pierwszego wniosku o płatność i stanowi warunek wstępny każdej płatności na podstawie art. 24 rozporządzenia w sprawie RRF.

Reforma obejmuje również przeprowadzenie analizy obciążenia pracą dla oceny zdolności administracyjnej w zakresie koordynowania i wdrażania planu odbudowy i zwiększania odporności.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2024 r.

F.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
FIG	F1.1 Reforma zwiększająca niezależność i bezstronność sądów	Kamień milowy	Wejście w życie reformy zwiększającej niezależność i bezstronność sądów	Przepis w akcie prawnym wskazujący na wejście w życie				II kw.	2022	<p>Wejście w życie reformy, w drodze której:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) we wszystkich sprawach dotyczących sędziów, w tym sprawach dyscyplinarnych i dotyczących uchylenia immunitetu sędziowskiego, określony zostanie zakres właściwości Izby Sądu Najwyższego, innej niż istniejąca Izba Dyscyplinarna, spełniającej wymogi wynikające z art. 19 ust. 1 Traktatu UE. W ten sposób zapewni się, aby wspomniane wyżej sprawy były rozpatrywane przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą, a jednocześnie ograniczone zostaną uprawnienia dyskrecjonalne w zakresie wyznaczania sądu dyscyplinarnego właściwego w pierwszej instancji w sprawach dotyczących sędziów sądów powszechnych; b) wyjaśniony zostanie zakres odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów poprzez zapewnienie, aby prawo polskich sądów do składania wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym do TSUE nie było ograniczone. Wniosek taki nie stanowi podstawy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przeciwko danemu sędziemu; c) chociaż sędziowie nadal mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności za wykroczenie zawodowe, w tym za oczywiste i rażące naruszenia prawa, w drodze reformy zostanie ustalone, że treści orzeczeń sądowych nie uznaje się za przewinienie dyscyplinarne, d) zapewni się, aby – w przypadku pojawienia się poważnych wątpliwości w tym zakresie – właściwy

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										<p>sąd miał możliwość przeprowadzenia w ramach postępowania sądowego weryfikacji, czy dany sędzia spełnia wymogi niezawisłości, bezstronności i „bycia powołanym na mocy ustawy” zgodnie z art. 19 Traktatu UE, przy czym weryfikacji tej nie można uznać za przewinienie dyscyplinarne;</p> <p>e) wzmocnione zostaną gwarancje proceduralne i uprawnienia stron w postępowaniach dyscyplinarnych dotyczących sędziów poprzez:</p> <p>(i) zapewnienie, aby sprawy dyscyplinarne przeciwko sędziom sądów powszechnych były rozpoznawane w rozsądnym terminie,</p> <p>(ii) uściślenie przepisów dotyczących właściwości miejscowej sądów rozpoznających sprawy dyscyplinarne, aby zapewnić możliwość bezpośredniego ustalenia właściwego sądu zgodnie z aktem ustawodawczym oraz</p> <p>(iii) zapewnienie, aby wyznaczenie obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym danego sędziego odbywało się w rozsądnym terminie, a także zapewnienie czasu na merytoryczne przygotowanie się obrońcy do wykonywania jego funkcji w danym postępowaniu. Jednocześnie sąd zawiesi postępowanie w przypadku należycie uzasadnionej nieobecności oskarżonego sędziego lub jego obrońcy.</p>
F2G	F1.2 Reforma mająca na celu poprawę sytuacji	Kamień milowy	Wejście w życie reformy mającej na celu poprawę sytuacji	Przepis w akcie prawnym wskazujący na wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie reformy, która ma zapewnić sędziom, których dotyczą decyzje Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, dostęp do ponownego rozpoznania ich spraw. Takie sprawy już rozstrzygnięte przez Izbę Dyscyplinarną

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego		sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego							podlegają rozpatrzeniu przez sąd spełniający wymogi art. 19 ust. 1 Traktatu UE zgodnie z przepisami, które zostaną przyjęte na podstawie kamienia milowego F1G powyżej. Akt ustawodawczy stanowi, że pierwsza rozprawa sądu orzekającego w tych sprawach odbywa się w terminie trzech miesięcy od otrzymania wniosku sędziego o ponowne rozpoznanie, a sprawy rozstrzyga się w terminie dwunastu miesięcy od otrzymania takiego wniosku. Sprawy, które obecnie nadal są rozpatrywane przez Izbę Dyscyplinarną, zostaną przekazane do dalszego rozpoznania sądowi, zgodnie z zasadami określonymi w ramach wyżej wymienionego postępowania.
F3G	F1.2 Reforma mająca na celu poprawę sytuacji sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego	Kamień milowy	Reforma mająca na celu poprawę sytuacji sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego	Sprawy, w których dokonano orzeczenia				IV kw.	2023	Wszystkie ponownie rozpatrywane sprawy wszczęte zgodnie z kamieniem milowym F2G podlegają rozstrzygnięciu, chyba że zachodzą należycie uzasadnione wyjątkowe okoliczności.
F4G	F2.1 Usprawnienie procesu	Kamień milowy	Wejście w życie nowelizacji do Regulaminu	Przepisy w aktach prawnych				III kw.	2022	Wejście w życie nowelizacji do Regulaminu Sejmu, która ograniczy stosowanie procedur przyspieszonych do uzasadnionych przypadków i wprowadzi obowiązek

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	stanowienia prawa		Sejmu, Senatu i Rady Ministrów	wskazujące na wejście w życie						<p>przeprowadzania oceny skutków regulacji oraz konsultacji społecznych w przypadku projektów ustaw zgłaszanych przez posłów, z wyjątkiem uzasadnionych przypadków.</p> <p>Wejście w życie nowelizacji do Regulaminu Rady Ministrów, która ograniczy stosowanie procedur przyspieszonych do uzasadnionych przypadków.</p> <p>Wejście w życie nowelizacji do Regulaminu Senatu, która wprowadzi obowiązek przeprowadzania oceny skutków regulacji w przypadku projektów ustaw zgłaszanych przez senatorów, z wyjątkiem uzasadnionych przypadków.</p>
F5G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego ustanawiającego komitet monitorujący i powierzającego o mu nadzór nad skuteczną realizacją KPO	Przepis w akcie prawnym wskazujący na wejście w życie				I kw.	2022	<p>Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych wejście w życie aktu prawnego, w ramach którego:</p> <p>1) powołano komitet monitorujący odpowiedzialny za monitorowanie skutecznej realizacji KPO i zwiększania odporności, składający się z zainteresowanych stron i partnerów społecznych, których dotyczy realizacja KPO, w tym przedstawicieli organów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie oraz promujących prawa podstawowe i niedyskryminację;</p> <p>2) wprowadzono wymóg prawny konsultowania się z komitetem monitorującym podczas realizacji KPO.</p>
F6G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Przyjęcie przez ministra odpowiedzialnego za rozwój regionalny wytycznych ustanawiających zasady udziału zainteresowanych stron i partnerów	Opublikowanie wytycznych na stronie internetowej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej				II kw.	2022	<p>Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych przyjęcie wytycznych w celu zapewnienia skutecznego udziału zainteresowanych stron i partnerów społecznych w programowaniu, realizacji, monitorowaniu i ocenie KPO. W wytycznych harmonizuje się działania, które mają być wprowadzone przez instytucje odpowiedzialne za wdrażanie reform i inwestycji w ramach KPO.</p> <p>Wytyczne obejmują mechanizmy monitorowania i oceny zaangażowania zainteresowanych stron i partnerów społecznych.</p>

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			społecznych w realizacji KPO							
F7G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Zapewnienie skutecznego audytu i kontroli w ramach realizacji RRF; ochrona interesów finansowych Unii	Sprawozdanie z audytu potwierdzające funkcjonalność systemu repozytorium				II kw.	2022	<p>Zostanie wprowadzony i uruchomiony system repozytorium służący do monitorowania realizacji RRF. System ten obejmie przynajmniej następujące funkcje:</p> <p>a) gromadzenie danych i monitorowanie osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych;</p> <p>b) gromadzenie, przechowywanie i zapewnianie dostępu do danych wymaganych na podstawie art. 22 ust. 2 lit. d) pkt (i)–(iii) rozporządzenia w sprawie RRF.</p> <p>Dostęp do tych danych zostanie przyznany wszystkim odpowiednim organom krajowym i europejskim w celu przeprowadzenia audytu i kontroli. Dane pochodzące z tego systemu repozytorium są co kwartał przekazywane do systemu Arachne. System Arachne wykorzystuje się podczas audytów i kontroli do zapobiegania konfliktom interesów, nadużyciom finansowym, korupcji i podwójnemu finansowaniu, ich wykrywania i eliminowania.</p>
F8G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Analiza obciążenia pracą przygotowana przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.	Analiza obciążenia pracą przygotowana przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.				II kw.	2024	<p>W odniesieniu do instytucji zaangażowanych we wdrażanie planu odbudowy i zwiększania odporności przeprowadza się analizę obciążenia pracą. Jeżeli analiza obciążenia pracą wykáže, że potrzebny jest dodatkowy personel, rząd przyjmuje decyzję o utworzeniu dodatkowych stanowisk pracy w instytucjach odpowiedzialnych za koordynowanie i wdrażanie planu odbudowy i zwiększania odporności.</p>

G. KOMPONENT G: REPOWEREU

Celem komponentu REPowerEU jest wniesienie wkładu w proces ograniczania zależności od paliw kopalnych w Polsce oraz przyczynienie się do transformacji energetycznej przez zapewnienie wsparcia na rzecz odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie zdolności sieci elektroenergetycznych w zakresie integrowania tych źródeł energii. Osiągnięciu tych celów sprzyjają również działania służące poprawie efektywności energetycznej, w tym również w gospodarstwach domowych. Komponent ten ma również zwiększyć bezpieczeństwo dostaw energii.

W tym względzie celem działań przewidzianych w tym komponentcie jest odniesienie się do zaleceń krajowych skierowanych do Polski w ramach europejskiego semestru w latach 2022 i 2023. Planowane działania służą w szczególności przyspieszeniu transformacji w kierunku czystej energii, zwłaszcza przez uproszczenie procedur wydawania pozwoleń w celu umożliwienia szybszego zastosowania energii ze źródeł odnawialnych przez rozbudowywanie i modernizowanie sieci w taki sposób, aby zapewnić możliwość obsługiwaną przez nie nowo wybudowanej infrastruktury związanej z energią ze źródeł odnawialnych, przez sprzyjanie tworzeniu obiektów magazynowania energii elektrycznej, przez zachęcanie do realizowania inwestycji w sieci przesyłowe i dystrybucyjne na obszarach wiejskich, aby zwiększyć zdolność w zakresie przyłączania nowych odnawialnych źródeł energii do sieci, a także przez wspieranie rozwoju morskich farm wiatrowych. Wspomniane działania ułatwiają również eliminowanie barier dla rozwoju lokalnych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej i sprzyjają tworzeniu takich społeczności. Przyczynia się to do skutecznej realizacji zaleceń dotyczących przyspieszenia procesu stopniowego wycofywania paliw kopalnych i wdrażania energii ze źródeł odnawialnych, a także przeprowadzenia reformy ram prawnych regulujących kwestie związane z wydawaniem zgody na podłączenie do sieci i ram prawnych w zakresie odnawialnych źródeł energii zawierających przepisy dotyczące społeczności energetycznych, biometanu i wodoru odnawialnego (zalecenia krajowe 6.1–6.2 w 2022 r. i zalecenia krajowe 4.1–4.2 w 2023 r.). Aby zrealizować zalecenia dotyczące propagowania zrównoważonych rodzajów transportu publicznego (zalecenie krajowe 4.4 w 2023 r.) i zwiększyć stopień wykorzystania pojazdów elektrycznych (zalecenie krajowe 6.4 w 2022 r.), w komponentcie przewidziano działania na rzecz obniżenia emisyjności sektora transportu, w szczególności przez zastąpienie zanieczyszczających pojazdów wykorzystywanych w ramach miejskiego transportu publicznego pojazdami bezemisyjnymi i przez przyjęcie planu działania na rzecz ekologicznego transportu zgodnie z unijnymi celami klimatycznymi. Komponent uwzględnia ponadto działania służące wsparciu świadczenia zintegrowanych usług w zakresie renowacji budynków mieszkalnych i stopniowemu odchodzeniu od korzystania z paliw kopalnych do ogrzewania domów zgodnie z zaleceniami dotyczącymi propagowania oszczędności energii, zwiększania inwestycji w efektywność energetyczną budynków i obniżania emisyjności w kontekście dostaw ciepła w ramach systemu ciepłowniczego, aby przeciwdziałać zjawisku ubóstwa energetycznego (zalecenie krajowe 6.3 w 2022 r. i zalecenie krajowe 4.3 w 2023 r.). Celem komponentu jest również zaktualizowanie sektorowych ram kwalifikacji na rzecz zielonej transformacji, do czego zachęcano w zaleceniach dotyczących wzmoczenia wysiłków w ramach polityki mających na celu zapewnienie i nabywanie umiejętności i kompetencji potrzebnych do zielonej transformacji (zalecenie krajowe 4.5 w 2023 r.). Ukierunkowana inwestycja dotycząca infrastruktury gazowej służy zaspokojeniu najpilniejszych potrzeb Polski w zakresie bezpieczeństwa dostaw w proporcjonalny i precyzyjny sposób. Celem Funduszu Wsparcia Energetyki jest uruchomienie inwestycji prywatnych i poprawa dostępu do finansowania w sektorach o kluczowym znaczeniu dla transformacji energetycznej. Ułatwi to wdrożenie zaleceń dotyczących konieczności zwiększenia inwestycji publicznych na rzecz transformacji cyfrowej i bezpieczeństwa energetycznego, m.in. przez wykorzystanie RRF, REPowerEU i innych funduszy UE (zalecenie krajowe 1.2 w 2022 r. i zalecenie krajowe 1.3 w 2023 r.).

Większość działań w ramach tego komponentu ma wymiar transgraniczny lub wielokrajowy. Szereg działań przyczynia się wręcz do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii w całej Unii – dotyczy to w szczególności reform mających na celu usprawnienie wdrażania odnawialnych źródeł energii, w tym również za pośrednictwem społeczności energetycznych, oraz podłączania tych źródeł energii do sieci elektroenergetycznej. Komponent obejmuje ponadto inwestycje, które mają wnieść wkład w realizację projektów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych oraz usprawnić proces integrowania energii ze źródeł odnawialnych z siecią. Inne reformy i inwestycje przyczyniają się do przyspieszenia tempa renowacji budynków i poprawy efektywności energetycznej, zmniejszając tym samym zależność od paliw kopalnych

i zapotrzebowanie na energię. Wspomniane działania wnoszą również wkład w szerszej zakrojone działania na rzecz energii i klimatu podejmowane na szczeblu UE.

Oczekuje się, że żadne z działań w ramach tego komponentu nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis działań i środków ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final), przy czym zasada „nie czyn poważnych szkód” nie ma zastosowania do działania G3.2.1. „Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego” zgodnie z art. 21c ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/241.

G1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Podkomponent G1.1 – Stymulacja inwestycji w odnawialne źródła energii

Celem tego podkomponentu jest zachęcanie do tworzenia instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii prowadzonych przez społeczności energetyczne, w szczególności przez udoskonalenie ram sprzyjających przyspieszeniu procesu zakładania takich społeczności. Omawiany podkomponent obejmuje ponadto działania wspierające wdrażanie środków w zakresie magazynowania energii elektrycznej w celu zintegrowania odnawialnych źródeł energii z siecią oraz działania zwiększające zdolność administracyjną i organizacyjną instytucji zaangażowanych w realizację reform i inwestycji w ramach REPowerEU i biorących udział w procesach związanych z projektami w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.

G1.1.1 Określenie sprzyjającego otoczenia regulacyjnego dla społeczności energetycznych

Celem reformy jest sprostanie wyzwaniom związanym z otoczeniem regulacyjnym społeczności energetycznych w Polsce. Działanie to polega na publikacji analizy barier prawnych, organizacyjnych i administracyjnych utrudniających rozwój społeczności, klastrów lub spółdzielni energetycznych.

G1.1.2 Wspieranie rozwoju społeczności energetycznych

Celem tej inwestycji jest wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii, którymi zajmują się społeczności energetyczne, w tym klastry energetyczne, spółdzielnie energetyczne i inne społeczności energetyczne.

Działanie to polega na: podpisaniu z odbiorcami umów o udzielenie dotacji (i) w ramach części przedinwestycyjnej oraz (ii) w ramach części inwestycyjnej.

G1.1.3 Systemy magazynowania energii (wsparcie bezzwrotne)

Celem tej inwestycji jest zapewnienie ciągłości dostaw energii elektrycznej do odbiorców i zwiększenie efektywności wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE). Działanie to polega na instalacji systemu magazynowania energii (BESS).

G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU

Celem tej inwestycji jest zwiększenie zdolności administracyjnych i organizacyjnych najważniejszych instytucji publicznych biorących udział we wspieraniu reform i inwestycji w ramach REPowerEU. Działanie to polega na (i) utworzeniu w administracji 106 nowych stanowisk, na których zakres zadań obejmie prace nad reformami i inwestycjami w ramach REPowerEU, (ii) zapewnieniu wsparcia finansowego dla NGO realizujących projekty budowania zdolności wspierające reformy i inwestycje w ramach REPowerEU oraz (iii) zakończeniu fazy testowej narzędzia informatycznego mającego na celu wsparcie Urzędu Regulacji Energetyki w monitorowaniu infrastruktury energetycznej, rozwoju sieci oraz zarządzania systemem wsparcia odnawialnych źródeł energii (OZE).

Podkomponent G1.2 – Przegląd sieci elektroenergetycznych w celu przyspieszenia integracji odnawialnych źródeł energii

Celem tego podkomponentu jest wprowadzenie narzędzi i usprawnień na potrzeby przyspieszenia procesu wdrażania nowych instalacji wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii. Wiąże się to z koniecznością zniesienia barier utrudniających podłączenie się do sieci oraz zbudowania nowych obiektów infrastrukturalnych i zmodernizowania istniejących sieci, aby umożliwić przesyłanie energii ze źródeł odnawialnych z miejsca, w którym jest ona wytwarzana, do miejsca, w którym ma zostać wykorzystana.

G1.2.1 Rozwiązania regulacyjne służące szybszej integracji odnawialnych źródeł energii z sieciami dystrybucyjnymi

Celem tej reformy jest wspieranie priorytetowych inwestycji w rozwój sieci w celu zmniejszenia barier dla rozwoju odnawialnych źródeł energii. Działanie to polega na opublikowaniu ram regulacyjnych umożliwiających Urzędowi Regulacji Energetyki określenie priorytetowych inwestycji w rozwój sieci i odzwierciedlenie tych inwestycji w taryfach sieci dystrybucyjnych.

G1.2.2 Usuwanie barier ograniczających integrację odnawialnych źródeł energii z sieciami elektroenergetycznymi

Celem tej reformy jest usunięcie barier regulacyjnych utrudniających integrację odnawialnych źródeł energii z sieciami przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej. Działanie to polega na (i) ustanowieniu ram prawnych dotyczących podłączenia wielu odnawialnych źródeł energii do jednego punktu przyłączenia; oraz (ii) wejściu w życie aktu prawnego lub aktów prawnych dotyczących rozpatrywania wniosków o przyłączenie.

G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna

Celem tej inwestycji jest rozbudowa, modernizacja i cyfryzacja sieci przesyłowych oraz ułatwienie integracji odnawialnych źródeł energii z systemem elektroenergetycznym.

Działanie to polega na: (i) budowie lub modernizacji linii przesyłowych energii elektrycznej, (ii) utworzeniu nowych (pod)stacji sieci elektroenergetycznych, ich rozbudowie lub modernizacji, (iii) instalacji jednego Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE) i systemów monitorowania jakości energii oraz (iv) instalacji trzech nowych, zmodernizowanych lub rozszerzonych systemów IT na potrzeby operatora systemu przesyłowego.

G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej

Celem tej inwestycji jest wsparcie budowy, modernizacji i cyfryzacji sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej obsługujących głównie obszary wiejskie w celu umożliwienia przyłączenia nowych odnawialnych źródeł energii na tych obszarach.

Działanie to polega na budowie lub modernizacji sieci dystrybucyjnych.

Podkomponent G1.3 – Rozwój zrównoważonego transportu

Ten podkomponent ma na celu wspieranie zrównoważonego transportu.

G1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy)

Celem tej inwestycji jest doprowadzenie do tego, by transport publiczny był bardziej ekologiczny, oraz zwiększenie jego atrakcyjności.

Inwestycja polega na dostawie autobusów zeroemisyjnych.

G2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Podkomponent G1.1 – Stymulacja inwestycji w odnawialne źródła energii

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G1G	G1.1.1 Określenie sprzyjającego otoczenia regulacyjnego dla społeczności energetycznych	Kamień milowy	Analiza barier w rozwoju społeczności energetycznych, spółdzielni energetycznych lub klastrów energetycznych	Publikacja analizy				III kw.	2024	Publikacja analizy barier prawnych, organizacyjnych i administracyjnych utrudniających rozwój społeczności energetycznych, klastrów energetycznych lub spółdzielni energetycznych. W analizie proponuje się również zestaw rozwiązań mających na celu usunięcie tych barier.
G2G	G1.1.2 Wspieranie rozwoju społeczności energetycznych	Kamień milowy	Zaproszenie do składania wniosków dotyczących programu wsparcia inwestycyjnego	Ogłoszenie zaproszenia do składania wniosków skierowanego do społeczności energetycznych zainteresowanych otrzymaniem wsparcia w ramach tej części inwestycyjnej				IV kw.	2023	Otwarte, przejrzyste i konkurencyjne zaproszenie do składania wniosków dostępne dla spółdzielni energetycznych, społeczności energetycznych i klastrów energii zostanie uruchomione w celu przydzielenia wsparcia różnym rodzajom odbiorców w zrównoważony sposób.
G3G	G1.1.2 Wspieranie rozwoju społeczności energetycznych	Wartość docelowa	Podmioty wspierane w ramach części przedinwestycyjnej		Liczba	0	162	I kw.	2025	Liczba umów o udzielenie dotacji podpisanych z odbiorcami w ramach części przedinwestycyjnej.
G5G	G1.1.2 Wspieranie rozwoju społeczności energetycznych	Wartość docelowa	Podmioty wspierane w ramach części inwestycyjnej		Liczba	0	20	IV kw.	2025	Liczba umów o udzielenie dotacji podpisanych z odbiorcami w ramach części inwestycyjnej.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G6G	G1.1.3 Systemy magazynowania energii (wsparcie bezzwrotne)	Kamień milowy	Instalacja systemu lub systemów magazynowania energii (BESS) i kabla lub kabli wysokonapięciowych	Protokoły odbioru instalacji				III kw.	2026	Protokoły odbioru instalacji systemów magazynowania energii o łącznej mocy co najmniej 1 800 MWh oraz instalacji kabli wysokiego napięcia.
G7G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Wartość docelowa	Zwiększenie zdolności administracyjnych w celu wdrożenia reform i inwestycji w ramach REPowerEU		Liczba	0	106	IV kw.	2024	Co najmniej 106 nowych stanowisk utworzonych w administracji, na których zakres zadań obejmie prace nad reformami i inwestycjami w ramach REPowerEU.
G8G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Wartość docelowa	Organizacje pozarządowe realizujące projekty z zakresu budowania zdolności		Liczba	0	15	IV kw.	2025	Co najmniej 15 organizacji pozarządowych otrzyma wsparcie finansowe na realizację projektów z zakresu budowania zdolności wspierających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU.
G11G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Kamień milowy	Narzędzie informatyczne dla Urzędu Regulacji Energetyki	Zakończenie fazy testowej narzędzia informatycznego dla Urzędu Regulacji Energetyki				II kw.	2026	Protokół odbioru potwierdzający zakończenie fazy testowej narzędzia informatycznego dla Urzędu Regulacji Energetyki.

Podkomponent G1.2 – Przegląd sieci elektroenergetycznych w celu przyspieszenia integracji odnawialnych źródeł energii

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G12G	G1.2.1 Rozwiązania regulacyjne służące szybszej integracji odnawialnych źródeł energii z sieciami dystrybucyjnymi	Kamień milowy	Publikacja nowego modelu regulacyjnego dotyczącego priorytetowych inwestycji w rozwój sieci	Opublikowano ramy regulacyjne				IV kw.	2024	Publikacja ram regulacyjnych umożliwiających Urzędowi Regulacji Energetyki określenie priorytetowych inwestycji w rozwój sieci oraz odzwierciedlenie tych inwestycji w taryfach sieci dystrybucyjnych.
G13G	G1.2.2 Usuwanie barier ograniczających integrację odnawialnych źródeł energii z sieciami elektroenergetycznymi	Kamień milowy	Wejście w życie ram prawnych umożliwiających łączenie przewodów	Przepis w akcie zmieniającym wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2023	Zmiany w ustawie o odnawialnych źródłach energii oraz w ustawie Prawo energetyczne umożliwiające przyłączenie wielu odnawialnych źródeł energii do sieci elektroenergetycznej w pojedynczym punkcie przyłączenia. Nowe przepisy umożliwią wytwórcom energii ze źródeł odnawialnych, którzy zawarli umowę na warunkach określonych w ustawie Prawo energetyczne, współdzielenie przyłączenia, tj. korzystanie z tej samej zdolności przyłączenia w jednym punkcie przyłączenia, przy jednoczesnym zachowaniu możliwości zawierania umów sprzedaży wytworzonej energii. Ponadto zmieniona zostanie ustawa o odnawialnych źródłach energii. Jej nowelizacja umożliwi podmiotom korzystającym z systemów wsparcia na rzecz odnawialnych źródeł energii współdzielenie zdolności przyłączenia z innymi instalacjami przyłączonymi w tym samym punkcie przyłączenia bez utraty przewidzianego w tej ustawie prawa do wsparcia. Spośród instalacji posiadających jeden punkt

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										przyłączenia tylko jedna może korzystać z systemu wsparcia.
G14G	G1.2.2 Usuwanie barier ograniczających integrację odnawialnych źródeł energii z sieciami elektroenergetycznymi	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego lub aktów prawnych dotyczących przyłączenia do sieci	Przepisy w aktach prawnych wskazujące na ich wejście w życie				IV kw.	2025	<p>Wejście w życie aktu prawnego lub aktów prawnych zobowiązujących operatorów systemów przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej obsługujących co najmniej 100 000 przyłączonych odbiorców do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustanowienia jednolitego zbioru zasad dotyczących m.in. kryteriów i terminów rozpatrywania wniosków o przyłączenie; • podania do wiadomości publicznej następujących informacji: (i) dostępnych zdolności przyłączeniowych do sieci; (ii) odrzuconych wniosków o przyłączenie, wraz z uzasadnieniem ich odrzucenia, oraz (iii) jednolitego zbioru zasad; • umożliwienia elektronicznego składania wniosków o przyłączenie.
G17G	G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych (km)		Liczba	0	320	II kw.	2026	Liczba kilometrów nowo wybudowanych lub zmodernizowanych odcinków sieci elektroenergetycznych (400 kV).
G18G	G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Kamień milowy	Podpisanie między operatorem systemu przesyłowego (OSP) a właściwymi organami umów o udzielenie dotacji na budowę lub modernizację odcinków sieci elektroenergetycznych	Podpisane umowy o udzielenie dotacji				IV kw.	2024	Podpisanie umów o udzielenie dotacji na budowę lub modernizację odcinków sieci elektroenergetycznych stanowiących 50 km odcinków sieci elektroenergetycznych 220 kV oraz 5 (pod)stacji sieci elektroenergetycznych.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G19G	G1.2.3. Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych (km)		Liczba	0	50	II kw.	2026	Liczba kilometrów nowo wybudowanych lub zmodernizowanych odcinków sieci elektroenergetycznych (220 kV).
G20G	G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Rozbudowane, zmodernizowane lub nowe (pod)stacje sieci przesyłowej		Liczba	0	5	II kw.	2026	Liczba rozbudowanych, zmodernizowanych lub nowych (pod)stacji sieci elektroenergetycznych.
G21G	G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Kamień milowy	Centralny System Informacji Rynku Energii (CSIRE) i systemy monitorowania jakości energii	Instalacja jednego Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE) oraz instalacja systemów monitorowania jakości energii elektrycznej w 48 podstacjach				III kw.	2025	Instalacja jednego Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE) oraz instalacja systemów monitorowania jakości energii elektrycznej w 48 podstacjach.
G22G	G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Systemy IT na potrzeby operatora systemu przesyłowego		Liczba	0	3	IV kw.	2025	Trzy nowe, zmodernizowane lub rozbudowane systemy IT, obejmujące infrastrukturę techniczną, na potrzeby operatora systemu przesyłowego, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ośrodek przetwarzania danych, oprogramowanie na potrzeby rynkowego mechanizmu bilansującego; modernizacja (pod)systemów systemu DYSTER: SCADA i EMS.
G23G	G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych	Kamień milowy	Identyfikacja i definiowanie projektów	Zatwierdzony wewnętrznie dokument określający projekty				IV kw.	2024	Projekty mające na celu poprawę sieci dystrybucyjnych, obsługujących głównie obszary wiejskie, zostaną zidentyfikowane i zdefiniowane w końcowej wersji dokumentu

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	energii elektrycznej			mające na celu poprawę sieci dystrybucji w Polsce, podpisany przez właściwy organ						<p>zatwierdzonego wewnątrz przez właściwy polski organ. W dokumencie tym wskazane zostanie również, w odniesieniu do każdego projektu, źródło finansowania, które nie będzie obejmować innych źródeł unijnych.</p> <p>Zidentyfikowane projekty razem doprowadzą do budowy lub modernizacji co najmniej 880 km sieci dystrybucyjnych (niezależnie od napięcia), w tym powiązanych stacji.</p> <p>Wszystkie zidentyfikowane projekty obejmą funkcje inteligentnych sieci energetycznych umożliwiające dwukierunkową komunikację cyfrową w czasie rzeczywistym lub zbliżonym do rzeczywistego, interaktywne i inteligentne monitorowanie produkcji, przesyłu, dystrybucji i zużycia energii elektrycznej oraz zarządzanie nimi w ramach sieci elektroenergetycznej, w sposób przyczyniający się do rozwoju odnawialnych źródeł energii.</p>
G24G	G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanej lub zmodernizowanej sieci dystrybucyjnej (km)		Liczba	0	880	II kw.	2026	Liczba kilometrów nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci dystrybucyjnych.

Podkomponent G1.3 – Rozwój zrównoważonego transportu

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G26G	G1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Kamień milowy	Nowe autobusy zeroemisyjne: podpisanie umów	Podpisane umowy				III kw.	2024	Umowy na zakup 1 159 nowych autobusów zeroemisyjnych podpisane przez władze polskie i podmioty będące beneficjentami (władze lokalne lub podmioty świadczące usługi publiczne). Wsparcie obejmuje wyłącznie autobusy elektryczne lub wodorowe lub trolejbusy.
G27G	G1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Wartość docelowa	Autobusy zeroemisyjne		Liczba	0	1 044	II kw.	2026	Dostawa autobusów zeroemisyjnych (autobusów elektrycznych, autobusów wodorowych lub trolejbusów).

G3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane ze wsparcia w formie pożyczki

Podkomponent G3.1 – Poprawa wdrażania rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, umiejętności ekologicznych i efektywności energetycznej

Podkomponent ten ma na celu usprawnienie procedury wydawania pozwoleń w celu przyspieszenia wdrażania energii ze źródeł odnawialnych, zwiększenie tempa renowacji poprawiających efektywność energetyczną oraz zachęcanie pracowników do przekwalifikowywania się i nabywania umiejętności ekologicznych. Oczekuje się również, że zapewni zachętę do inwestycji prywatnych i poprawi dostęp do finansowania w sektorze energetycznym, z uwzględnieniem morskiej energii wiatrowej.

G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii

Celem tej reformy jest przyspieszenie instalacji odnawialnych źródeł energii i usprawnienie procedur wydawania pozwoleń. Działanie to polega na: (i) publikacji map potencjału energii ze źródeł odnawialnych w odniesieniu do technologii energii odnawialnej, (ii) wejściu w życie aktu prawnego lub aktów prawnych określających ramy prawne wyznaczania obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych, (iii) wejściu w życie uchwały zatwierdzającej finansowanie platformy informatycznej do celów przeprowadzania procedur wydawania pozwoleń na instalacje energii ze źródeł odnawialnych oraz (iv) zapewnieniu łącznej mocy zainstalowanej lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych na poziomie 30 GW.

G3.1.2. Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji

Celem reformy jest zmiana ram kwalifikacji w sektorach o kluczowym znaczeniu dla zielonej transformacji. Działanie to polega na zmianie sektorowych ram kwalifikacji w obszarach budownictwa, energetyki, gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami oraz włączeniu ich do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

G3.1.3. Zwiększenie efektywności energetycznej oraz przyspieszenie stopniowego wycofywania paliw kopalnych w ogrzewaniu

Celem reformy jest przyspieszenie renowacji budynków mieszkalnych i stopniowe wycofywanie paliw kopalnych w ogrzewaniu. W ramach tego działania Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaktualizuje istniejący program priorytetowy, aby wesprzeć finansowo dostawców zintegrowanych usług z zakresu renowacji budynków mieszkalnych.

G3.1.4. Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)

Działanie to obejmuje inwestycje publiczne w określony instrument – Fundusz Wsparcia Energetyki – w celu zachęcenia do realizacji inwestycji prywatnych oraz poprawy dostępu do finansowania w tych sektorach polskiej gospodarki, które bezpośrednio ponoszą koszty transformacji energetycznej. W ramach Instrumentu udzielane będą pożyczki podmiotom sektora prywatnego, a także podmiotom sektora publicznego prowadzącym podobną działalność. Wszelkie inwestycje wspierane w ramach Instrumentu muszą być zgodne z odpowiednimi celami REPowerEU określonymi w art. 21c ust. 3 rozporządzenia w sprawie RRF, z wyjątkiem art. 21c ust. 3 lit. a). Na podstawie inwestycji w ramach RRF celem Instrumentu na początkowym etapie jest wypłacenie finansowania w wysokości co najmniej 15 045 143 508 EUR.

Instrumentem zarządza Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pełniący funkcję partnera wykonawczego.

Instrument obejmuje następujące linie produktowe:

- bezpośrednio finansowanie BGK: linia ta zapewnia beneficjentom końcowym bezpośrednio pożyczki na finansowanie zielonych projektów inwestycyjnych. Pożyczek udziela bezpośrednio BGK.

Aby objąć inwestycję Instrumentem, Polska i BGK podpisują umowę wykonawczą zawierającą:

1. Opis procesu decyzyjnego w ramach Instrumentu: Ostateczną decyzję inwestycyjną w ramach Instrumentu podejmuje komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny organ zarządzający – musi ona zostać następnie zatwierdzona większością głosów członków niezależnych od rządu.
2. Najważniejsze wymogi ustanowione w powiązanej polityce inwestycyjnej, które obejmują:
  - a) Opis produktów finansowych i kwalifikujących się beneficjentów końcowych.
  - b) Wymóg, zgodnie z którym wszystkie inwestycje objęte wsparciem muszą być opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia.
  - c) Wymóg poszanowania zasady „nie czyn poważnych szkód” ustanowionej w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final).
W szczególności:
    - i. polityka inwestycyjna wyklucza możliwość uznania za kwalifikowalne następujących działań i aktywów: (i) działania i aktywa związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla³⁹; (ii) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności⁴⁰; (iii) działania i aktywa związane ze składowiskami odpadów, spalarniami⁴¹ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów⁴² oraz (iv) działania i aktywa związane z górnictwem.
    - ii. Polityka inwestycyjna wspiera wyłącznie wodór odnawialny zgodnie z odpowiednimi aktami delegowanymi na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r.
    - iii. Polityka inwestycyjna wspiera wyłącznie produkcję, przesył, dystrybucję i magazynowanie zrównoważonego biometanu zgodnie z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczeń emisji gazów cieplarnianych określonymi w art. 29–31 oraz z przepisami dotyczącymi biopaliw bazujących na roślinach spożywczych i pastewnych określonymi w art. 26 zmienionej dyrektywy w sprawie energii odnawialnej 2018/2001/UE oraz w powiązanych aktach wykonawczych i delegowanych. W przypadku inwestycji w przesył i dystrybucję zrównoważonego biometanu należy zagwarantować zgodność polityki inwestycyjnej z koncepcją „inteligentnej sieci gazowej”, o której mowa we wniosku dotyczącym zmiany rozporządzenia TEN-E (COM(2020) 824 final), oraz wprowadzić przepisy zapewniające

³⁹ Z wyjątkiem a) aktywów i działań związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final) oraz b) działań i aktywów przewidzianych w ppkt (ii), w przypadku których stosowanie paliw kopalnych jest tymczasowe i technicznie nieuniknione do celów terminowego przejścia na działalność bez udziału paliw kopalnych.

⁴⁰ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

⁴¹ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu. .

⁴² Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu. .

- normy wykrywania wycieków metanu i biometanu i zapobiegania takim wyciekom jako integralną część wymogów bezpieczeństwa.
- iv. Wsparciem w ramach polityki inwestycyjnej objęta jest wyłącznie renowacja zwiększająca efektywność energetyczną budynków, prowadząca do oszczędności energii pierwotnej o co najmniej 30 %.
  - v. Ponadto polityka inwestycyjna wymaga zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w dziedzinie ochrony środowiska beneficjentów końcowych Instrumentu.
- d) Wymóg, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów.
3. Kwotę objętą umową wykonawczą, strukturę opłat dla partnera wykonawczego oraz wymóg ponownego zainwestowania wszelkich środków powracających zgodnie z polityką inwestycyjną Instrumentu, chyba że wykorzystuje się je do obsługi spłaty pożyczek w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.
4. Wymogi w zakresie monitorowania, audytu i kontroli, w tym:
1. Opis systemu monitorowania partnera wykonawczego ustanowionego na potrzeby przekazywania informacji na temat uruchomionych inwestycji.
  2. Opis stosowanych przez partnera wykonawczego procedur zapewniających zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów, ich wykrywanie oraz eliminowanie.
  3. Obowiązek weryfikowania kwalifikowalności każdej operacji zgodnie z wymogami przewidzianymi w umowie wykonawczej przed zobowiązaniem się do finansowania danej operacji.
  4. Obowiązek przeprowadzania audytów ex post opartych na analizie ryzyka zgodnie z planem audytów BGK. Wspomniane audyty mają na celu potwierdzenie (i) skuteczności systemów kontroli, w tym również w zakresie wykrywania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów; (ii) zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”, z zasadami pomocy państwa i z wymogami celu klimatycznego oraz (iii) spełnienia wymogu, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów. Audyty służą również zweryfikowaniu legalności przeprowadzanych transakcji oraz sprawdzeniu zgodności z warunkami określonymi w mających zastosowanie umowie wykonawczej i umowach o finansowaniu.
5. Wymogi dotyczące inwestycji w dziedzinie klimatu realizowanych przez partnera wykonawczego: co najmniej 9 087 361 627 EUR z inwestycji w ramach RRF w Instrument przyczyni się do realizacji celów związanych ze zmianą klimatu zgodnie z załącznikiem VI do rozporządzenia w sprawie RRF⁴³.

G3.1.5. Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej)

Działanie to obejmuje inwestycje publiczne w określony instrument – Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej – w celu zachęcenia do realizacji inwestycji prywatnych oraz poprawy dostępu do finansowania w polskim sektorze morskiej energetyki wiatrowej. W ramach Instrumentu udzielane będą pożyczki bezpośrednio podmiotom sektora prywatnego, a także podmiotom sektora publicznego prowadzącym podobną działalność. Na podstawie inwestycji w ramach RRF celem Instrumentu na początkowym etapie jest wypłacenie finansowania w wysokości co najmniej 2 226 154 567 EUR.

Instrumentem zarządza Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pełniący funkcję partnera wykonawczego.

Instrument obejmuje następującą linię produktową:

---

⁴³ Beneficjenci końcowi stowarzyszeni z konkretnymi projektami są zobowiązani do przedstawienia uzasadnienia wybranego obszaru interwencji w odniesieniu do każdego wspieranego projektu, wraz z opisem projektu, do celów obliczenia wkładu na rzecz klimatu. Partner wykonawczy jest również zobowiązany do przedstawienia państwu członkowskiemu półrocznego sprawozdania z realizacji każdego projektu/działania.

- bezpośrednio finansowanie BGK: linia ta zapewnia bezpośrednio pożyczki prywatnym przedsiębiorstwom produkującym lub zamierzającym produkować energię elektryczną z morskiej energii wiatrowej w morskich farmach wiatrowych, a także podmiotom sektora publicznego prowadzącym podobną działalność. Pożyczek udziela bezpośrednio BGK.

Aby objąć inwestycję Instrumentem, Polska i BGK podpisują umowę wykonawczą zawierającą:

1. Opis procesu decyzyjnego w ramach Instrumentu: Ostateczną decyzję inwestycyjną w ramach Instrumentu podejmuje komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny organ zarządzający – musi ona zostać następnie zatwierdzona większością głosów członków niezależnych od rządu.
2. Najważniejsze wymogi ustanowione w powiązanej polityce inwestycyjnej, które obejmują:
  1. Opis produktu finansowego i kwalifikujących się beneficjentów końcowych.
  2. Wymóg, zgodnie z którym wszystkie inwestycje objęte wsparciem muszą być opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia.
  3. Wymóg poszanowania zasady „nie czyn poważnych szkód” ustanowionej w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final). W szczególności polityka inwestycyjna wyklucza możliwość uznania za kwalifikowalne następujących działań i aktywów: (i) działania i aktywa związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla⁴⁴; (ii) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności⁴⁵ (iii) działania i aktywa związane ze składowiskami odpadów, spalarniami⁴⁶ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów⁴⁷.
  4. Wymóg, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów.
3. Kwotę objętą umową wykonawczą, strukturę opłat dla partnera wykonawczego oraz wymóg ponownego zainwestowania wszelkich środków powracających zgodnie z polityką inwestycyjną Instrumentu, chyba że wykorzystuje się je do obsługi spłaty pożyczek w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.
4. Wymogi w zakresie monitorowania, audytu i kontroli, w tym:
  1. Opis systemu monitorowania partnera wykonawczego ustanowionego na potrzeby przekazywania informacji na temat uruchomionych inwestycji.

⁴⁴ Z wyjątkiem a) aktywów i działań związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final) oraz b) działań i aktywów przewidzianych w ppkt (ii), w przypadku których stosowanie paliw kopalnych jest tymczasowe i technicznie nieuniknione do celów terminowego przejścia na działalność bez udziału paliw kopalnych.

⁴⁵ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

⁴⁶ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu. .

⁴⁷ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu. .

2. Opis stosowanych przez partnera wykonawczego procedur zapewniających zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów, ich wykrywanie oraz eliminowanie.
3. Obowiązek weryfikowania kwalifikowalności każdej operacji zgodnie z wymogami przewidzianymi w umowie wykonawczej przed zobowiązaniem się do finansowania danej operacji.
4. Obowiązek przeprowadzania audytów ex post opartych na analizie ryzyka zgodnie z planem audytów BGK. Wspomniane audyty mają na celu potwierdzenie (i) skuteczności systemów kontroli, w tym również w zakresie wykrywania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów; (ii) zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”, z zasadami pomocy państwa i z wymogami celu klimatycznego oraz (iii) spełnienia wymogu, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów. Audyty służą również zweryfikowaniu legalności przeprowadzanych transakcji oraz sprawdzeniu zgodności z warunkami określonymi w mającej zastosowanie umowie wykonawczej.
5. Wymogi dotyczące inwestycji w dziedzinie klimatu realizowanych przez partnera wykonawczego: co najmniej 2 226 154 567 EUR z inwestycji w ramach RRF w Instrument przyczyni się do realizacji celów związanych ze zmianą klimatu zgodnie z załącznikiem VI do rozporządzenia w sprawie RRF⁴⁸.

Podkomponent G3.2 – Poprawa infrastruktury energetycznej, aby sprostać najpilniejszym potrzebom w zakresie bezpieczeństwa dostaw gazu

G3.2.1. Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego

Celem tej inwestycji jest przyczynienie się do poprawy infrastruktury energetycznej, aby sprostać najpilniejszym potrzebom w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii z ropy naftowej i gazu ziemnego, w tym skroplonego gazu ziemnego, w szczególności w celu umożliwienia dywersyfikacji dostaw w interesie Unii jako całości. Działanie to polega na budowie sieci przesyłowej gazu ziemnego między Gdańskiem a Gutorzynem.

Podkomponent G3.3 – Systemy magazynowania energii (wsparcie zwrotne)

G3.3.1 Systemy magazynowania energii (wsparcie zwrotne)

Celem tej inwestycji jest zapewnienie ciągłości dostaw energii elektrycznej do odbiorców i zwiększenie efektywności wykorzystania OZE.

Działanie to polega na częściowej modernizacji instalacji magazynowania energii elektrowni szczytowo-pompowej poprzez modernizację górnego zbiornika, górnych i dolnych ujęć wody oraz tuneli derywacyjnych.

---

⁴⁸ Beneficjenci końcowi stowarzyszeni z konkretnymi projektami są zobowiązani do przedstawienia uzasadnienia wybranego obszaru interwencji w odniesieniu do każdego wspieranego projektu, wraz z opisem projektu, do celów obliczenia wkładu na rzecz klimatu. Partner wykonawczy jest również zobowiązany do przedstawienia państwu członkowskiemu półrocznego sprawozdania z realizacji każdego projektu/działania.

G4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Podkomponent G3.1 – Poprawa wdrażania rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, umiejętności ekologicznych i efektywności energetycznej

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G1L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Mapowanie potencjału energii ze źródeł odnawialnych	Publikacja w internecie mapy lub map potencjału energii ze źródeł odnawialnych				IV kw.	2024	Mapy potencjału energii ze źródeł odnawialnych dotyczące co najmniej energii słonecznej i lądowej energii wiatrowej, obejmujące całe terytorium Polski, są publikowane w internecie i służą jako dane wejściowe do wyznaczania obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych.
G2L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Akt prawny lub akty prawne określające ramy prawne wyznaczania obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2024	Wejście w życie aktu lub aktów prawnych określających ramy prawne wyznaczania obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych zarówno dla lądowych instalacji wiatrowych, jak i instalacji fotowoltaicznych. Te ramy prawne określają: (i) właściwe organy odpowiedzialne za wyznaczenie obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych oraz obowiązki tych organów; oraz (ii) procedury wydawania pozwoleń, które mają zastosowanie do obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych.
G5L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie uchwały zatwierdzającej finansowanie platformy informatycznej do celów przeprowadzania procedur wydawania pozwoleń na instalacje	Przepis uchwały wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2026	Wejście w życie uchwały Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) zatwierdzającej finansowanie platformy informatycznej do celów przeprowadzania procedur wydawania pozwoleń na instalacje energii ze źródeł odnawialnych.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			energii ze źródeł odnawialnych							
G6L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)		Liczba	23.5	28	IV kw.	2025	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych
G7L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)		Liczba	28	30	II kw.	2026	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych
G8L	G3.1.2 Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji	Kamień milowy	Cztery sprawozdania na temat zmienionych sektorowych ram kwalifikacji na potrzeby zielonej transformacji	Publikacja sprawozdań zawierających zmienione sektorowe ramy kwalifikacji				II kw.	2025	Publikacja sprawozdań na temat sektorowych ram kwalifikacji w obszarach budownictwa, energetyki, gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami zawierających zmienione ramy obejmujące „kompetencje ekologiczne”.
G10L	G3.1.2 Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji	Kamień milowy	Sektorowe ramy kwalifikacji w obszarach budownictwa, energetyki, gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami włączone	Przepis w odpowiednim akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2025	Wejście w życie odpowiednich aktów prawnych włączających sektorowe ramy kwalifikacji w obszarach budownictwa, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami i energetyki do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji							
G11L	G3.1.3 Zwiększenie efektywności energetycznej oraz przyspieszenie stopniowego wycofywania paliw kopalnych w ogrzewaniu	Kamień milowy	Program priorytetowy dotyczący zintegrowanych usług w zakresie renowacji budynków mieszkalnych	Wejście w życie uchwały				IV kw.	2024	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej aktualizuje istniejący program priorytetowy, aby wesprzeć finansowo dostawców zintegrowanych usług z zakresu renowacji budynków mieszkalnych.
G12L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Kamień milowy	Umowa wykonawcza	Wejście w życie umowy wykonawczej				II kw.	2024	Wejście w życie umowy wykonawczej
G13L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent (%)	0	30 %	III kw.	2025	BGK zawrze prawnie wiążące umowy w sprawie finansowania z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania co najmniej 30 % inwestycji RRF w ramach Instrumentu (uwzględniając opłaty za zarządzanie). BGK sporządzi sprawozdanie, w którym szczegółowo wskaże, stosując metodykę określoną w załączniku VI do rozporządzenia w sprawie RRF, jaki procent tego finansowania przyczynia się do realizacji celów klimatycznych.
G14L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent (%)	30 %	100 %	III kw.	2026	BGK zawrze prawnie wiążące umowy w sprawie finansowania z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania 100 % inwestycji RRF w ramach Instrumentu (uwzględniając opłaty za zarządzanie). Co najmniej

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	(Fundusz Wsparcia Energetyki)									60 % tego finansowania, obliczone z zastosowaniem metodyki określonej w załączniku VI do rozporządzenia w sprawie RRF, ma przyczynić się do osiągnięcia celów klimatycznych.
G15L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję	Zaświadczenie potwierdzające przekazanie środków				III kw.	2026	Polska przekaże BGK kwotę 15 045 143 508 EUR na potrzeby Instrumentu.
G16L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej)	Kamień milowy	Umowa wykonawcza	Wejście w życie umowy wykonawczej				III kw.	2024	Wejście w życie umowy wykonawczej
G18L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent (%)	0 %	100 %	IV kw.	2025	BGK zawrze prawnie wiążące umowy w sprawie finansowania z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania 100 % inwestycji RRF w ramach Instrumentu (uwzględniając opłaty za zarządzanie). 100 % tego finansowania przyczyni się do realizacji celów klimatycznych przy użyciu metodyki określonej w załączniku VI do rozporządzenia w sprawie RRF.
G19L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej)	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję	Zaświadczenie potwierdzające przekazanie środków				IV kw.	2025	Polska przekaże BGK kwotę 2 226 154 567 EUR na potrzeby Instrumentu.

Podkomponent G3.2 – Poprawa infrastruktury energetycznej, aby sprostać najpilniejszym potrzebom w zakresie bezpieczeństwa dostaw gazu

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G20L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Wydanie pozwoleń na budowę	Wydanie pozwoleń na budowę				II kw.	2024	Wydane zostaną pozwolenia na budowę gazociągu między Gdańskiem a Gustorzynem.
G21L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Wybór wykonawcy lub wykonawców	Powiadomienie o udzieleniu zamówienia (zamówień)				I kw.	2025	Powiadomienie o udzieleniu zamówienia (zamówień) na budowę gazociągu Gdańsk–Gustorzyn.
G23L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Budowa gazociągu	Odbiór techniczny gazociągu				III kw.	2026	Gazociąg między Gdańskiem a Gustorzynem zostanie wybudowany do 31 sierpnia 2026 r.
G24L	G3.3.1 Systemy magazynowania energii (wsparcie zwrotne)	Kamień milowy	Modernizacja magazynu szczytowo-pompowego	Odbiór techniczny modernizacji magazynu szczytowo-pompowego				IV kw.	2025	Protokół odbioru technicznego modernizacji górnego zbiornika, górnych i dolnych ujęć wody oraz tuneli derywacyjnych.

2. Szacunkowy łączny koszt planu odbudowy i zwiększania odporności

Szacunkowy łączny koszt planu odbudowy i zwiększania odporności Polski zawierającego rozdział REPowerEU wynosi 54 718 157 234 EUR. Szacunkowy łączny koszt rozdziału REPowerEU wynosi 20 564 660 382 EUR. W szczególności szacunkowy łączny koszt działań, o których mowa w art. 21c ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) 2023/435, wynosi 515 162 159 EUR, a koszt pozostałych działań w rozdziale REPowerEU wynosi 20 049 498 223 EUR.

SEKCJA 2: WSPARCIE FINANSOWE

Wkład finansowy

Transze, o których mowa w art. 2 ust. 2, zostaną zorganizowane w sposób następujący:

2.1.1 Pierwsza transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A1G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Opracowanie dokumentu koncepcyjnego w sprawie standardowego planu kont zintegrowanego z klasyfikacją budżetową
A3G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Wejście w życie zmienionej ustawy o finansowaniu publicznym ukierunkowanej na rozszerzenie zakresu stabilizującej reguły wydatkowej (SRW) w celu uwzględnienia państwowych funduszy celowych
A5G	A1.2 Dalsze ograniczanie obciążenia regulacyjnego i administracyjnego	Kamień milowy	Wejście w życie pakietu legislacyjnego ukierunkowanego na ograniczenie administracyjnego obciążenia przedsiębiorstw i obywateli
A18G	A1.4 Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/konsumentów w sektorze rolnym	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi
A20G	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Kamień milowy	Przyjęcie kryteriów kwalifikacji beneficjentów w odniesieniu do wszystkich projektów objętych zakresem tej inwestycji
A27G	A2.1 Przyspieszenie procesów robotyzacji i cyfryzacji i innowacji	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o wspieraniu automatyzacji i cyfryzacji oraz innowacyjności przedsiębiorstw

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
			poprzez wprowadzenie ulgi podatkowej w zakresie robotyzacji
A38G	A2.4 Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w zakresie katalogu podmiotów, które mogą tworzyć spółki celowe wraz ze szkołami wyższymi
A39G	A2.4 Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem	Kamień milowy	Ustanowienie zasad korzystania z laboratoriów i transferu wiedzy instytutów pod nadzorem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
A59G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat trzech	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech mającej na celu zmianę organizacji systemu finansowania opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, aby wdrożyć jeden spójny system zarządzania finansowaniem w zakresie tworzenia i funkcjonowania usług opieki nad dziećmi do lat trzech
A60G	A4.2.1 Wsparcie placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech w ramach programu „Aktywny Maluch” (dawniej „Maluch+”)	Kamień milowy	Stworzenie systemu informatycznego na potrzeby zarządzania finansowaniem i tworzeniem placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, który łączy różne źródła finansowania opieki nad dziećmi
A62G	A4.3 Wdrożenie ram prawnych dla podmiotów ekonomii społecznej	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o ekonomii społecznej
B1G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o efektywności energetycznej i powiązanych aktów ustawodawczych
B3G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza
B16G	B2.1 Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych	Kamień milowy	Wejście w życie aktów zmieniających akty ustawodawcze regulujące funkcjonowanie wodoru jako paliwa alternatywnego w transporcie
B39G	B3.1 Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Opracowanie zasad terytorialnego ukierunkowania wsparcia inwestycji wodociągowych lub kanalizacyjnych w ramach KPO na obszarach wiejskich

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B40G	B3.1 Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego ustanawiającego obowiązek przeprowadzania regularnego monitorowania i kontrolowania odpowiednich konkretnych systemów
C1G	C1.1 Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Ramy przygotowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów na rzecz dofinansowania projektów budowy sieci szerokopasmowych na obszarach białych NGA (dostęp nowej generacji), na których obecnie nie istnieją sieci dostępu nowej generacji.
D23G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Zmiana prawa o szkolnictwie wyższym i nauce i ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, aby zapewnić podstawę prawną wsparcia finansowego studentów medycyny w Polsce, począwszy od roku akademickiego 2021/2022.
D29G	D2.1.1 Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych oraz zwiększeniem liczby osób podejmujących studia medyczne	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego system zachęt do podejmowania i kontynuowania studiów uniwersyteckich na wybranych kierunkach medycznych poprzez stypendia, finansowanie studiów i mentoring
E8G	E1.1.1 Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Ustanowienie instrumentu finansowego (Fundusz) na rzecz mobilności zeroemisyjnej/niskoemisyjnej i energii
E23G	E2.2 Zwiększenie bezpieczeństwa transportu	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych wprowadzających: pierwszeństwo pieszych na przejściach, jednakową prędkość na obszarach zabudowanych, minimalny odstęp pomiędzy pojazdami, cele w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego do 2030 r. (50 % ofiar śmiertelnych w wypadkach)
F1G	F1.1 Reforma zwiększająca niezależność i bezstronność sądów	Kamień milowy	Wejście w życie reformy zwiększającej niezależność i bezstronność sądów
F2G	F2.1 Reforma mająca na celu poprawę sytuacji sędziów, których dotyczy uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego	Kamień milowy	Wejście w życie reformy zwiększającej niezależność i bezstronność sądów

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
	Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego		
F5G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego ustanawiającego komitet monitorujący i powierzającego mu nadzór nad skuteczną realizacją KPO
F6G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Przyjęcie przez ministra odpowiedzialnego za rozwój regionalny wytycznych ustanawiających zasady udziału zainteresowanych stron i partnerów społecznych w realizacji KPO
F7G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Zapewnienie skutecznego audytu i kontroli w ramach realizacji RRF; ochrona interesów finansowych Unii
		Kwota transzy	2 758 738 902 EUR

2.1.2 Druga transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A13G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Kamień milowy	Opublikowanie dokumentu, w którym określono mechanizm przydziału i orientacyjną kwotę wsparcia, jakie ma zostać przyznane każdej gminie w Polsce na wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego
A49G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	Powołanie funkcjonujących Wojewódzkich Zespołów Koordynacji koordynujących politykę w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie
A53G	A4.1 Reformy strukturalne instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Przeprowadzenie procesu konsultacji z partnerami społecznymi na temat potencjału porozumień zbiorowych oraz przeprowadzenie kompleksowego badania dotyczącego potencjalnej roli

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
			jednolitej umowy o pracę w zapewnianiu nowej elastyczności i bezpieczeństwa na polskim rynku pracy
A65G	A4.4 Uelastycznienie form zatrudnienia i wprowadzenie pracy zdalnej	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie Kodeksu pracy wprowadzającej na stałe do przepisów Kodeksu pracy instytucję pracy zdalnej oraz elastyczne formy organizacji czasu pracy
A67G	A4.5 Przedłużanie kariery zawodowej i promowanie pracy po przekroczeniu ustawowego wieku emerytalnego	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadzającej od 2023 r. obniżenie stawki podatku dochodowego od osób fizycznych dla osób, które osiągnęły wiek emerytalny i nadal pracują
B4G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie zmiany rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie norm jakości dla paliw stałych
C3G	C1.1 Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia w sprawie pojedynczego punktu informacyjnego
C9G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Minimalne wiążące standardy wyposażenia wszystkich szkół w infrastrukturę cyfrową w celu umożliwienia wykorzystania technologii cyfrowych w nauczaniu na równym poziomie w każdej szkole.
C10G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Wejście w życie uchwały Rady Ministrów w sprawie Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych
C16G	C2.1.3 E-kompetencje	Kamień milowy	Utworzenie Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (CRKC)
D2G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) i odpowiednich aktów prawnych w sprawie wzmocnienia podstawowej opieki zdrowotnej i skoordynowanej opieki zdrowotnej, a następnie przepisów finansowych (w tym zmian

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
			w umowach), umożliwiających wdrożenie na szczeblu krajowym.
D3G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o jakości w ochronie zdrowia i bezpieczeństwie pacjentów, wraz z niezbędnymi przepisami wykonawczymi
D4G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej i odpowiednich aktów prawnych ustanawiających zasady funkcjonowania sieci poprzez wprowadzenie nowej struktury i nowego modelu zarządzania opieką onkologiczną
D9G	D1.1.1 Modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego w sprawie wykazu dokładnych kryteriów kwalifikujących szpitale do poszczególnych kategorii, aby pomóc w określeniu potrzeb inwestycyjnych wynikających z reformy
D25G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Wejście w życie aktu ustawodawczego o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, który wprowadzi możliwość tworzenia programów studiów II stopnia w ramach przygotowania do wykonywania zawodu ratownika medycznego
D27G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych mających na celu zwiększenie atrakcyjności miejsc pracy w sektorze medycznym i warunków pracy pracowników medycznych
D32G	D3.1 Zwiększenie efektywności i jakości systemu opieki zdrowotnej przez wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi
D33G	D3.1 Zwiększenie efektywności i jakości systemu opieki zdrowotnej przez wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Kamień milowy	Wejście w życie lub wdrożenie kluczowych działań określonych w rządowym planie strategicznym dla rozwoju sektora biomedycznego, zgodnie z harmonogramem określonym w planie strategicznym

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
D34G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Kamień milowy	Uruchomienie elektronicznej platformy dla Polskiej Sieci Badań Klinicznych.
E15G	E2.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym zapewniającej odporność przewoźników kolejowych. Decyzja ministerialna w sprawie ustalenia priorytetów dla transportu intermodalnego oraz usunięcia wąskich gardeł w celu zwiększenia przepustowości kolei.
F4G	F3.1 Usprawnienie procesu stanowienia prawa	Kamień milowy	Wejście w życie nowelizacji do Regulaminu Sejmu, Senatu i Rady Ministrów
		Kwota transzy	2 416 163 752 EUR

2.1.3 Trzecia transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A12G	A1.3 Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o planowaniu przestrzennym
A33G	A2.3 Zapewnienie instytucjonalnych i prawnych podstaw rozwoju bezzałogowych statków powietrznych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej
B2G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Aktualizacja Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”
C2G	C1.1 Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych
D7G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie wykazu wojewódzkich centrów monitorowania w ramach Sieci Onkologicznej

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
E2G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Działania wspierające rozwój planów zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP) oraz przyjęcie przez Ministerstwo Infrastruktury zachęt do ich wdrażania z zapewnieniem wsparcia technicznego i finansowego dla wszystkich funkcjonalnych obszarów miejskich
		Kwota transzy	1 725 649 300 EUR

2.1.4 Czwarta transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A25G	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Wartość docelowa	Rolnicy, którzy otrzymali dofinansowanie na realizację projektów wymiany materiałów szkodliwych dla środowiska i zdrowia w budynkach wykorzystywanych do produkcji rolnej
A41G	A3.1 Kadry dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, w ramach której ustanowiono ramy prawne dotyczące sieci branżowych centrów umiejętności
A42G	A3.1 Kadry dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych (w tym ustawy o zmianie ustawy – Karta nauczyciela) umożliwiających realizację ustawicznego doskonalenia nauczycieli zawodu w branżowych centrach umiejętności
A50G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	Opracowanie zoperacjonalizowanych programów wdrożenia Zintegrowanej Strategii Umiejętności na poziomie regionalnym przez powołane Wojewódzkie Zespoły Koordynacji kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie
A69G	A4.6 Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych	Kamień milowy	Strategiczny przegląd opieki długoterminowej w Polsce w celu

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
	grup poprzez rozwój opieki długoterminowej		określenia priorytetów w zakresie reform
B5G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie norm jakości dla paliw stałych z biomasy
B8G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T1 – Wymiana źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych
B10G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T1 – Termomodernizacja i instalacja odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych
B17G	B2.1 Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy określającej zasady dotyczące wodoru
B42G	B1.1.5 Poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych	Wartość docelowa	T1 – Instalacja odnawialnych źródeł energii i termomodernizacja w budynkach wielorodzinnych
C27G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (projekt IPCEI): Wybór projektów dotyczących chmury obliczeniowej nowej generacji
D10aG	D1.1.1 Modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Kamień milowy	Pierwszy nabór wniosków dla szpitali (należących do Krajowej Sieci Onkologicznej) oraz współpracujących z nimi ośrodków ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS)
E24G	E2.2.1 Inwestycje w bezpieczeństwo transportu	Wartość docelowa	Budowa obwodnic i poprawa hotspotów bezpieczeństwa ruchu drogowego
F3G	F2.1 Poprawa sytuacji sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego	Kamień milowy	Reforma mająca na celu poprawę sytuacji sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
G2G	G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczności energetyczne	Kamień milowy	Zaproszenie do składania wniosków dotyczących programu wsparcia inwestycyjnego
G13G	G1.2.2 Usuwanie barier ograniczających integrację odnawialnych źródeł energii z sieciami elektroenergetycznymi	Kamień milowy	Wejście w życie ram prawnych umożliwiających łączenie przewodów
		Kwota transzy	1 124 575 104 EUR

2.1.5 Piąta transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A14G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Pracownicy samorządów i planiści przestrzeni terytorialnych, którzy ukończyli szkolenie dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym.
A16G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Odsetek gmin, które przyjęły ogólne plany zagospodarowania przestrzennego
A30G	A2.2 Stworzenie warunków do przejścia na model gospodarki o obiegu zamkniętym	Kamień milowy	Wejście w życie nowych przepisów, z pomocą których wprowadza się zmiany do ram legislacyjnych w celu umożliwienia obrotu surowcami wtórnymi
A44G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T1 – Ustanowienie sieci branżowych centrów umiejętności zapewniających podnoszenie i zmianę kwalifikacji
A51G	A4.1 Reformy strukturalne instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o publicznych służbach zatrudnienia, ustawy o zatrudnianiu obywateli państw trzecich oraz ustawy o zawieraniu niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny: <ul style="list-style-type: none"> wprowadzanie zmian w publicznych służbach zatrudnienia i aktywnej

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
			<p>polityce rynku pracy w celu zwiększenia aktywności zawodowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszanie barier administracyjnych przy zatrudnianiu cudzoziemców • upraszczanie procesu zawierania niektórych umów
A57G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech	Kamień milowy	Przyjęcie norm jakości w zakresie opieki nad dziećmi, w tym standardów w zakresie usług edukacji i opieki nad dziećmi w wieku do trzeciego roku życia
A58G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech zapewniającej długoterminowe finansowanie usług opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech ze środków krajowych
A68G	A4.5 Przedłużanie kariery zawodowej i promowanie pracy po przekroczeniu ustawowego wieku emerytalnego	Kamień milowy	Sprawozdanie oceniające wpływ działań służących podwyższaniu rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę
B21aG	B2.1.1 Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Kamień milowy	Umowa wykonawcza
D38G	D4.1.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Kamień milowy	Wykaz szpitali powiatowych wybranych do uzyskania wsparcia na utworzenie łóżek opieki długoterminowej i geriatrycznej na podstawie szczegółowych kryteriów kwalifikacji
E16G	E2.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego	Wartość docelowa	Ustanowienie systemu opłat za przejazd na nowych drogach
F8G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Analiza obciążenia pracą przygotowana przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.
G23G	G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej obsługujących głównie obszary wiejskie w celu umożliwienia przyłączenia nowych odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Identyfikacja i definiowanie projektów
		Kwota transzy	1 141 074 881 EUR

2.1.6. Szósta transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A7G	A1.2.1 Projekty ukierunkowane na dywersyfikację działalności gospodarczej	Wartość docelowa	Przedsiębiorstwa z sektorów HoReCa, kultury lub turystyki, które podpisały umowy o realizację projektów ukierunkowanych na dywersyfikację ich działalności gospodarczej
A52G	A4.1 Reformy strukturalne instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Publikacja planu rozwoju publicznych służb zatrudnienia na lata 2025–2027
A54G	A4.1 Reformy strukturalne instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie przepisów uwzględniających wyniki konsultacji na temat porozumień zbiorowych oraz badania dotyczącego jednolitej umowy o pracę w Polsce
C5aG	C1.1.1 Dostęp do sieci szerokopasmowej	Kamień milowy	Podpisanie umów z dostawcami usług szerokopasmowych
C7G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Informatyzacja działalności podmiotów realizujących zadania publiczne
C8G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Stosowanie ustrukturyzowanych faktur
C21G	C3.1 Zwiększenie cyberbezpieczeństwa	Kamień milowy	Nowelizacja ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa
D1G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych dotyczących racjonalizacji struktury świadczenia opieki zdrowotnej na danym obszarze
D5G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy ustanawiającej Krajową Sieć Kardiologiczną
E1G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zakupie autobusów zeroemisyjnych
E4aG	E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Program dotacji na wsparcie korzystania z pojazdów elektrycznych

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
E17G	E2.1.1 Linie kolejowe	Kamień milowy	Podpisanie umów
E19G	E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy	Kamień milowy	Podpisanie umów dotyczących pasażerskiego taboru kolejowego
G1G	G1.1.1 Określenie sprzyjającego otoczenia regulacyjnego dla społeczności energetycznych	Kamień milowy	Analiza barier w rozwoju społeczności energetycznych, spółdzielni energetycznych lub klastrów energetycznych
G7G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Wartość docelowa	Zwiększenie zdolności administracyjnych w celu wdrożenia reform i inwestycji w ramach REPowerEU
G12G	G1.2.1 Rozwiązania regulacyjne służące szybszej integracji odnawialnych źródeł energii z sieciami dystrybucyjnymi	Kamień milowy	Publikacja nowego modelu regulacyjnego dotyczącego priorytetowych inwestycji w rozwój sieci
G18G	G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Kamień milowy	Podpisanie między operatorem systemu przesyłowego (OSP) a właściwymi organami umów o udzielenie dotacji na budowę lub modernizację odcinków sieci elektroenergetycznych
G26G	G1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Kamień milowy	Nowe autobusy zeroemisyjne: podpisanie umów
		Kwota transzy	3 517 566 344 EUR

2.1.7. Siódma transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A2G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Zmienione średniookresowe ramy budżetowe i ramy przeglądu wydatków
A4G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Przegląd funkcjonowania stabilizującej reguły wydatkowej
A15G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Szkolenia dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym

A31G	A2.2.1 Inwestycje w technologie i innowacje środowiskowe związane z gospodarką o obiegu zamkniętym	Wartość docelowa	Podpisanie umów o udzielenie dotacji na projekty dotyczące technologii i innowacji środowiskowych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym
A32G	A2.2.1 Inwestycje w technologie i innowacje środowiskowe związane z gospodarką o obiegu zamkniętym	Wartość docelowa	Podpisanie umów o udzielenie dotacji na projekty dotyczące technologii i innowacji środowiskowych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym lub przyczyniających się do utworzenia rynku surowców wtórnych
A63G	A4.3.1 Inwestycje w podmioty ekonomii społecznej	Wartość docelowa	Decyzje przyznające status przedsiębiorstwa społecznego
A71G	A4.7 Ograniczenie segmentacji rynku pracy	Kamień milowy	Reforma Państwowej Inspekcji Pracy
B21dG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi
B21eG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję
C28G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Wartość docelowa	Ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (projekt IPCEI): Rozwiązania w zakresie przetwarzania danych dotyczących infrastruktury krajowej lub usług
E5G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Miasta, które przyjęły plany zrównoważonej mobilności miejskiej
G3G	G1.1.2 Wspieranie rozwoju społeczności energetycznych	Wartość docelowa	Podmioty wspierane w ramach części przedinwestycyjnej
		Kwota transzy	1 515 185 074 EUR

2.1.8. Ósma transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A2aG	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Zmiany agregacji wydatków budżetowych i kryteriów wyceny inwestycji publicznych

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A25aG	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Wartość docelowa	Finansowanie projektów wymiany materiałów szkodliwych dla środowiska i zdrowia w budynkach wykorzystywanych do produkcji rolnej
A43G	A3.1 Kadry dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego lub aktów prawnych określających zakres odpowiedzialności regionów w odniesieniu do polityki w zakresie umiejętności
A45G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T2 – Branżowe centra umiejętności
A64G	A4.3.1 Inwestycje w podmioty ekonomii społecznej	Wartość docelowa	Liczba podmiotów ekonomii społecznej otrzymujących wsparcie finansowe
A72G	A4.7 Ograniczenie segmentacji rynku pracy	Kamień milowy	Działania na rzecz budowania zdolności Państwowej Inspekcji Pracy
A73G	A5.1 Wkład w moduł państwa członkowskiego w ramach Programu InvestEU	Kamień milowy	Podpisanie umowy o przyznanie wkładu w ramach InvestEU między rządem Polski a Komisją Europejską
B41G	B3.1.1 Inwestycje w infrastrukturę kanalizacyjną i wodociągową	Wartość docelowa	Wsparcie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków
C14G	C2.1.2 Technologie cyfrowe w edukacji szkolnej – urządzenia przenośne	Wartość docelowa	Bony na komputery przenośne
C15G	C2.1.2 Technologie cyfrowe w edukacji szkolnej – urządzenia przenośne	Wartość docelowa	Dostarczone urządzenia przenośne
C26G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Dostawa sprzętu dla organów ścigania
G5G	G1.1.2 Wspieranie rozwoju społeczności energetycznych	Wartość docelowa	Podmioty wspierane w ramach części inwestycyjnej
G8G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Wartość docelowa	Organizacje pozarządowe realizujące projekty z zakresu budowania zdolności

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
G14G	G1.2.2 Usuwanie barier ograniczających integrację odnawialnych źródeł energii z sieciami elektroenergetycznymi	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego lub aktów prawnych dotyczących przyłączenia do sieci
G21G	G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Kamień milowy	Centralny System Informacji Rynku Energii (CSIRE) i systemy monitorowania jakości energii
G22G	G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Systemy IT na potrzeby operatora systemu przesyłowego
		Kwota transzy	4 149 683 785 EUR

2.1.9. Dziewiąta transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A8G	A1.2.1 Projekty ukierunkowane na dywersyfikację działalności gospodarczej	Wartość docelowa	Przedsiębiorstwa z sektorów HoReCa, kultury lub turystyki, które otrzymały finansowanie na dywersyfikację ich działalności gospodarczej
A17G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Odsetek gmin, które przyjęły ogólne plany zagospodarowania przestrzennego
A21G	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Wartość docelowa	Zlecenia dokonania płatności końcowej wydane w odniesieniu do projektów budowy lub modernizacji centrów dystrybucji lub magazynowania lub rynków hurtowych
A23G	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Wartość docelowa	Zlecenia dokonania płatności końcowej wydane w odniesieniu do projektów budowy lub modernizacji infrastruktury lub sprzętu przedsiębiorstw w sektorze rolno-spożywczym lub sektorze rybołówstwa
A26G	A1.4.1 Modernizacja infrastruktury lub sprzętu w sektorze rolnym	Wartość docelowa	Zlecenia dokonania płatności końcowej wydane w odniesieniu do projektów budowy lub modernizacji infrastruktury lub sprzętu przez rolników lub rybaków

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A29G	A2.1.1 Inwestycje wspierające robotyzację lub cyfryzację w przedsiębiorstwach	Wartość docelowa	Projekty związane z robotyzacją, sztuczną inteligencją lub cyfryzacją procesów, technologii, produktów lub usług w przedsiębiorstwach
A35G	A2.3.1 Lokalne centra kompetencji w dziedzinie bezzałogowych statków powietrznych	Wartość docelowa	Lokalne centra kompetencji w dziedzinie bezzałogowych statków powietrznych
A40G	A2.4.1 Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego	Wartość docelowa	Projekty dotyczące laboratoriów dysponujących infrastrukturą badawczą lub analityczną
A55G	A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Cyfryzacja publicznych służb zatrudnienia
A56G	A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy	Kamień milowy	Kursy szkoleniowe dotyczące stosowania nowych procedur
A61G	A4.2.1 Wsparcie placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech w ramach programu „Aktywny Maluch” (dawniej „Maluch+”)	Wartość docelowa	Budowa, remont lub dostosowanie placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech
A70G	A4.6 Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych i publikacja dokumentów nieustawodawczych
A74G	A5.1 Wkład w moduł państwa członkowskiego w ramach Programu InvestEU	Wartość docelowa	Operacje z zakresu finansowania lub inwestycji zatwierdzone przez Komitet Inwestycyjny InvestEU
A75G	A6.1 Dobrowolny wkład w unijny program bezpiecznej łączności (IRIS ²)	Kamień milowy	Podpisanie umowy o przyznanie wkładu między rządem Polski a Komisją Europejską oraz przyznanie dobrowolnego wkładu na rzecz unijnego programu bezpiecznej łączności (IRIS ²)
B7G	B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych	Wartość docelowa	T1 – Źródła ciepła w systemach ciepłowniczych
B9G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	Wymiana źródeł ciepła, instalacja OZE i termomodernizacja
B12G	B1.1.3 Termomodernizacja instytucji edukacyjnych	Wartość docelowa	Liczba budynków instytucji edukacyjnych objętych umową instalacji lub modernizacji źródeł ciepła, instalacji

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
			odnawialnych źródeł energii lub termomodernizacji
B15G	B1.1.4 Zwiększenie efektywności energetycznej obiektów aktywności społecznej	Wartość docelowa	Termomodernizacja obiektów aktywności społecznej
B20G	B2.1.1 Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Projekt(y) dotyczące badań naukowych i innowacji
B37G	B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej <i>offshore</i>	Kamień milowy	Budowa nowego terminalu na potrzeby morskich instalacji wiatrowych
B38G	B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej <i>offshore</i>	Wartość docelowa	Roboty budowlane w zakresie modernizacji lub rozbudowy obiektów w portach Łeba, Ustka i Darłowo
B41aG	B3.1.1 Inwestycje w infrastrukturę kanalizacyjną i wodociągową	Wartość docelowa	Wsparcie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków
B43G	B1.1.5 Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych	Wartość docelowa	T2 – Instalacja odnawialnych źródeł energii lub termomodernizacja w budynkach wielorodzinnych
B44G	B4.1 Zmniejszenie zależności od węgla	Kamień milowy	Program „Ciepłownictwo Powiatowe”
B45G	B4.1 Zmniejszenie zależności od węgla	Kamień milowy	Wejście w życie zmian do ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego
C6G	C1.1.1 Dostęp do sieci szerokopasmowej	Kamień milowy	Lokale mieszkalne, które mają dostęp do sieci szerokopasmowych o przepustowości 100 Mb/s
C6aG	C1.1.1 Dostęp do sieci szerokopasmowej	Wartość docelowa	Lokalna sieć komputerowa (LAN) w szkołach
C12G	C2.1.1 E-usługi publiczne i rozwiązania IT dla administracji publicznej	Wartość docelowa	E-usługi publiczne
C13aG	C2.1.1 E-usługi publiczne i rozwiązania IT dla administracji publicznej	Wartość docelowa	Publiczne systemy informatyczne
C13bG	C2.1.1 E-usługi publiczne i rozwiązania IT dla administracji publicznej	Kamień milowy	Cyfryzacja administracji publicznej

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
C13cG	C2.1.1 E-usługi publiczne i rozwiązania IT dla administracji publicznej	Kamień milowy	Uruchomienie krajowego systemu e-faktur
C13dG	C2.1.1 E-usługi publiczne i rozwiązania IT dla administracji publicznej	Wartość docelowa	Uruchomienie nowych albo zmodernizowanych e-usług w ramach e-Urzędu Skarbowego
C20G	C2.1.3 E-kompetencje	Wartość docelowa	Szkolenie z zakresu kompetencji cyfrowych
C23G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Przedsięwzięcia w dziedzinie cyberbezpieczeństwa
C25G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Budowa centrum przetwarzania danych
D6G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego lub aktów prawnych umożliwiających świadczenie usług e-zdrowia
D13G	D1.1.1 Modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Wartość docelowa	Szpitala Krajowej Sieci Onkologicznej, w których przeprowadzono inwestycje w zakresie budowy lub odbudowy lub dla których zakupiono sprzęt medyczny
D14G	D1.1.1 Modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Wartość docelowa	Szpitala Krajowej Sieci Kardiologicznej, w których przeprowadzono inwestycje w zakresie budowy lub odbudowy lub dla których zakupiono sprzęt medyczny
D15G	D1.1.2 Transformacja cyfrowa opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Wdrożenie narzędzia wspomagającego analizę stanu zdrowia pacjenta
D17G	D1.1.2 Transformacja cyfrowa opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Centrum Cyfryzacji Dokumentacji Medycznej
D18G	D1.1.2 Transformacja cyfrowa opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Cyfrowe karty informacyjne z leczenia szpitalnego
D20G	D1.1.2 Transformacja cyfrowa opieki zdrowotnej	Wartość docelowa	Nowe cyfrowe wzory dokumentów medycznych

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
D21G	D1.1.2 Transformacja cyfrowa opieki zdrowotnej	Kamień milowy	Uruchomienie narzędzia wspomagającego lekarzy opartego na sztucznej inteligencji
D30G	D2.1.1. Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych oraz zwiększeniem liczby osób podejmujących studia medyczne	Wartość docelowa	Stypendia lub współfinansowanie dla studentów medycyny
D31G	D2.1.1. Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych oraz zwiększeniem liczby osób podejmujących studia medyczne	Wartość docelowa	Obiekty dydaktyczne, biblioteki lub akademiki wybudowane, przebudowane lub wyremontowane
D36G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Wartość docelowa	Liczba wspieranych projektów jednostek badawczych i przedsiębiorców z sektora biomedycznego
D37G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Wartość docelowa	Dotacje dla centrów wsparcia badań klinicznych
D40G	D4.1.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Wartość docelowa	Szpitala, w których zrealizowano inwestycje budowlane lub remontowe lub dla których zakupiono sprzęt medyczny
E4cG	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Wypłaty z programów wsparcia korzystania z pojazdów elektrycznych
E7G	E.1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Pojazdy elektryczne
E14G	E1.1.2 Zeroemisyjne i niskoemisyjne autobusy i tramwaje	Wartość docelowa	Zeroemisyjne i niskoemisyjne autobusy i tramwaje
E18G	E2.1.1 Linie kolejowe	Wartość docelowa	Roboty na 500 km linii kolejowych
E18aG	E2.1.1 Linie kolejowe	Wartość docelowa	Prace na rzecz eliminacji 180 zwężeń
E20G	E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy	Wartość docelowa	Ubezpieczenie pojazdów szynowych
E22G	E2.1.3 Projekty intermodalne	Wartość docelowa	Inwestycje w terminale intermodalne i tabor kolejowy

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
E25G	E2.2.1 Inwestycje w bezpieczeństwo transportu	Wartość docelowa	Budowa obwodnic, prace nad hotspotami bezpieczeństwa ruchu drogowego, instalacja automatycznych urządzeń nadzoru ruchu drogowego
E28G	E2.2.2 Cyfryzacja transportu	Wartość docelowa	Instalacja lub aktualizacja urządzeń pokładowych ERTMS, instalacja SDIP, wprowadzenie zdalnego sterowania posterunkami ruchu oraz przeprowadzenie prac nad systemami przejazdów kolejowych
G6G	G1.1.3 Systemy magazynowania energii (wsparcie bezzwrotne)	Kamień milowy	Instalacja systemu lub systemów magazynowania energii (BESS) i kabla lub kabli wysokonapięciowych
G11G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Kamień milowy	Narzędzie informatyczne dla Urzędu Regulacji Energetyki
G17G	G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych (km)
G19G	G1.2.3. Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych (km)
G20G	G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Rozbudowane, zmodernizowane lub nowe (pod)stacje sieci przesyłowej
G24G	G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanej lub zmodernizowanej sieci dystrybucyjnej (km)
G27G	G1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Wartość docelowa	Autobusy zeroemisyjne
		Kwota transzy	6 928 216 574 EUR

2.2. Pożyczka

Transze, o których mowa w art. 3 ust. 2, zostaną zorganizowane w sposób następujący:

2.2.1. Pierwsza transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B1L	B1.2 Ułatwienie spełnienia obowiązku oszczędności energii dla przedsiębiorstw energetycznych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o efektywności energetycznej
B10L	B2.4 Ramy prawne dla rozwoju magazynów energii	Kamień milowy	Wejście w życie zmian ustawy – Prawo energetyczne w zakresie magazynowania energii
B21L	B3.3 Wsparcie dla zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi w rolnictwie i na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Wejście w życie zmian w przepisach krajowych, które są niezbędne do poprawy warunków odnoszących się do odpornej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich.
B22L	B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Przyjęcie kryteriów kwalifikacji w odniesieniu do zaproszeń do składania wniosków
B25L	B3.4 Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji obszarów miejskich	Kamień milowy	Instrument Zielonej Transformacji Miast
B28L	B3.5 Reforma budownictwa mieszkaniowego dla osób o niskich i średnich dochodach, z uwzględnieniem wyższej efektywności energetycznej budynków	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń i wprowadzenie powiązanych z tym faktem zmian w innych ustawach
B33L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie lądowych farm wiatrowych
B35L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T1 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B39L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego w następstwie ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych
C1L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku
C2L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
D1L	D1.2 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Kamień milowy	Przeгляд potencjału ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych w Polsce
		Kwota transzy	4 178 257 125 EUR

2.2.2. Druga transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A1L	A2.5 Zwiększenie znaczenia sektora kultury i przemysłu kultury dla rozwoju gospodarczego	Kamień milowy	Przyjęcie dokumentu programowego w sprawie wspierania działań ekologicznych i cyfrowych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym
A2L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i sektora kreatywnego na rzecz stymulowania ich rozwoju	Kamień milowy	Kryteria kwalifikacji projektów do otrzymania wsparcia w sektorze kultury i sektorze kreatywnym
B2L	B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych	Kamień milowy	Instrukcje dotyczące finansowania (w tym kryteria kwalifikowalności i kwalifikacji) odnoszące się do systemu wsparcia ukierunkowanego na efektywność energetyczną i OZE w przedsiębiorstwach, w tym

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
			przedsiębiorstwach objętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji
B14L	B3.2 Wsparcie na poprawę stanu środowiska oraz na zabezpieczenie przed substancjami niebezpiecznymi	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy ułatwiającej kompleksową eliminację negatywnego wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów przemysłowych
B34L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia określającego plan aukcji na odnawialne źródła energii na lata 2022–2027
B36L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T2 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)
B40L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego w następstwie ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych
C8L	C2.2 Reforma podstaw transformacji cyfrowej systemu edukacji	Kamień milowy	Przyjęcie nowej polityki transformacji cyfrowej w obszarze edukacji, stanowiącej podstawę zmian w systemie edukacji i realizacji inwestycji w ICT oraz służącej określeniu kierunków procesu transformacji cyfrowej systemu edukacji w perspektywie krótko- i długoterminowej
C9L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/institucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Kamień milowy	Konsultacje publiczne w sprawie ram określających procedury dystrybucji sprzętu ICT oraz udostępniania infrastruktury szkołom
D2L	D1.2 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Kamień milowy	Wejście w życie aktu ustawodawczego w sprawie wsparcia na rzecz ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych na podstawie wyników przeglądu
E5L	E2.3 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa transportu oraz usprawnienie rozwiązań cyfrowych	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego ulepszenia w odniesieniu do praw pasażerów

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
			w zakresie wymogów dotyczących taboru
		Kwota transzy	3 309 921 717 EUR

2.2.3. Trzecia transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B32L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie ustaw o zmianie ram legislacyjnych dotyczących społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej i biometanu: Zmiana ustawy o odnawialnych źródłach energii, zmiana przepisów dotyczących rynku energii oraz wejście w życie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o odnawialnych źródłach energii
B37L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T3 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)
C10L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/institucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Kamień milowy	Ramy określające procedury dystrybucji urządzeń ICT oraz udostępniania infrastruktury szkołom
		Kwota transzy	2 815 596 004 EUR

2.2.4. Czwarta transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B3L	B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych	Wartość docelowa	Udzielenie wszystkich zamówień na wdrażanie efektywności energetycznej i OZE w przedsiębiorstwach

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B6L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Wejście w życie zmienionego rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu energetycznego, którego skutkiem będzie zmiana krajowych przepisów dotyczących bilansowania w celu zmniejszenia w jak największym stopniu wpływu ograniczeń alokacji
B24L	B3.4 Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji obszarów miejskich	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy mającej na celu wspieranie zdolności obszarów miejskich do inwestowania w zieloną transformację.
B38L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T4 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)
C3L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Nowy akt prawny służący usuwaniu kluczowych barier we wdrażaniu sieci 5G
		Kwota transzy	1 313 079 799 EUR

2.2.5. Piąta transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B4L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzeń wykonawczych w następstwie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych.
C15L	C4.1.1 Wspieranie zaawansowanej transformacji cyfrowej	Kamień milowy	Przewodnik poświęcony transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze
E1L	E1.2 Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego obowiązek tworzenia stref niskoemisyjnych dla wybranych, najbardziej zanieczyszczonych miast

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
	wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie		
E6L	E2.3 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa transportu oraz usprawnienie rozwiązań cyfrowych	Kamień milowy	Obowiązek modernizacji krajowego i międzynarodowego taboru kolejowego z uwzględnieniem wymogów dotyczących pasażerów z niepełnosprawnościami
G6L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)
G7L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)
G12L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Kamień milowy	Umowa wykonawcza
G16L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej)	Kamień milowy	Umowa wykonawcza
G20L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Wydanie pozwoleń na budowę
G21L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Wybór wykonawcy lub wykonawców
		Kwota transzy	3 229 285 224 EUR

2.2.6. Szósta transza (wsparcie zwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B26L	B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast	Wartość docelowa	T1 – Podpisanie umów pożyczki
C16L	C4.1.1 Wspieranie zaawansowanej transformacji cyfrowej	Kamień milowy	Umowa wykonawcza

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
G1L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Mapowanie potencjału energii ze źródeł odnawialnych
G2L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Akt prawny lub akty prawne określające ramy prawne wyznaczania obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych
G11L	G3.1.3 Zwiększenie efektywności energetycznej oraz przyspieszenie stopniowego wycofywania paliw kopalnych w ogrzewaniu	Kamień milowy	Program priorytetowy dotyczący zintegrowanych usług w zakresie renowacji budynków mieszkalnych
		Kwota transzy	624 431 032 EUR

2.2.6. Siódma transza (wsparcie zwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A8L	A2.6.1 Inwestycje w Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS) i satelity	Kamień milowy	Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS)
A12L	A2.7.1 Fundusz Bezpieczeństwa i Obronności	Kamień milowy	Ustanowienie ram prawnych Funduszu
B15L	B3.2 Wsparcie renaturalizacji i zabezpieczenia przed substancjami niebezpiecznymi	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego lub aktów prawnych dotyczących materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej
E7L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Umowa wykonawcza
G8L	G3.1.2 Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji	Kamień milowy	Cztery sprawozdania na temat zmienionych sektorowych ram kwalifikacji na potrzeby zielonej transformacji
G13L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
G18L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi
G19L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej)	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję
		Kwota transzy	2 162 723 229 EUR

2.2.8. Ósma transza (wsparcie zwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A3L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywny	Wartość docelowa	Liczba podpisanych umów dotyczących projektów w sektorze kultury i sektorze kreatywnym
A4L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywny	Wartość docelowa	Liczba stypendiów przyznanych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym
A7L	A2.6 Reforma krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o działalności w przestrzeni kosmicznej
A13L	A2.7.1 Fundusz Bezpieczeństwa i Obronności	Kamień milowy	Przyjęcie polityki inwestycyjnej
B5L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Wyniki aukcji kontraktów różnicowych na morską energię wiatrową
B6aL	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Badanie dotyczące działań służących zmniejszeniu wpływu ograniczeń alokacji w polskim systemie elektroenergetycznym
C13aL	C2.2.1 Technologie cyfrowe w nauczaniu	Kamień milowy	Umowa lub umowy ramowe dotyczące laboratoriów sztucznej inteligencji (AI)
E2L	E1.2 2 Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego	Kamień milowy	Strefy transportu niskoemisyjnego

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
	i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie		
E4L	E1.2.1 Transport zbiorowy w miastach (tramwaje)	Wartość docelowa	Tramwaje
E9L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Podpisanie umów o finansowaniu
G10L	G3.1.2 Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji	Kamień milowy	Sektorowe ramy kwalifikacji w obszarach budownictwa, energetyki, gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji
G14L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi
G24L	G3.3.1 Systemy magazynowania energii (wsparcie zwrotne)	Kamień milowy	Modernizacja magazynu szczytowo-pompowego
		Kwota transzy	4 659 813 429 EUR

2.2.9. Dziewiąta transza (wsparcie zwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A11L	A2.6.1 Inwestycje w Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS) i satelity	Wartość docelowa	Budowa czterech satelitów
A14L	A2.7.1 Fundusz Bezpieczeństwa i Obronności	Kamień milowy	Zastrzyk kapitału własnego
B16L	B3.2.1 Inwestycje w neutralizację ryzyka oraz odnowę obszarów lądowych i morskich	Wartość docelowa	Dokumentacja dotycząca inwestycji związanych z terenami lądowymi i morskimi, które są narażone na obecność zanieczyszczeń lub substancji niebezpiecznych
B27aL	B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast	Wartość docelowa	T2 – Projekty w ramach Instrumentu Zielonej Transformacji Miast

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B30L	B3.5.1 Inwestycje w projekty mieszkaniowe	Wartość docelowa	Budowa lub renowacja budynków
C12L	C2.2.1 Technologie cyfrowe w nauczaniu	Wartość docelowa	Dostarczenie zestawów ICT na potrzeby nauczania zdalnego
C13L	C2.2.1 Technologie cyfrowe w nauczaniu	Wartość docelowa	Utworzenie laboratoriów sztucznej inteligencji (AI)
C17L	C4.1.1 Wspieranie zaawansowanej transformacji cyfrowej	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi
C18L	C4.1.1 Wspieranie zaawansowanej transformacji cyfrowej	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję
E10L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Zakończenie inwestycji kapitałowych
G5L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie uchwały zatwierdzającej finansowanie platformy informatycznej do celów przeprowadzania procedur wydawania pozwoleń na instalacje energii ze źródeł odnawialnych
G15L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję
G23L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Budowa gazociągu
		Kwota transzy	7 148 195 959 EUR

SEKCJA 3: DODATKOWE USTALENIA

Ustalenia dotyczące monitorowania i realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności

Monitorowanie i realizacja planu odbudowy i zwiększania odporności Polski są prowadzone zgodnie z następującymi ustaleniami:

Organem odpowiedzialnym za ogólną koordynację realizacji i monitorowania planu odbudowy i zwiększania odporności jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Organ ten jest również odpowiedzialny za sporządzanie wniosków o płatność, deklaracji zarządczych i podsumowania audytów oraz pełni funkcję łącznika między Komisją a władzami polskimi. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie reform i inwestycji weryfikują zgodność zrealizowanych działań z mającym zastosowanie prawem unijnym i krajowym oraz postępy w osiąganiu określonych kamieni milowych i wartości docelowych na poziomie odbiorców końcowych. Informacje i wyniki tych weryfikacji są przekazywane jednostce koordynującej za pośrednictwem systemu informatycznego.

Ponadto w drodze aktu ustawodawczego powołany zostanie komitet monitorujący składający się z zainteresowanych stron i partnerów społecznych zaangażowanych w realizację planu odbudowy i zwiększania odporności. Zadaniem komitetu monitorującego będzie nadzorowanie skutecznej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności. Akt ustawodawczy zawierać będzie przepis wprowadzający wymóg prawny konsultowania się z komitetem monitorującym podczas realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.

Audyty będą prowadzone przez Krajową Administrację Skarbową, w szczególności Departament Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów oraz 16 izb administracji skarbowej (urzędów wojewódzkich) w kraju. Ten organ audytowy będzie sprawdzał prawidłową realizację reform i inwestycji, postępy w osiąganiu określonych kamieni milowych i wartości docelowych, skuteczność mechanizmów zapobiegania poważnym nieprawidłowościom, takim jak nadużycia finansowe, korupcja, konflikty interesów i podwójne finansowanie, ich wykrywania i eliminowania, oraz będzie sprawdzał wiarygodność i bezpieczeństwo systemu informatycznego.

Ustalenia dotyczące sposobu zapewnienia Komisji pełnego dostępu do danych bazowych

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej jako centralny organ koordynujący polski plan odbudowy i zwiększania odporności oraz jego realizację odpowiada za ogólną koordynację i monitorowanie planu. W szczególności działa jako jednostka koordynująca do celów monitorowania postępów w realizacji kamieni milowych i wartości docelowych, a także składania sprawozdań i wniosków o płatności. Koordynuje ono sprawozdawczość dotyczącą kamieni milowych i wartości docelowych, istotnych wskaźników, a także jakościowych informacji finansowych i innych danych, takich jak dane dotyczące beneficjentów końcowych. Kodowanie danych odbywa się w systemie informatycznym, za pośrednictwem którego instytucje odpowiedzialne za wdrażanie reform i inwestycji są zobowiązane do przekazywania sprawozdań Ministerstwu Funduszy i Polityki Regionalnej.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 po zakończeniu odpowiednich uzgodnionych kamieni milowych i wartości docelowych wymienionych w sekcji 2.1 niniejszego załącznika Polska przedkłada Komisji należycie uzasadniony wniosek o wypłatę wkładu finansowego i, w stosownych przypadkach, pożyczki. Polska zapewnia Komisji, na jej wniosek, pełny dostęp do odpowiednich danych, które stanowią podstawę i potwierdzają należyte uzasadnienie wniosku o płatność, zarówno na potrzeby oceny wniosku o płatność zgodnie z art. 24 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241, jak i do celów audytu i kontroli.